

1947 2003

UHurbanistički
institut
hrvatske d.d.

dioničko društvo za prostorno planiranje i uređenje prostora

Frane Petrića 4, 10000 Zagreb, Hrvatska

tel 01 480 4 300

fax 01 481 2 708

e-mail uih@zg.tel.hr

PROSTORNI PLAN UREĐENJA GRADA LEPOGLAVE

VARAŽDINSKA ŽUPANIJA GRAD LEPOGLAVA		Plan izradio: URBANISTIČKI INSTITUT HRVATSKE D.D. Frane Petrića 4, 10000 Zagreb, tel. 01/ 48 04 300, fax. 01/ 48 12 708	
Naziv prostornog plana: PROSTORNI PLAN UREĐENJA GRADA LEPOGLAVE		Pečat:	Direktor:
Naziv kartografskog prikaza: -			mr.sc. Ninoslav Dusper dipl.ing.arh.
Broj kartografskog prikaza: -	Mjerilo kartografskog prikaza: -	Koordinator plana: Jasminka Pilar Katavić, dipl.ing.arh.	Voditelji izrade plana: Jasminka Pilar-Katavić, dipl.ing.arh.
Program mjera za unapređenje stanja u prostoru (službeno glasilo): "Službeni vjesnik Varaždinske županije" 3/03.	Odluka predstavničkog tijela o donošenju plana (službeno glasilo): "Službeni vjesnik Varaždinske županije" 16/03.	Stručni tim u izradi plana planeri suradnici: Ana Putar, dipl.ing.arh. Domagoj Šumanovac, ing.arh.	suradnici: Mario Nevžala, dipl.ing. mr.sc.Rafaela Kovačević-Pašalić, dipl.ing.geog. Emil Flajšman, dipl.ing.biol. Silvija Nikšić, prof. Bruno Dikić, dipl.ing.arh. Ranko Zbodulja, ing.građ. Čedomir Vlahović, dipl.ing.građ. dr.Nevenska Krklec dr.Matko Bogunović Milorad Batinić, dipl.ing.sum. Mladen Bengeri, dipl.ing. Marijana Borovac, dipl.ing.el. Tomislav Dugandžić, dipl.ing.
Javna rasprava (datum objave): 9.10.2002.	Javni uvid održan: od:15.10.2002. do:15.11.2002.	Godina izrade plana: 2003.	Broj elaborata: 1175
			Radni nalog: 9692
Pečat tijela odgovornog za provođenje javne rasprave:	Odgovorna osoba za provođenje javne rasprave: Marija Varović, dipl.iur. _____ (ime, prezime i potpis)	Pečat nadležnog tijela	Pečat predstavničkog tijela:
Suglasnost na plan prema članku 24. Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine, br 30/94, 68/98, 61/00 i 32/02)	Istovjetnost ovog prostornog plana s izvornikom ovjerava:	Predsjednik predstavničkog tijela:	
Broj suglasnosti klasa: 350-02/03-01/4, urbroj 2186-05-02-03-3 od 09.05.2003.god.		Marijan Škvarić, dipl.ing.	
	_____ (ime, prezime i potpis)	_____ (ime, prezime i potpis)	

NARUČITELJ: **ŽUPANIJA VARAŽDINSKA
GRAD LEPOGLAVA**

Gradonačelnik: Nada Zver, dipl. oecc.

Koordinator: Marija Varović, dipl. iur.

IZVRŠITELJ: **URBANISTIČKI INSTITUT HRVATSKE, d.d.**

Direktor: mr.sc. Ninoslav Dusper, dipl.ing.arh.

Koordinator i voditelj
izrade Plana: Jasminka Pilar-Katavić, dipl.ing.arh.

Suradnici: Ana Putar, dipl. ing. arh.
Domagoj Šumanovac, dipl.ing.arh.

Stručni suradnici:

- *prometni sustav:*
Mario Nevžala, dipl.ing.građ.
- *demografska obilježja:*
Mr.sc. Rafaela Kovačević-Pašalić, dipl.ing.geograf.
- *zaštita prirode:*
Emil Flajšman, dipl.ing.biol.
- *zaštita kulturne baštine:*
Silvija Nikšić, prof.
Bruno Diklić, dipl.ing.arh.
- *vodoopskrba i odvodnja:*
Ranko Zbodulja, ing.građ.
Čedomir Vlahović, dipl.ing.građ.

- *geološka građa i geotehničke značajke:*

Dr. Nevenka Krklec

- *vrednovanje zemljišta:*

Dr. Matko Bogunović

- *šumske površine:*

Milorad Batinić, dipl.ing.šum.

- *telekomunikacije:*

Mladen Bengeri, dipl.ing.

- *elektroopskrba:*

Marijana Borovac, dipl.ing.el.

- *plinookskrba:*

Tomislav Dugandžić, ing.

Prijepis teksta:

Mirjana Stančić-Belanović, ek.tehn.

SADRŽAJ

A) TEKSTUALNI DIO

I. Obrazloženje

1.	POLAZIŠTA	8
1.1.	Položaj, značaj i posebnosti područja Grada Lepoglave u odnosu na prostor i sustave Varaždinske županije i Republike Hrvatske	8
1.1.1.	Osnovni podaci o stanju u prostoru	10
1.1.2.	Prostorno razvojne i resursne značajke	11
1.1.3.	Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova	51
1.1.4.	Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje	57
2.	CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA	59
2.1.	Ciljevi prostornog razvoja županijskog značaja	59
2.1.1.	Racionalno korištenje prirodnih izvora	59
2.1.2.	Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša	60
2.2.	Ciljevi prostornog razvoja Gradskog značaja	61
2.2.1.	Demografski razvoj	63
2.2.2.	Odabir prostorno-razvojne strukture	66
2.2.3.	Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture	67
2.2.4.	Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina	71
2.3.	Ciljevi prostornog uređenja naselja na području Grada Lepoglave	73
2.3.1.	Racionalno korištenje i zaštita prostora	73
2.3.2.	Utvrđivanje građevinskih područja naselja u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, izgrađenost, iskorištenost i gustoću izgrađenosti, obilježja naselja, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina	75
2.3.3.	Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture	75
3.	PLAN PROSTORNOG UREĐENJA	76
3.1.	Prikaz prostornog razvoja na području Grada Lepoglave u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu županije	76
3.2.	Organizacija prostora i osnovna namjena i korištenje površina	77
3.2.1.	Razvoj i uređenje površina naselja - građevinska područja naselja	78
3.2.2.	Razvoj i uređenje površina izvan naselja	83
3.3.	Prikaz gospodarskih i društvenih djelatnosti	89
3.3.1.	Gospodarske djelatnosti	89

3.3.2.	Društvene djelatnosti.....	93
3.4.	Uvjeti, korištenja, uređenja i zaštite prostora.....	96
3.4.1.	Uvjeti korištenja prostora.....	96
3.4.2.	Uvjeti uređenja prostora.....	102
3.4.3.	Uvjeti zaštite prostora	104
3.4.4.	Kriteriji za građenje izvan građevinskog područja	118
3.4.5.	Iskaz površina za posebno vrijedna i/ili osjetljiva područja i prostorne cjeline (prirodni resursi, krajobraz, prirodne vrijednosti i kulturno povijesne cjeline)	120
3.5.	Razvoj infrastrukturnih sustava	120
3.5.1.	Prometni sustav	120
3.5.2.	Infrastruktura telekomunikacija i pošta.....	122
3.5.3.	Vodnogospodarski sustav	123
3.5.4.	Energetski sustav.....	128
3.6.	Postupanje s otpadom.....	129
3.7.	Sprečavanje nepovoljna utjecaja na okoliš	130
3.7.1.	Zaštita tla.....	130
3.7.2.	Zaštita voda	132
3.7.3.	Zaštita zraka	133
3.7.4.	Zaštita od prekomjerne buke.....	134
3.7.5.	Mjere posebne zaštite.....	134
II.	Odredbe za provođenje	136
1.	Uvjeti za određivanje namjene površina na području Grada Lepoglave	141
1.1.	Površine za razvoj i uređenje naselja	142
1.1.2.	Površine izdvojenih namjena unutar naselja	142
1.2.	Površine za razvoj i uređenje izvan naselja	142
1.2.1.	Zatečena izgradnja	143
1.2.2.	Površina za iskorištavanje mineralnih sirovina.....	143
1.2.3.	Površina posebne namjene	143
1.2.4.	Deponij građevinskog materijala	143
1.2.5.	Površina proizvodne namjene	143
1.2.6.	Poljoprivredne površine, ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište	144
1.2.7.	Šumske površine	144
1.2.8.	Vodne površine	144
1.2.9.	Površine infrastrukturnih sustava.....	144
2.	Uvjeti za uređenje prostora	144
2.1.	Građevine od važnosti za državu i Varaždinsku županiju	144
2.2.	Površine za razvoj i uređenje naselja	145
2.2.1.	Građevinska područja naselja (bez izdvojenih namjena).....	145
2.2.2.	Građevinska područja izdvojenih namjena unutar naselja.....	158
2.3.	Rekonstrukcije u građevinskim područjima izdvojenih namjena unutar naselja.....	163
2.4.	Površine za razvoj i uređenje izvan naselja	163
2.4.1.	Građevinska područja izvan građevinskih područja naselja	163
2.4.2.	Prostori izvan građevinskih područja na kojima se planira izgradnja u skladu sa zakonom, drugim propisima i ovim Prostornim planom	165
3.	Uvjeti smještaja gospodarskih djelatnosti.....	169
4.	Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti	171
5.	Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava.....	172

5.1.	Prometni sustav	173
5.1.1.	Cestovni promet	173
5.1.2.	Parkirališna i garažna mjesta.....	175
5.1.3.	Željeznički promet	176
5.1.4.	Zračni promet.....	177
5.1.5.	Infrastruktura telekomunikacija i pošte.....	177
5.2.	Vodnogospodarski sustav	177
5.2.1.	Korištenje voda	177
5.2.2.	Sustav odvodnje	178
5.3.	Energetski sustav.....	179
5.3.1.	Elektroopskrba	179
5.3.2.	Plinoopskrba.....	179
6.	Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina	180
6.1.	Mjere zaštite krajobraznih vrijednosti.....	180
6.2.	Mjere zaštite prirodnih vrijednosti.....	181
6.2.1.	Zaštićeni dijelovi prirode	181
6.2.2.	Dijelovi prirode predloženi za zaštitu	182
6.3.	Mjere zaštite kulturno-povijesnih cjelina i građevina.....	185
7.	Postupanje s otpadom.....	191
8.	Mjere sprečavanja nepovoljna utjecaja na okoliš	192
8.1.	Zaštita tla.....	192
8.2.	Zaštita voda	193
8.3.	Zaštita zraka	193
8.4.	Zaštita od prekomjerne buke.....	194
8.6.	Mjere zaštite okoliša	194
8.7.	Mjere posebne zaštite.....	194
9.	Mjere provedbe plana.....	196
9.1.	Obveza izrade dokumenata prostornog uređenja	196
9.1.1.	Prostorni planovi područja posebnih obilježja.....	196
9.1.2.	Urbanistički plan uređenja	196
9.1.3.	Detaljni plan uređenja	196
9.1.4.	Procjena utjecaja na okoliš.....	197
9.2.	Područja primjene posebnih razvojnih i drugih mjera	197
9.3.	Rekonstrukcija građevina čija je namjena protivna planiranoj namjeni	198
10.	Prijelazne i završne odredbe	198

B) GRAFIČKI DIO

1.	Korištenje i namjena površina.....	mj. 1:25.000
1.a.	Korištenje i namjena površina - prikaz izdvojenih namjena unutar građevinskog područja naselja.....	mj. 1:25.000
1 b.	Korištenje i namjena površina - promet, pošta i telekomunikacije.....	mj. 1:25.000
2 a.	Infrastrukturni sustavi i mreže - proizvodnja i cijevni transport plina, elektroenergetika.....	mj. 1:25.000
2 b.	Infrastrukturni sustavi i mreže - vodnogospodarski sustav.....	mj. 1:25.000
3 a.	Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora (I).....	mj. 1:25.000
3 b.	Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora (II).....	mj. 1:25.000
4.	Građevinska područja - katastarske podloge 4.1. – 4.22.	mj. 1: 5.000

I. Obrazloženje

I. POLAZIŠTA

1.1. POLOŽAJ, ZNAČAJ I POSEBNOSTI PODRUČJA GRADA LEPOGLAVE U ODNOSU NA PROSTOR I SUSTAVE VARAŽDINSKE ŽUPANIJE I REPUBLIKE HRVATSKE

Varaždinska županija, unutar koje je smješteno područje Grada Lepoglave, nalazi se na krajnjem sjeverozapadnom dijelu Republike Hrvatske, a graniči sa Republikom Slovenijom, Međimurskom, Koprivničko-Križevačkom, Zagrebačkom i Krapinsko-zagorskom županijom. U sastavu Županije su 6 gradova i 22 općine, a formirana je na području bivših općina Varaždin, Ivanec, Novi Marof i Ludbreg.

Jedna od posebnosti Županije jest velika gustoća naseljenosti: na površini od 1.261,29 km², prema popisu iz 1991. godine živi 187.853 stanovnika, pa gustoća naseljenosti iznosi 148,9 st./km² (prosjek u Republici Hrvatskoj iznosi 84,6 st./km²).

Općina Lepoglava, kao jedinica lokalne uprave, formirana je temeljem Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 90/92.) unutar Varaždinske županije, u čijem sastavu je 15 naselja, a 1997. godine novim Zakonom (NN 10/97.), kojim su regulirane promjene teritorijalnog ustroja, Općina Lepoglava dobiva status Grada.

Površina Grada Lepoglave iznosi 66,42 km², a u svom sastavu obuhvaća ukupno 16 naselja i to: Bednjica, Crkovec, Donja Višnjica, Gornja Višnjica, Jazbina Višnjička, Kamenica, Kamenički Vrhovec, Kameničko Podgorje, Lepoglava, Muričevac, Očura, Viletinec, Vulišinec, Zalužje, Zlogonje i Žarovnica.

Područje Grada Lepoglave graniči na sjeveru sa Republikom Slovenijom (pa je dio njezina teritorija granično područje), na jugu sa Krapinsko-zagorskom županijom, na istoku s Gradom Ivancom i s Općinama Klenovnik, Donja Voća, na zapadu s Općinom Bednja.

Prema popisu iz 1991. godine, na području Grada živjelo je ukupno 8.935 stanovnika, što je 4,76% stanovništva Županije, s gustoćom od 134,5 stanovnika/km². Prema rezultatima popisa stanovništva iz 2001. godine, broj stanovnika u svim naseljima Grada iznosi 8.718.

U graničnom području nalazi se 43,84 km² površine Grada Lepoglave, t.j. sva naselja osim Lepoglave, Očure, Vulišince i Muričevca. Međunarodni granični prijelaz II kategorije na području Grada Lepoglave je prijelaz Zlogonje-Meje.

Ukupan broj stanova na području Grada iznosi 2.442, dok domaćinstava ima ukupno 2.498 (rezultati popisa iz 2001. godine).

Osnovni podaci o stanju u prostoru prikazani su u tablici 1., a teritorijalno-politički ustroj Grada Lepoglave na kartogramu u nastavku.

Kartogram

1.1.1. Osnovni podaci o prostoru

Tablica 1.

Varaždinska županija Grad Lepoglava		POVRŠINA		STANOVNICI					
		km ²	%	Popis 1981.		Popis 1991.		Popis 2001.	
				broj	%	broj	%	broj	%
1	Bednjica	2,51	3,78	299	3,12	216	2,42	220	2,52
2	Crkovec	3,85	5,80	322	3,36	272	3,04	240	2,75
3	Donja Višnjica	5,11	7,69	684	7,14	614	6,87	549	6,30
4	Gornja Višnjica	3,12	4,70	391	4,08	353	3,95	320	3,67
5	Jazbina Višnjička	1,09	1,64	86	0,90	55	0,62	37	0,42
6	Kamenica	0,74	1,11	193	2,02	196	2,19	161	1,85
7	Kamenički Vrhovec	1,41	2,12	303	3,16	276	3,09	240	2,75
8	Kameničko Podgorje	7,30	10,99	635	6,63	478	5,35	378	4,34
9	Lepoglava	15,06	22,67	3786	39,54	3781	42,32	4084	46,85
10	Muričevac	0,87	1,31	230	2,40	227	2,54	216	2,48
11	Očura	5,46	8,22	278	2,90	248	2,78	244	2,80
12	Viletinec	1,84	2,77	243	2,54	205	2,29	188	2,16
13	Vulišinec	1,51	2,27	278	2,90	273	3,06	258	2,96
14	Zalužje	2,87	4,32	228	2,38	211	2,36	195	2,24
15	Zlogonje	4,27	6,43	573	5,98	503	5,63	460	5,28
16	Žarovnica	9,41	14,17	1047	10,93	1027	11,49	928	10,64
UKUPNO:		66,42	100	9576	100	8935	100	8718	100

	STANOVI*						DOMAĆINSTVA			Gustoća naseljenosti 2001.	
	Popis 1981.		Popis 1991.		Popis 2001.		Popis 1981.	Popis 1991.	Popis 2001.	st./km ² 1991.	st./km ² 2001.
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	Broj	Broj		
Bednjica	64	2,45	62	2,28	-	-	60	47	58	86,1	87,6
Crkovec	84	3,22	97	3,57	-	-	70	68	71	70,6	62,3
Donja Višnjica	152	5,83	149	5,49	-	-	128	151	139	120,2	107,4
Gornja Višnjica	86	3,30	87	3,20	-	-	70	78	86	113,1	102,6
Jazbina Višnjička	18	0,69	16	0,59	-	-	17	13	13	50,5	33,9
Kamenica	59	2,26	67	2,47	-	-	49	51	55	264,9	217,6
Kamenički Vrhovec	73	2,80	70	2,58	-	-	71	69	73	195,7	170,2
Kameničko Podgorje	171	6,56	164	6,04	-	-	151	116	141	65,5	51,8
Lepoglava	1113	42,69	1193	43,94	-	-	930	934	1135	251,1	271,2
Muričevac	65	2,49	74	2,73	-	-	55	57	65	260,9	248,3
Očura	69	2,65	75	2,76	-	-	66	68	73	45,4	44,7
Viletinec	69	2,65	76	2,80	-	-	55	48	54	111,4	102,2
Vulišinec	94	3,61	104	3,83	-	-	67	72	82	180,8	170,9
Zalužje	93	3,57	59	2,17	-	-	51	48	59	73,5	67,9
Zlogonje	127	4,87	123	4,53	-	-	117	107	126	117,8	107,7
Žarovnica	270	10,36	299	11,01	-	-	235	242	266	109,1	98,6
UKUPNO:	2607	100	2715	100	2443	100	2192	2169	2498	134,5	131,3

* broj stanova dobiven je zbrojem stanova za stalno stanovanje i stanova za povremeno stanovanje

Tablica 2.

PODRUČJE GRADA	POVRŠINA		STANOVNICI						GUSTOĆA NASELJENOSTI	
	km ²	%	POPIS 1981.		POPIS 1991.		POPIS 2001.		POPIS 1981.	POPIS 1991.
			broj	%	broj	%	broj	%	broj	broj
POGRANIČNO	41,68	62,75	4761	49,72	4201	47,02	3916	55,08	114,23	100,79
OSTALO	24,74	37,25	4815	50,28	4734	52,98	4802	44,92	194,62	191,35
GRAD LEPOGLAVA	66,42	100	9576	100	8935	100	8718	100	144,17	134,52

1.1.2. Prostorno razvojne i resursne značajke

1.1.2.1. Zemljopisna obilježja

a) Geološka obilježja

Geološka građa

Najstarije naslage na području Grada Lepoglave su gornjopaleozojske starosti (gornji perm) i nalazimo ih na sjevernim padinama Ivančice, zapadno od Gornjeg Gečkovca i južno od Očure. Sastoje se od pješčenjaka, silita i crnih šejlova. Središnji dijelovi Ravne gore i Ivančice izgrađeni su od mezozojskih karbonatnih stijena - vapnenaca i dolomita srednjeg i gornjeg trijasa.

U geološkoj je literaturi područje između Ivančice i Ravne gore poznato pod nazivom Lepoglavska sinklinala. Brežuljkasto područje izgrađeno je od nepravilno raspoređenih brežuljaka čija nadmorska visina varira od 250 do 400 m, a podudaraju se sa sinklinalnom građom područja. Padine su blago nagnute, a vrhovi zaobljeni što je u skladu s litološkim sastavom stijena koje ih izgrađuju. To su pješčenjaci, slabo vezani pijesci, pjeskoviti i laporoviti vapnenci. Zbog litološkog sastava uzgaja se vinova loza. Kvarterne naslage prekrivaju znatne površine brežuljkastog i nizinskog dijela. Naslage proluvija imaju znatno rasprostranjenje u nižim brežuljkastim dijelovima. Barski sedimenti taloženi su u dolini Bednje i u recentnim močvarama. Aluvijalne su naslage sastoje od sitnozrnatih klastičnih sedimenata (silti pijesak, pjeskoviti i glinoviti silt i sitnozrnati šljunak).

Tektonika

Područje Grada Lepoglave nalazi se unutar tektonski najkompliciranijih područja u sjevernoj Hrvatskoj. Tijekom geološke prošlosti ovo je područje bilo mnogo puta zahvaćeno tektonskim pokretima koji pripadaju završnim fazama hercinske orogeneze i gotovo cijelom alpskom orogenetskom ciklusu. Današnji izgled Ivančica i Ravna gora poprimile su nakon neotektonskih izdizanja kojima su bile zahvaćene u pliocenu i kvartaru. Paleozojsko-mezozojska jezgra odvojena je nizom normalnih i reversnih rasjeda, a između pojedinih struktura došlo je i do navlačenja. Rasjedne linije na

kartografskom prikazu uvjeta korištenja i zaštite prostora, mj. 1:25.000, preuzete su s OGK list Varaždin, te je zbog različitih mjerila njihov položaj približno lociran.

Seizmičnost

Najvažniji čimbenik za određivanje seizmičnosti nekog područja je utvrđivanje mjesta epicentra potresa, koji se najčešće javljaju na istom zonama. Oni se najčešće podudaraju s glavnim tektonskim linijama. Za seizmičku rajonizaciju su značajni potresi intenziteta jačeg od šestog stupnja po MCS skali. Seizmičkom mikrorajonizacijom grada Varaždina i okolice (Cvijanović i dr., 1972.), na osnovi seizmoloških studija, prostornom i vremenskom analizom seizmičkih aktivnosti na širem području utvrđeno je da se područje nalazi u zoni maksimalnog seizmičkog intenziteta VII stupnja po Mercalli-Cancani-Sieberg skali. Koeficijent seizmičnosti za potrebe projektiranja iznosi $K_c=0,002$. Na području Grada registrirani su potresi maksimalnog intenziteta trećeg do četvrtog stupnja MCS skale. Potresi četvrtog stupnja su umjereni potresi koji se osjete u zgradama, ali ne i na otvorenome.

Inženjersko-geološki nestabilna područja

Stabilnost na površini ovisna je o debljini rastrošenog pokrivača, vrsti stijene u podlozi i o odnosu vodopropusnosti rastrošenog pokrivača i nerastrošene stijene. Pojave klizišta na karbonatnim naslagama su vrlo rijetke. Površinski pokrivač je vrlo tanak. U pogledu stabilnosti općenito se može reći da su karbonatne naslage stabilne i velike nosivosti.

Pješčenjaci, pijesci, lapori, pjeskoviti i laporoviti vapnenci uvjetno su stabilni i u njima se mogu javiti razni vidovi nestabilnosti djelovanjem čovjeka pri izgradnji različitih građevina i vrlo rijetko nastaju u prirodnim uvjetima. Klizišta su lokalna i ovise o debljini rastresitog pokrivača i litološkom sastavu podloge. U grupi glinovito-pjeskovitih i laporovitih naslaga mogu se javiti i dublja klizišta. Registrirana klizišta na području Grada manjeg su obima i uglavnom su posljedica ljudske djelatnosti, najčešće uslijed zasjecanja trase ceste. Klizišta i odroni registrirani su i sanirani uz županijsku cestu 2043 Florijan - Zlogonje, u mjestu Zlogonje i dvije lokacije uz cestu 2056 Cvetlin - Višnjica, u mjestu Višnjica. Na lokalnim su cestama klizišta i odroni registrirani na cesti 25013 Kameničko Podgorje - Žarovnica u mjestu Kameničko Podgorje i cesti 25107 Kamenica - Viletinec u mjestu Crkovec.

Aluvijalne naslage rijeke Bednje - siltni i glinoviti pijesci s plitkom razinom podzemne vode predstavljaju uvjetno stabilne sedimente zbog velikog slijeganja koje nastaje kod izgradnje građevina. Ovi sedimenti kao nestabilna tla velikog slijeganja prate današnji tok Bednje i predstavljaju njezino poplavno područje.

b) Obilježja reljefa

Područje Grada Lepoglave može se morfološki podijeliti na planinsko područje, zatim na prigorje i nizinu.

Planinsko područje obuhvaća sjeverozapadne padine Ivančice kao najznačajnije morfološko uzdignuće i područje Ravne gore. Padine Ivančice i Ravne gore su strme, što je posljedica naglog izdizanja uz rubne rasjede.

Ivančica je najviša planina u sjeverozapadnoj Hrvatskoj. Nadmorska visina vrhova na području Grada iznosi od 400 do preko 500 m. Orografska os Ivančice ima pružanje istok - zapad, u dužini 26 km, od Očure na zapadu do Presečnog na istoku. Vrhovi su izgrađeni od trijaskih vapnenaca i dolomita, a tektonski oni predstavljaju navlačke ili su dijelovi navlaka. Manje otporne stijene, najčešće kredni klastiti izgrađuju prijevoje ili su u njih urezani duboki jarci. Morfološki je interesantna antecedentna dolina potoka Očure. Njezine strme doline, mjestimično usječene i do 300 m, ukazuju na neotektonska izdizanja Ivančice. Ivančica je jako pošumljena, a na rubovima se uzgaja vinova loza.

Ravna gora je smještena na sjevernom dijelu i gotovo se cijelom površinom nalazi na teritoriju Grada. Najviši vrh ima 677 m. Ravna gora dobila je ime po relativno ravnom profilu. Točna orogrfska os planine proteže se u pravcu istok sjeveroistok - zapad sjeverozapad. Na njoj nema istaknutih vrhova, nego se ona od Vinice na sjeveroistoku postupno izdiže do sela Cvetlin na jugozapadu. Strmo odsječene padine Ravne gore posljedica su različite geološke građe kao i brzih neotektonskih izdizanja. Na brza izdizanja ukazuju i potočne doline Velike i Male Sutinske koje su u stvari antecedentne doline. Ovi relativno mali potoci probili su se u dužini od oko 4 km kroz trijaski trup Ravne gore.

Središnji dio područja izgrađuju blagi brežuljci čija nadmorska čija visina ne prelazi 400 m. Nagibi njihovih padina najčešće su uvjetovani litološkim sastavom stijena koje ih izgrađuju. U građi terena prevladavaju lapori i pijesci, pješčenjaci, biogeni, pjeskoviti i laporoviti vapnenci, a rjeđi su vapnenci i dolomiti koji čine strmiji reljef. Geomorfološki brežuljkasto područje južno od Ravne gore naziva se Kameničko podgorje.

Između Ravne gore i Ivančice nalazi se dolina rijeke Bednje u sklopu tzv. Lepoglavsko-ivanečkog polja. Polje tvori niska i mjestimično močvarna dolina rijeke Bednje s njezinim pritocima. Najviše vode Bednji donose potoci koji dotiču sa sjevernih padina Ivančice (Očura) i potoci s Ravne gore (Kamenica).

c) Hidrografska obilježja - vode

Na području Grada Lepoglave u hidrografskom smislu prisutni su površinski vodotoci i podzemne vode. Glavni površinski tok je rijeka Bednja. Rijeka Bednja izvire sa sjeverne strane Ravne gore. Pripada Dunavskom slivu i na svom 103 km dugom putu od izvora do ušća često skreće i zaobilazi pojedine dijelove terena, usijeca se u kanjone i sl. Bednja ima pluvijalni (kišni) režim, s maksimumom protoke u proljeće (ožujak - travanj) i česta su plavljenja doline rijeke Bednje. U regionalnom je smislu dominantno

napajanje vodonosnika padalinama. U prošlosti su postojale riječne terase, ali su najvećim dijelom razorene. Glavno obilježje vodnog režima Bednje je lepezast oblik slivnog područja, nepovoljna raspodjela oborina i uvjeti otjecanja, što uzrokuje naglo formiranje vodnih valova i poplava. Izlivanjem Bednje iz korita taloži se sitni nanos u prostrano poplavno područje. Glavni pritoci su Očura i Kamenica.

Karbonatne stijene Ivančice i Ravne gore - dolomiti i dolomitne breče srednjeg do gornjeg trijasa bile su tijekom geološke prošlosti podvrgnute intenzivnoj tektonskoj aktivnosti. Osnovna im je značajka sekundarna, pukotinska poroznost koja u zonama intenzivne razlomljenosti i okršnosti omogućava infiltraciju površinskih voda u podzemlje i formiranje vodonosnika s prostranim područjem napajanja u zaleđu, te zonama dreniranja u tektonski uvjetovanim dubokim jarcima. Tektonski odnosi trijaskih naslaga uvjetovali su značajna istjecanja podzemnih voda iz dolomitnih vodonosnika. Smjer i položaj jaraka u čijoj se blizini nalaze izvorišta predisponirani su rasjedima različitih smjerova. Područje obiluje izvorima manjeg kapaciteta, najčešće uvjetovanih tektonskim kontaktima. Za izvorište "Ravna gora" navodi se podatak o izdašnosti od 12 l/sek, a za "Sutinsku" 10 l/sek. Za izvorišta "Ravna Gora" i "Sutinska" donesena je Odluka o zaštiti izvorišta i određivanju zona sanitarne zaštite izvorišta "Ravna Gora" i "Sutinska" (Službeni vjesnik Varaždinske županije, br. 9/98).

Područja izvorišta "Ravna gora" i "Sutinska" nalaze se u području trijaskog karbonatnog kompleksa Ravne gore, izgrađenog od vapnenaca i dolomita, dolomitnih breča. Kanjon Velika Sutinska siječe Ravnu goru okomito na pružanje, uzduž jakog poprečnog rasjeda. Nastao je erozijsko-korozijskim procesima, uz paralelno neotektonsko izdizanje. Dio oborinskih voda slijeva se površinom, dok se drugi procjeđuje kroz karbonate u podzemlje i izlazi na izvoru. U širokoj zoni između izvorišta "Ravna gora" i "Velika Sutinska" prisutan je veliki broj ponikvi, koje se pojavljuju u pretežito zaravnjenim dijelovima terena. Ponikve imaju funkciju da prihvaćaju i usmjeravaju oborinske vode u podzemlje.

d) Klimatska obilježja

Klima šireg područja je po Köpenovoj klasifikaciji umjereno topla - kišna klima. Osnovno obilježje te klime su topla ljeta kada srednja temperatura najtoplijeg mjeseca ne prelazi 22°C. Topli dio godine u kojem je srednja temperatura viša od godišnjeg prosjeka traje od sredine travnja do sredine listopada. Temperatura najhladnijeg mjeseca kreće se između 3°C i 18°C, a srednju temperaturu višu od 10°C ima četiri mjeseca u godini. Srednja godišnja temperatura zraka iznosi oko 10°C. Najtopliji je mjesec srpanj sa srednjom temperaturom oko 19°C, a najhladniji je siječanj sa srednjom temperaturom od -10°C. Siječanj je jedini mjesec u godini čija je srednja temperatura niža od 0°C. Temperature su prilike najstabilnije ljeti, dok se temperature zraka najviše razlikuju u zimskim mjesecima. Meteorološka postaja Lepoglava prestala je s radom 1985., a imala je prekide rada u 1977. i 1978. godini.

Ledeni dani javljaju se od studenog do ožujka, od čega se polovica javlja u siječnju, a na području Županije opaženo je 11 ledenih dana. Studenih dana ima 20 do 24, dok je hladnih oko 95 i pojavljuju se od rujna do svibnja. Godišnje se opaža 55 do 67 toplih dana, koji se javljaju od ožujka do listopada. Najviše ih je u srpnju. Vrući se dani

javljaju od svibnja do rujna, a u srpnju i kolovozu ih ima 3 do 5. U Lepoglavi je bilo najhladnije 14. siječnja 1980. godine kada je izmjereno $-24,8^{\circ}\text{C}$. Temperature su najstabilnije ljeti, a najviše se razlikuju u veljači.

Godišnji hod količine oborina je kontinentalnog tipa s maksimumom u lipnju i sekundarnim maksimumom u studenom. Srednja godišnja količina padalina iznosi oko 900 mm. Najmanje oborina padne u siječnju i veljači. U toplom dijelu godine (travanj do rujna) padne više oborina nego u hladnom dijelu godine (listopad do ožujak). Od ukupne godišnje količine oborina 55-60 % padne u toplom i 40-45 % u hladnom dijelu godine. Godišnji hod količina oborine pokazuje dva maksimuma: primarni u ljeti i sekundarni u studenom. Snježni pokrivač javlja se od listopada do svibnja i traje između 30 i 45 dana. Najveće visine snježnog pokrivača iznosile su 57 do 70 cm.

Oborine padaju u oko 115 do 140 dana, odnosno 30-40 % dana u godini. S obzirom na mjesečnu učestalost oborinskih dana najvarijabilniji je studeni, a najstabilniji rujna.

Područje je relativno bogato vlagom u toku cijele godine. Prosječna mjesečna vrijednost relativne vlage zraka viša je od 70 %, s maksimumom u studenom i prosincu.

Režim vjetrova uklapa se u strujanje koje vlada nad ovim dijelom Hrvatske. Prevladavaju vjetrovi jugozapadnog i sjeveroistočnog kvadranta. Najvjetrovitije je proljeće, a ljeto je godišnje doba s učestalošću slabih vjetrova. Zimi je dominantan sjevernjak. Istočnjak postaje jači u proljetnim mjesecima. Tokom čitave godine, a osobito u jesen puše zapadnjak.

Naoblaka ima maksimum u zimi, a minimum u srpnju i kolovozu. U prosincu i siječnju je polovica dana u mjesecu oblačna. Godišnje ima oko 55 do 60 vedrih i preko 120 oblačnih dana. U prosincu i siječnju polovica dana je oblačna. Vedri dani su učestaliji ljeti.

Područje se ubraja u srednje osunčana. Najdulje trajanje sijanja sunca je u srpnju s 9 sati dnevno, a najkraće u prosincu (oko 2 sata dnevno).

U toku godine ima 40 do 60 dana s maglom. Mraz je prisutan u razdoblju od rujna do svibnja, a u ljetnim mjesecima izostaje. Pojava tuče očekuje se od svibnja do srpnja.

Tokom godine najčešće je neutralno stanje atmosfere (D kategorija stabilnosti po Pasqualinu) što je obilježje režima strujanja u našim krajevima. D - stabilnost je najvjerojatnija u podnevnim, zatim u jutarnjim i na kraju u noćnom terminu motrenja. U toplom dijelu godine, u svijetlom dijelu dana u grupi labilne atmosfere ističe se kategorija ekstremno i umjereno labilne atmosfere (A i B stabilnost). Te se kategorije ne pojavljuju u zimskim mjesecima, a vjerojatnost umjereno i malo labilne atmosfere je mala u noćnim satima.

1.1.2.2. Osnovne kategorije korištenja zemljišta

Vrednovanje zemljišta na području Grada Lepoglave određeno je prema Pravilniku o bonitiranju zemljišta (NN 47/1982) - više nije na snazi i uputama koje je dao Kovačević (1983), i Kovačević i dr. (1987) iako današnje zakonske odredbe Pravilnika o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (NN 106/1998) u smislu kriterija vrednovanja, ne uključuju obvezu takvoga rada.

Podaci za vrednovanje preuzeti su iz pedoloških radova o tom području i to: pedološke karte mjerila 1:50 000 (Bogunović , 1981; Bogunović i Šmanjak 1983), te diplomskog rada pod naslovom Procjena pogodnosti zemljišta na području općine Lepoglava za ratarske kulture (Husnjak,2001).

Kriteriji vrednovanja zemljišta

Rezultati vrednovanja izdvojenih tala u kartiranim jedinicama prikazani su u tablici u nastavku, a njihovu rasprostranjenost u pedološkoj karti. U koloni 1 dan je broj kartirane jedinice i oznaka (boja), a u koloni 2 njezin naziv i struktura jedinica tala koje dolaze na tom prostoru. U koloni 3 navedeni su glavni parametri za određivanja boniteta, a to je u brojniku nagib terena, a u nazivniku dreniranost kao sveukupno svojstvo vodnozračnih prilika i brzine ocjeditosti zemljišta. U koloni 4 dan je ukupan broj bodova, a njihova bonitetna klasa i potklasa u koloni 5 iste tablice. Brojčana oznaka ispisana je masno a prvi broj ispisana arapskim pismom predstavlja klasu a drugi potklasu zemljišta, npr br. 41 znači da tlo pripada četvrtoj klasi a prvoj potklasi, a 62 šestoj klasi , drugoj potklasi.

Bonitet zemljišta izračunat je na temelju kriterija i metodike proračuna navedenih u spomenutu Pravilniku o bonitiranju. Ističemo da se prvih pet klasa boniteta zemljišta (od 11-52 potklase) ne bi smjelo trošiti izvan poljoprivredne namjene, odnosno za infrastrukturne potrebe ili ako se koriste za urbanizaciju, da se troše od lošijih boniteta zemljišta prema boljim.

Posljednja kolona (6) označava prostornu kategoriju u smislu korištenja i zaštite, a determinirana je na temelju Pravilnika o sadržaju , mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (NN 106/1998). Prema tom pravilniku prostori, odnosno zemljišta u okviru poljoprivrede i šumarstva izdvajaju se u 7 poznatih kategorija prostora i zaštite (P1, P2, P3, PŠ, Š1, Š2, Š3) odnosno preporuka za uporabu.

U ovim istraživanjima izdvojena su poljoprivredna od šumskih tala.

Rezultati vrednovanja zemljišta

Na području Grada Lepoglava nisu utvrđena osobito vrijedna obradiva tla P1 prostorne kategorije. To je iz razloga što su uvjeti pedogeneze, a u prvom redu reljefne prilike, vodno zračni režim, prisutnost erozije i svojstva tala uvjetovala postanak tala općenito nižeg boniteta i plodnosti.

Najbolja tla na području Grada Lepoglave nalaze se u užim dolinama s koluvijem koji predstavlja erodirani i translocirani zemljišni materijal s viših terena i njegovu sedimentaciju u nižim djelovima. U strukturi zemljišne kombinacije pored koluvija kao dobrih obradivih tala nalaze se i euglejna tla , koja zauzimaju najniže položaje potočnih dolina i umjereno do jako su prevlađivana suvišnim slivenim i ponegdje poplavnim vodama, koje se kraće vrijeme zadržavaju na tlu. Ova tla su svrstana u kartiranu jedinicu broj 1 a pripadaju P2 prostornoj kategoriji vrijednih obradivih tala, te trećoj klasi drugoj potklasi katastarskog boniteta. Vrijedna oranična tla ove prostorne kategorije

prvenstveno se nalaze na konusima donjih trećina padina prema centralnoj zoni potočnih dolina.

Istoj prostornoj kategoriji (P2) pripadaju vinogradarska tla kartirane jedinice broj 2, rasprostranjene podno Ravne gore. To su rigolana tla vinograda a nalazimo ih na brdovitom terenu u okolici sela Kamenjak, većim djelom i manjim dijelom na jugu oko sela Murićevec. Ukupna površina ovih tala, sada prvenstveno napuštenih vinograda, je oko 100-tinjak hektara. Glavna ograničenja ovih tala su umjereni do strmi nagib i prisutnost erozije. Ova zona, dakle, spada u kategoriju vrijednih obradivih tala.

Vrijedna obradiva tla P2 prostorne kategorije su oranična tla u okolici sela Viletinec, Špiravci, Crkovec, Žarovnica, Kamenica, Kamenički Vrhovec, Vulišinec i Marčeci. Tu su prostori umjerenih padina na kojima su se razvila lesivirana tla na laporu i pješčenjaku, obronačni pseudoglej, rendzina i eutrično smeđe tlo. Ova tla prema bonitetu pripadaju četvrtoj klasi prvoj potklasi (41) i predstavljaju umjereno dobre oranice s ograničenjima u eroziji i teže propusnom iluvijalnom horizontu. Zahtijevaju produbljivanje teže propusnog horizonta, kalcifikaciju te terasiranje ili barem konturnu obradu. Ova tla su izdvojena u kartiranoj jedinici broj 3. Ukupna površina ovih tala iznosi približno 380 ha, isključujući površine ove jedinice pod šumom.

Ostala obradiva tla P3 prostorne kategorije izdvojena su u kartiranim jedinicama broj 4, 5, 6, 7 i 8. To su oranična tla s većim ograničenjima i nalaze se na rubu pogodnosti tala za ratarsku proizvodnju. Tu spadaju slijedeća tla:

- tla kartirane jedinice broj 4 koju sačinjavaju pseudogleji na zaravni s obronačnim pseudoglejima spadaju u ostala obradiva tla P3 kategorije. To su tla s velikim ograničenjima u propusnosti i dreniranosti, potom visokoj kiselosti, stagniranju oborinske vode i niskoj razini hranjiva. Bolja su od izrazito obronačnih pseudogleja i zato smo ih uvrstili u četvrtu klasu drugu potklasu ili P3 prostornu kategoriju. Za svaku vrstu urbane izgradnje ova tla su povoljna jer im je nosivost za temeljenje vrlo visoka. Ova tla su uobičajeno pogodna za ratarsku i stočarsku proizvodnju. Njihova površina iznosi približno 80-ak ha;
- isti tip tla zauzima i blaže pleistocenske obronke padina nagiba do 10%. Rasprostranjena su u kartiranoj jedinici broj 5. To su obronačni pseudogleji, pretežito s oraničnom a donekle i voćarskom proizvodnjom. Ta tla spadaju zbog većeg nagiba u nešto nižu klasu i potklasu (51), i uvrstili smo ih također u P3 prostornu kategoriju ostalih obradivih tala. Ova tla se rasprostiru na dva lokaliteta, istočno od Lepoglave, i istočno od Žarovnice. Pod poljoprivrednim načinom korištenja ova tla zauzimaju površinu od približno 78 hektara;
- kartirana jedinica broj 6 u svojoj strukturi ima distrično smeđa tla na pješčenjaku, zatim lesivirano pseudoglejno i tipično tlo, ranker na pješčenjaku i renzinu na laporu. Ovaj mozaik tala nalazimo kao oranična i livadna tla na sjevernom i središnjem dijelu područja Grada Lepoglave. Umjereno strmi nagib i kiselost tla glavna su ograničenja ovih tala. Uvrštena su također u ostala obradiva tla P3 prostornu kategoriju, a ocjenjena su s 49 katastarskih bodova, što ih uvrštava u petu klasu, prvu potklasu (51). Okolo ovih tala većinom su šumska područja, ali i inače

šumarci najviše ispresjecaju ove oranice. Ova tla zauzimaju oko 160 ha. Na obroncima Ivančice ova tla su većinom pod pašnjacima i zaokružena su šumom te su podložna prirodnom zaraštanju, posebno oni udaljeniji lokaliteti;

- kartirana jedinica broj 7 spada u istu prostornu kategoriju ostalih obradivih tala (P3). To su rendzine na laporu sa eutrično smeđim tlima. Antropogeni derivati iz ovih tala većinom su vinogradarska tla (vitisoli). Nalaze se u pobrđu oko Lepoglave. Prema katastarskom bonitetu spadaju u petu klasu prvu potklasu s ukupno 48 bodova. Glavna ograničenja ovih tala su strmi nagib i prisutnost erozije. Za podizanje vinograda važan je izbor podloge, koja treba biti otporna na prisutno vapno u tlu. Ova kartirana jedinica zauzima površinu oko 140 ha;
- vrlo slična tla prethodnoj jedinici ima kartirana jedinica broj 8. Zauzima oranična i vinogradarska tla na sjevernom području Grada. Glavni tip tla je također rendzina a potom se javljaju eutrično smeđe, lesivirano i rigolano tlo voćnjaka i vinograda. Uvrstili smo ih također u P3 prostornu kategoriju ostalih obradivih tala, iako imaju nešto niži opći bonitet od prethodne jedinice. Zato smo ih uvrstili u petu klasu drugu potklasu što znači da su na rubu odluka o nesmetanom korištenju za sve urbane potrebe. Ova tla imaju velika ograničenja u nagibu, pojavi erozije, visokom sadržaju vapna i maloj količini fiziološki aktivnih hranjiva. Tla ove prostorne kategorije zauzimaju oko 450 ha;

Ostala poljoprivredna tla, šumska zemljišta i šume, PŠ prostorne kategorije izdvojena su u kartiranim jedinicama broj 9,10,11 i 12. Kartirane jedinice 9, 11 i 12 imaju zajednička hidromorfna obilježja i to su tla vlažnih livada i pašnjaka (travnjaka). Pomoću hidromelioracija i reguliranja vodotoka zone ovih tala bi se mogle prevesti u obradive kategorije tala, što znači da su ova tla privremeno nepogodna. Najlakše je provesti hidromelioracije na kartiranoj jedinici broj 11. Ova tla spadaju u šestu klasu prvu ili drugu potklasu a prema tipološkoj interpretaciji to su močvarno glejna tla (eugleji) koja su ograničena prevelikim količinama slivene, poplavne i podzemne vode.

Ostala je kartirana jedinica broj 10. Nju čine smeđa tla na vapnencu i dolomitu, rendzina i organomineralna crnica. Zauzima pašnjačke enklave unutar vapnenačko dolomitne serije Ravne gore. Zauzima male površine i spada u PŠ kategoriju ostalih poljoprivrednih tala, šumskih zemljišta i šuma.

Vizura sa Gorice na sjever

1.1.2.3. *Područja pretežitih djelatnosti u odnosu na prirodne i druge resurse*

a) **Gospodarstvo**

U proteklih 10 godina došlo je do značajnih promjena u gospodarskim djelatnostima, prvenstveno negativnih, zbog gašenja određenih djelatnosti i proizvodnje, a time i smanjenja broja zaposlenih. Djelomičan razlog tome su i promjene na tržištu, koje iziskuju prilagodbu potrebi ponude i potražnje.

Osnovne gospodarske djelatnosti vežu se na iskorištenje prirodnih resursa kao što je prerada drva, proizvodnja građevinskog materijala, te eksploatacija mineralnih sirovina.

Osim nepoljoprivrednih djelatnosti, gospodarstvo područja temelji se na trgovini - prodavaonicama, gostionicama, obrtu i kućnoj radinosti. Te djelatnosti doprinose ekonomskoj i društvenoj strukturi, a razvoj tih djelatnosti je u vezi s općim razvojem koje sa sobom donosi prodiranje kapitalističkih odnosa na područje sjeverozapadne Hrvatske.

Stalni pad industrijske proizvodnje od 1990. godine nastavak je krize iz 80-ih godina koja je pojačana promjenama u društvenom i gospodarskom opredjeljenju te je uz problem viška radne snage, tehnološkog i tržišnog zaostajanja dovela većinu industrija na rub egzistencije ili potpuno ugasila proizvodnju.

Posebni naponi ulažu se u oživljavanje malog poduzetništva koje je pomognuto Programom poticanja poduzetništva u Varaždinskoj županiji, temeljnim dokumentom za dugoročno i sustavno poticanje gospodarstva, izrađenog u suradnji sa Gospodarskom komorom Županije i Ministarstvom gospodarstva.

Struktura i postojeće stanje poduzetništva

Stanje registriranih poduzetnika krajem 2001. godine¹ iskazuje se prema slijedećim podacima:

Trgovačka društva:

- *Poljoprivreda* (uslužne djelatnosti u biljnoj proizvodnji, uzgoj povrća i dr.);
- *Proizvodnja građevinskog materijala* (vađenje šljunka i pijeska, proizvodnja premaz, proizvoda i dr., proizvodnja opeke i crijepa i sl.);
- *Tekstilna industrija* (proizvodnja tekstila, prerada, proizvodnja vanjske odjeće),
- *Prehrambena industrija* (proizvodnja kruha, peciva i dr.);
- *Drvena industrija* (proizvodnja piljene građe i impregnacija, proizvodnja građevne stolarije i elemenata, proizvodnja stolica i sjedala, proizvodnja ostalog namještaja;
- *Oprema - proizvodnja (ostalo)* (proizvodnja cisterni, rezervnih dijelova i sl. od metala, rashladne i ventilatorske opreme, igara i igračka, predmeta od plastičnih masa;
- *Energetika* (proizvodnja i distribucija električne energije);

¹ Prema podacima stručnih službi Grada Lepoglave.

- *Cestovni promet* (cestovni prijevoz robe);
- *Građevinarstvo* (izgradnja objekata niskogradnje, instalacije za plin i dr., podizanje zgrada (visokogradnja), rušenje građevinskih objekata, zemljani radovi);
- *Trgovina* (trgovina na veliko motornih vozila, ostale trgovine na veliko /Žarovnica, Kamenica, Lepoglava/, trgovine na veliko s povrćem, posredovanje u trgovanju raznim proizvodima /Žarovnica, Lepoglava/, ostala trgovina na malo, nespecificirana trgovina na veliko živim namirnicama, trgovina na malo kozmetičkim proizvodima, posredovanje u trgovini poljoprivrednim i drugim strojevima, trgovina na veliko električnim aparatima).

Stanje registriranih obrtničkih i zanatskih radnji fizičkih osoba na području Grada Lepoglave je sljedeće:

- *Trgovački obrt* (trgovina, salon obuće, trgovina na malo mješovite robe, štandovi, tržnice, trgovina mesom /mesari/, ostale trgovine na malo, ostale trgovine, prodavaonica voća i povrća, trgovine na malo motornih vozila, trgovine dijelova motornih vozila, trgovina tekstilom, prod. mjesta / ostale trgovine, knjižara i tehnička roba.
- *Ugostiteljski obrt.*
- *Opskrba pripremljene hrane,*
- *Autoprijevoznici,*
- *Automehaničari,*
- *Slastičari.*
- *Frizeri,*
- *Servis strojeva i prehr. opreme,*
- *Ordinacija opće medicine, liječnik,*
- *Stomatolozi,*
- *Limari,*
- *Mesari, proizvodnja i prerada,*
- *Drvena galanterija,*
- *Građevinska djelatnost* (kamenarstvo, proizvodnja brušenih proizvoda, izgradnja objekata niskogradnje, instalateri, građevinski radovi, strojevi, teraceri),
- *Ostale djelatnosti* (knjigovodstveni servis, iznajmljivanje prostora, dimnjačari, mjenjačnice, financijsko poslovanje, izrada suvenira, keramike, prženje kave, čaja, soboslikari, lovočuvari, staklar, servis, elektro-mehaničari, tiskara (grafičar), elektroizolater, sječa drva, arhitekti.

Uz navedeno, na području Grada Lepoglave gospodarsku aktivnost ostvaruju i izdvojeni pogoni u sljedećim djelatnostima:

- proizvodnja građevinskog materijala (proizvodnja asfalta),
- tekstilna industrija (proizvodnja konfekcije i trikotaže).

Također se proširenim djelatnostima poduzetnika iz područja Grada realiziraju sljedeće gospodarske aktivnosti:

- Tekstilna industrija (izrada odjeće /konfekcija/)
- Drvena industrija (izrada namještaja od pruća),
- Trgovina (proizvodnja kruha, trgovina na malo prehrambenih proizvoda).

b) Turizam

U usporedbi s razvijenošću turističke djelatnosti u Republici Hrvatskoj, Varaždinska županija kao i Grad Lepoglava ne predstavlja posebno značajno turističko odredište. Potencijalni turistički resursi su veliki i dovoljno atraktivni za znatniji razvoj turizma.

Prema valorizaciji u Studiji iskorištenja turističkih mogućnosti prostora Varaždinske županije ("Strateški marketinški plan turizma Varaždinske županije" - Institut za turizam, Zagreb, 1997.g.) temeljni resursi unutar područja Grada Lepoglave su planirani Park prirode Trakošćan (Hrvatsko zagorje), od međunarodne važnosti, prema turističkoj opremljenosti u kategoriji C (33%) te Lepoglavska čipka, Pavlinski kompleks u Lepoglavi, Lepoglavski Rangerov put i Zatvorski kompleks u Lepoglavi koji su od regionalne važnosti, a kao turistički resurs srednje su i slabo turistički opremljeni.

Na području Grada Lepoglave ne postoje smještajni turistički kapaciteti osim izletničkih u okviru planinarskog doma na Ravnoj Gori. Osnovana je turistička zajednica grada Lepoglave koja je članica Turističke zajednice Varaždinske županije.

Planinarska tradicija te razvoj turizma u širem okružju mogli bi pridonijeti razvoju turizma, pošto se planinarstvo danas u svijetu smatra i jednom od posebnih vrsta turizma, a kontinentalni turizam ipak se postepeno razvio u Hrvatskom zagorju, na području Krapinsko-zagorske i Varaždinske županije, te je stvoren vrlo čvrst okvir turističkih punktova i pravaca, od kojih je na zapadu najbliži Trakošćan, a na istoku Ivanec i Varaždin.

c) Poljoprivreda

Poljoprivreda se temelji na ograničenim resursima, što obavezuje na racionalno gospodarenje i zaštitu od nepotrebne i nekontrolirane prenamjene, degradacije i onečišćenja.

Značajnijom poljoprivrednom proizvodnjom bavi se Kaznionica Lepoglava, za vlastite potrebe.

Broj seljačkih čisto poljoprivrednih gospodarstava u stalnom je opadanju, a povećava se broj mješovitih poljoprivrednih gospodarstava, kao i starosna dob pojedinih članova gospodarstava. Poljoprivredna proizvodnja služi većinom za zadovoljavanje vlastitih potreba.

Ograničavajući čimbenici bržeg razvitka obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava su usitnjenost i rasparceliranost posjeda, nedovoljna specijalizacija proizvodnje i poznavanje tržišta, te nedostatak vlastitog, inicijalnog kapitala.

Biljna proizvodnja je ekstenzivna. Potrošnja mineralnih gnojiva je oko 132 kg/ha uključivo i gnojidbu livada. Nedostatak hranjiva djelomično se nadomješta stajskim gnojivom. Potrošnja pesticida je oko 4 kg/ha na obradivim površinama. Organizirane kontrole i zaštite poljoprivrednih zemljišta nema.

Biljna proizvodnja

Oranična biljna proizvodnja (uglavnom vrlo blage padine brežuljaka) usmjerena je pretežito na ratarsko-stočarsku proizvodnju.

Livadske površine prostiru se pretežito uz dolinu Bednje i njene pritoke, degradiranog su biljnog sastava i daju niske i nekvalitetne prinose stočne hrane. Uređenje tih površina značajno bi doprinijelo ekonomičnijem korištenju.

Vinogradarstvo, kao i proizvodnja vina, uglavnom je usmjereno na zadovoljavanje vlastitih potreba, a većim dijelom su ti vinogradi zapušteni. Inače, klimatski uvjeti vinogorja pogoduju uzgoju kvalitetnih sorti grožđa, što bi trebalo rezultirati i proizvodnjom kvalitetnog vina za tržište, uključujući i zaštitu geografskog porijekla grožđa.

Voćarstvo predstavlja visokoakumulativnu granu poljoprivrede, no na području Lepoglave prevladavaju stari, ekstenzivni nasadi koji služe za vlastite potrebe. Regeneracijom postojećih nasada stvorile bi se povoljne mogućnosti za tržišnu orijentaciju.

Stočarska proizvodnja

Na području Grada Lepoglave stočarska proizvodnja stagnira, a mnoga su je gospodarstva gotovo i napustila, posebice u govedarstvu.

Prevladava stajski uzgoj stoke, što nepovoljno utječe na zdravstveno stanje i životni vijek životinja, te na produktivnost proizvodnje.

d) Šumarstvo

Šume na području Lepoglave nalaze se u najsjevernijem dijelu Hrvatskog Zagorja, a prostiru se na jugu od obronaka sjeverne Ivančice, te na sjeveru Ravne Gore.

Jednim dijelom u prošlosti su pripadale posjedima Drašković i Bombelles, bivšim zemljišnim zajednicama, župnim nadarbinama i tzv. Školskim šumama. Bivše zemljišne zajednice nastale 1857. godine carskim propisom, kojim su bile odcjepljene stanovite površine od vlastelinskih šuma u korist stanovnika okolnih sela, kako bi se osiguralo snabdjevanje ogrijevom, građom, pašom i drugim. Zakonom o agrarnoj reformi 1946. godine dio šuma je nacionaliziran i predan na upravljanje Šumariji Ivanec, a veći dio ostao je u privatnom vlasništvu.

U ortografskom pogledu šume se protežu od nizine, brežuljaka pa do brdovitih predjela raznih ekspozicija, tj. od 200 do 727 m nadmorske visine. Od šumskih zajednica najrasprostranjenija je zajednica hrasta kitnjaka, graba i bukve; na južnim obroncima Ravne gore zajednica hrasta medunca i crnog graba, te manja zajednica bukve i jele.

Uređajni elaborat za šume imali su u prošlosti posjedi grofa Bombellesa. Za državne šume je 1955. godine donesena osnova gospodarenja, a za šume u privatnom vlasništvu

1989. godine. Prije donošenja osnove za gospodarenje za šume u privatnom vlasništvu dozvole za sječu izdavala je Šumarija Ivanec. Drvna zaliha u državnim šumama iznosi 211 m/ha, dok u šumama u privatnom vlasništvu iznosi 134 m/ha. Od vrsta drveća prevladava bukva, hrast kitnjak, grab i nešto jele (Ravna gora).

Zdravstveno stanje šuma je dobro, nije zabilježeno sušenje i propadanje glavnih vrsta drveća. Područje šuma isprepleteno je mrežom prometnica i šumskih puteva, tako da su uvjeti za gospodarenje dobri. Vrijeme sječe i izrade, izvoz sortimenata te uspostava šumskog reda propisana je zakonom o šumama.

e) Vodno gospodarstvo

Vodotoci na području Grada Lepoglave brdski su pritoci Bednje, koja ima nepovoljan oblik slivnog područja (lepezasto prošireno u gornjem dijelu, te se nakon većih oborina naglo slijevaju vode u korito). Potoci imaju kišni režim pa za vrijeme jačih oborina sporije dreniraju. Naglo formiranje velikih vodnih valova prouzrokuje razaranje korita i prijenos krupnog nanosa.

Zaštita od štetnog djelovanja voda predstavlja vrlo važan dio mjera u vodnom gospodarstvu. Za slivno područje rijeke Bednje i Plitvice izrađeno je "Idejno rješenje vodnog sistema slivova Bednje i Plitvice" (VRO "Drava-Dunav"), Osijek, OÖVR "Vodogradnja", Varaždin 1989.god.). Elaboratom je obuhvaćena zaštita od štetnog djelovanja voda sliva Bednje s uređenjem glavnih vodotoka, uređenjem retencija i akumulacija u slivu, a radi smanjenja maksimalnih i povećanja minimalnih protoka. Prema navedenom Idejnom rješenju izvedeni su radovi na uređenju pojedinih dionica Bednje, te izgrađena retencija na potoku Kamenici.

U cilju zaštite od poplava u slivu Bednje predviđena je izgradnja ukupno 37 retencija na 10 vodotoka, koje imaju za cilj smanjiti protoke velikih voda (25 i 100 godišnjih).

Retencije su smještene na prijelazu iz brdskog u nizinsko područje, a kod izbora lokacija prednost su imala područja s uskim profilom doline i velikom retencijskom površinom, te po mogućnosti neobradivim površinama.

Zaplavne površine kod retencija samo će povremeno doći pod vodu, dok ne prođe vodni val, te će se moći koristiti kao livade, pašnjaci ili obradive površine.

f) Eksploatacija mineralnih sirovina

Prostor Grada ne može se označiti kao prostor bogat različitim prirodnim resursima. Od prirodnih resursa kojima raspolaže Grad najznačajnije su mineralne sirovine i vodni resursi.

Dolomiti, dolomitne breče i vapnenci Ivančice su mineralna sirovina koje se može koristiti kao tehnički građevni kamen. Na području Grada vrši se eksploatacija na području kamenoloma Očura, u blizini naselja Očura, uz magistralnu cestu i željezničku prugu. Eksploatacijska polja Očura I i Očura II nalaze se iznad desne obale potoka Očura. Uslijed fizičko-mehaničkih osobina i kemijskog sastava kamen ima široku primjenu u građevinarstvu i kemijskoj industriji. Izgradnjom separacije stvoreni su preduvjeti za proizvodnju frakcioniranog kamenog agregata i polufinalizacija proizvoda u vidu kamenog brašna.

Glina predstavlja mineralnu sirovinu koja se koristi u opekarskoj industriji za proizvodnju opeke. Nekad se eksploatirala na području Čreta, a napuštena eksploatacijska polja su i Kameni Vrh (andezit) i Lepoglavska Ves - Vudelja (dolomit).

h) Krajoлик

Područje Grada Lepoglave geografski pripada gornjem porječju rijeke Bednje, nalazi se u njezinoj prostranoj zavalj, Bednjanskom polju, okruženom višim planinskim okvirom Ivančice i Strahinšćice, te Ravnom gorom na sjeveru.

Cijeli ovaj prostor slika je dinamične geomorfološke prošlosti. Rebrast reljef sjevernog dijela Grada Lepoglave nastao je djelovanjem mnogobrojnih vodenih tokova, dok na padinama Ivančice i Strahinšćice ima i vulkanskih izliva.

Najniži dio ovog prostora, često plavljen prije regulacije Bednje, zauzimaju livade, ocjedite dijelove te blago nagnuta podnožja brda pokrivaju oranice, dok su viša područja pokrivena voćnjacima i vinogradima. Sav prostor iznad 400 m pokriven je šumom, niži dijelovi hrastom kitnjakom i grabom, a viši dijelovi bukvom.

1.1.2.4. Stanovništvo

Demografski razvoj

U sastavu Grada Lepoglave danas je 16 naselja u kojima je 2001. godine živjelo 8.718 stanovnika s prosječnom gustoćom naseljenosti od 131,3 stanovnika/km².

Sjedište gradskog područja - Lepoglava je iste godine imala 3.781 stanovnika, što čini 46,8 % stanovništva gradskog područja.

Podaci popisa stanovništva, domaćinstava i stanova iz 2001. godine nisu po naseljima obrađeni detaljno kao podaci prethodnih popisa stanovništva. Zbog pokazatelja potrebnih za demografsku analizu, podaci su bazirani na podacima iz 1981. i 1991. godine. Zbog nove metodologije popisa, broj stanovnika kod popisa iz 2001. godine nije uporediv s brojem iz 1991. godine i onih prethodnih.

Analizirajući demografske pravce koji su se odvijali na ovom području vidi se pad broja stanovnika koji se zadržao i do današnjih dana (tablica 3.).

Tablica 3.: Promjene broja stanovnika

NASELJA	G O D I N E								
	1900.	1910.	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2001.
BEDNJICA	262	282	-	423	377	313	299	216	220
CRKOVEC	361	435	467	472	439	404	322	272	240
DONJA VIŠNJICA	622	640	1559	755	663	627	684	614	549
GORNJA VIŠNJICA	367	383	1322	460	418	407	391	353	320
JAZBINA VIŠNJIČKA	102	125	-	129	139	106	86	55	37
KAMENICA	212	228	421	265	240	227	193	196	161
KAMENIČKI VRHOVEC	230	272	140	324	312	302	303	276	240
KAMENIČKO PODGORJE	579	668	864	845	876	791	635	478	378
LEPOGLAVA	3142	3408	4476	3637	3463	3749	3786	3781	4084
MURIČEVEC	159	174	-	277	266	266	230	227	216
OČURA	184	250	-	277	301	310	278	248	244
VILETINEC	214	258	368	365	711	293	243	205	188
VULIŠINEC	196	258	-	379	372	330	278	273	258
ZALUŽJE	258	282	-	328	279	254	228	211	195
ZLOGONJE	644	685	-	748	708	624	573	503	460
ŽAROVNICA	961	1073	1244	1319	1202	1123	1047	1027	928
UKUPNO GRAD LEPOGLAVA	8493	9421	10861	11003	10766	10126	9576	8935	8718

U razdoblju od 1981 – 1991. godine, od ukupno 16 naselja, njih 7 ili 43,7 % bilježilo je pad broja stanovnika (najviše u Kameničkom podgorju za 85 osoba), dok su ostala naselja bilježila porast broja stanovnika (najviše u Lepoglavi za 50 osoba) (tablica 4.).

Tablica 4.: Promjene broja stanovnika i gustoća naseljenosti

NASELJA	BROJ STANOVNIKA					POVRŠINA		GUSTOĆA	
	1981	1981*	1991	PORAST/ PAD 1981-1991.	2001.	km ²	%	st/km ² 1991.	st/km ² 2001.
BEDNJICA	299	249	216	-33	220	2,51	3,78	86,1	87,6
CRKOVEC	322	312	272	-40	240	3,85	5,80	70,6	62,3
DONJA VIŠNJICA	684	600	614	14	549	5,11	7,69	120,2	107,4
GORNJA VIŠNJICA	391	317	353	36	320	3,12	4,70	113,1	102,6
JAZBINA VIŠNJIČKA	86	67	55	-12	37	1,09	1,64	50,5	33,9
KAMENICA	193	189	196	7	161	0,74	1,11	264,9	217,6
KAMENIČKI VRHOVEC	303	295	276	-19	240	1,41	2,12	195,7	170,2
KAMENIČKO PODGORJE	635	563	478	-85	378	7,30	10,99	65,5	51,8
LEPOGLAVA	3786	3731	3781	50	4084	15,06	22,67	251,1	271,2
MURIČEVEC	230	226	227	1	216	0,87	1,31	260,9	248,3
OČURA	278	270	248	-22	244	5,46	8,22	45,4	44,7
VILETINEC	243	222	205	-17	188	1,84	2,77	111,4	102,2
VULIŠINEC	278	271	273	2	258	1,51	2,27	180,8	170,9
ZALUŽJE	228	207	211	4	195	2,87	4,32	73,5	67,9
ZLOGONJE	573	497	503	6	460	4,27	6,43	117,8	107,7
ŽAROVNICA	1047	1022	1027	5	928	9,41	14,17	109,1	98,6
UKUPNO GRAD LEPOGLAVA	9576	9038	8935	-103	8718	66,42	100,0	134,5	131,3

Po Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN br.10/97., 124/97., 50/98., 68/98. i 22/99.) u članku 10. u koloni grad, pod točkom 2. Lepoglava u popisu naselja koja ulaze u sastav iza naselje "Očura" dodaje se naselje "Viletinec".

* Da bi se mogli usporediti rezultati s ranijim popisima iskazani broj za 1981. godinu izračunat je tako da se od broja stalnog stanovništva oduzme broj stanovnika odsutnih u momentu popisa, koji su zaposleni ili imaju radnju u drugom mjestu u Jugoslaviji i pribroji broju osoba koji nisu stalni stanovnici mjesta popisa, ali u njemu borave jer su zaposleni ili imaju radnju, a domaćinstva im žive u drugom mjestu.

Većina stanovništva ovog gradskog područja je autohtona tj. 76,3% od rođenja stanuje u istom mjestu, dok ih se 23,7% doselilo s područja iste općine, najviše u razdoblju od 1986-1991. godine (tablica 5.).

Tablica 5.: Stanovništvo prema migracijskim obilježjima 1991. godine

NASELJA	UKUPNO	OD ROĐENJA STANUJE U ISTOM MJESTU		DOSELJENO U NASELJE STALNOG STANOVANJA						GODINA DOSELJENJA						
		BROJ	%	SVEGA		IZ ISTE OPĆINE	IZ DRUGE OPĆINE	IZ INOZEMSTVA		1940. I PRIJE	1941-1945	1946-1960	1961-1970	1971-1980	1981-1985	1986-1991
				BROJ	%			SVEGA	OD TOGA S POD. BIVŠE SFRJ							
BEDNJICA	216	178	82,4	38	17,6	32	3	3	2	4	2	7	5	6	3	5
CRKOVEC	272	205	75,4	67	24,6	57	4	6	6	10	2	13	15	9	5	6
DONJA VIŠNJICA	614	508	82,7	106	17,3	83	18	3	3	4	3	15	18	20	9	16
GORNJA VIŠNJICA	353	295	83,6	58	16,4	49	3	6	6	9	5	6	6	11	4	6
JAZBINA VIŠNJIČKA	55	42	76,4	13	23,6	13	-	-	-	1	-	8	2	1	1	-
KAMENICA	196	121	61,7	75	38,3	58	11	6	6	7	4	14	7	15	12	7
KAMENIČKI VRHOVEC	276	208	75,4	68	24,6	56	10	2	2	5	3	12	5	12	8	7
KAMENIČKO PODGORJE	478	406	84,9	72	15,1	48	13	11	10	6	2	15	9	12	8	12
LEPOGLAVA	3781	2822	74,6	959	25,4	508	376	72	67	23	20	145	139	251	119	216
MURIČEVEC	227	159	70,0	68	30,0	51	14	3	3	6	1	19	9	15	4	14
OČURA	248	153	61,7	95	38,3	72	19	4	4	4	5	22	21	10	11	22
VILETINEC	205	137	66,8	68	33,2	50	15	3	3	4	5	14	6	8	6	23
VULIŠINEC	273	179	65,6	94	34,4	84	6	4	3	9	9	22	12	17	10	8
ZALUŽJE	211	175	82,9	36	17,1	22	-	14	14	1	-	2	2	7	5	2
ZLOGONJE	503	430	85,5	73	14,5	66	1	6	6	5	3	19	11	15	3	7
ŽAROVNICA	1027	798	77,7	229	22,3	199	23	6	5	28	4	44	35	34	26	43
GRAD LEPOGLAVA	8935	6816	76,3	2119	23,7	1448	516	149	140	126	68	377	302	443	234	394

Najveći udio autohtonog stanovništva ima Zlogonje (85,5%), a najmanji udio Očura (61,7% stanovništva) koja ujedno ima i najveći udio doseljenog stanovništva (38,3%) kao i Kamenica.

Gradsko sjedište Lepoglava ima iste karakteristike kao cijelo područje. U Lepoglavi živi 74,6% autohtonog stanovništva, a 25,4% ih se doselilo u ovaj grad i to iz naselja iste općine. Najjači intenzitet doseljenja bio je u razdoblju od 1971-1980. godine, a nešto slabije u razdoblju od 1986-1991. godine.

Struktura stanovništva

Spol, starost, aktivnost i djelatnost te radna snaga, zanimanje, nacionalnost i obrazovanje su strukture stanovništva koje su pokazatelji demografskih procesa i društveno-gospodarskog razvoja.

Spolno-dobna obilježja

Godine 1981. je na gradskom području Lepoglave živjelo malo više muškog (4.792 ili 50,04%) nego ženskog stanovništva (4.784 ili 49,69%) pa je na 1000 žena dolazilo 1002 muškarca.

Promjena spolnih obilježja nastaju u 1991. godini. Tada na tom području živi malo više ženskog (4.485 ili 50,2%) nego muškog stanovništva (4.450 ili 49,8%) pa je na 1000 žena dolazilo 992 muškarca.

Po dobnim karakteristikama, stanovništvo gradskog područja Lepoglave pripada STAROM TIPU POPULACIJE, odnosno, u zadnjih deset godina (1981-1991.) ono je sve starije pa poprima obilježje stanovništva DUBOKE STAROSTI (tablice 6 i 7)).

Tablica 6.: Stanovništvo po glavnim dobnim skupinama 1991. godine

NASELJA	GLAVNE DOBNE SKUPINE										KOEFIČIJENT STAROSTI 60 I VIŠE / 0 - 19 GOD.
	UKUPNO		0 - 19		20 - 59		60 I VIŠE		NEPOZNATA STAROST		
	BR.	%	BR.	%	BR.	%	BR.	%	BR.	%	
BEDNJICA	216	100,0	51	23,6	123	56,9	40	18,6	2	0,9	0,784
CRKOVEC	272	100,0	59	21,7	126	46,3	87	32,0	0	0,0	1,475
DONJA VIŠNJICA	614	100,0	186	30,3	333	54,2	83	13,5	12	2,0	0,446
GORNJA VIŠNJICA	353	100,0	107	30,3	188	53,3	58	16,4	0	0,0	0,542
JAZBINA VIŠNJIČKA	55	100,0	10	18,2	32	58,2	12	21,8	1	1,8	1,2
KAMENICA	196	100,0	49	25,0	90	45,9	48	24,5	9	4,6	0,980
KAMENIČKI VRHOVEC	276	100,0	76	27,5	137	49,6	62	22,5	1	0,4	0,816
KAMENIČKO PODGORJE	478	100,0	107	22,4	256	53,6	105	22,0	10	2,0	0,981
LEPOGLAVA	3781	100,0	1062	28,1	2038	53,9	645	17,1	36	0,9	0,607
MURIČEVEC	227	100,0	50	22,0	126	55,5	47	20,7	4	1,8	0,94
OČURA	248	100,0	56	22,6	141	56,9	49	19,7	2	0,8	0,875
VILETINEC	205	100,0	49	23,9	108	52,7	47	22,9	1	0,5	0,959
VULIŠINEC	273	100,0	64	23,4	130	47,6	69	25,3	10	3,7	1,078
ZALUŽJE	211	100,0	62	29,4	113	53,6	33	15,6	3	1,4	0,532
ZLOGONJE	503	100,0	153	30,4	264	52,5	85	16,9	1	0,2	0,555
ŽAROVNICA	1027	100,0	264	25,7	518	50,4	228	22,2	17	1,7	0,864
UKUPNO GRAD LEPOGLAVA	8935	100,0	2405	26,9	4723	52,9	1698	19,0	109	1,2	0,706

U odnosu na 1981. god. smanjio se broj i udio mladog stanovništva, smanjio se broj dok se udio zrelog stanovništva vrlo malo povećao, te se povećao broj i udio starog stanovništva.

Godine 1991. na gradskom području Lepoglave je od ukupnog broja stanovnika (8.935), živjelo 2.405 ili 26,9% mladog stanovništva (dobna skupina od 0-19 godina), 4.723 ili 52,9% zrelog stanovništva (dobna skupina od 20-59 godina) i 1.698 ili 19,0% starog stanovništva (dobna skupina od 60 i više godina).

Da je starost sve više prisutna na ovom području ukazuju i koeficijenti starosti. Najstariju populaciju imaju naselja Crkovec (1.475), Jazbina Višnjička (1.200) i Vulišinec (1.078), a nešto mlađu imaju Donja Višnjica (0.446), Zalužje (0.532) i Gornja Višnjica (0.542).

Godine 2001. na ovom području ponovo se javlja prevlast muškog nad ženskim stanovništvom. Muških je bilo 4623 ili 53,0 %, a ženskih 4095 ili 47,0 %, pa je na 1000 žena dolazilo 1129 muškaraca.

Mlađeg stanovništva je sve manje, a broj starog stanovništva raste.

Po koeficijentu starosti vidi se da najstarije stanovništvo imaju naselja Jazbina Višnjička (1714) i Crkovec (1328), a muško mlađe stanovništvo imaju naselja Donja Višnjica (0,664) i Zalužje (0,732) (tablica 7).

Tablica 7.: Stanovništvo po glavnim dobnim skupinama 2001. godine

NASELJA	GLAVNE DOBNE SKUPINE										KOEFIČIJENT STAROSTI 60 I VIŠE / 0 - 19 GOD
	UKUPNO		0 - 19		20 - 59		60 I VIŠE		NEPOZNATA STAROST		
	BR.	%	BR.	%	BR.	%	BR.	%	BR.	%	
BEDNJICA	220	100,0	53	24,1	113	51,4	51	23,2	3	1,3	0,962
CRKOVEC	240	100,0	58	24,2	105	43,7	77	32,1	-	0,0	1,328
DONJA VIŠNJICA	549	100,0	143	26,0	309	56,3	95	17,3	2	0,4	0,664
GORNJA VIŠNJICA	320	100,0	81	25,3	174	54,4	63	19,7	2	0,6	0,778
JAZBINA VIŠNJIČKA	37	100,0	7	18,9	18	48,6	12	32,5	-	0,0	1,714
KAMENICA	161	100,0	33	20,5	97	60,2	31	19,3	-		0,939
KAMENIČKI VRHOVEC	240	100,0	55	22,9	119	49,6	65	27,1	1	0,4	1,182
KAMENIČKO PODGORJE	378	100,0	80	21,2	181	47,9	105	27,8	12	3,1	1,313
LEPOGLAVA	4084	100,0	898	22,0	2442	59,8	730	17,9	14	0,3	0,813
MURIČEVEC	216	100,0	57	26,4	103	47,7	56	25,9	-	0,0	0,982
OČURA	244	100,0	57	23,4	123	50,4	61	25,0	3	1,2	1,070
VILETINEC	188	100,0	48	25,5	100	53,2	38	20,2	2	1,1	0,792
VULIŠINEC	258	100,0	66	25,6	140	54,3	52	20,1	-	0,0	0,788
ZALUŽJE	195	100,0	56	28,7	98	50,3	41	21,0	-	0,0	0,732
ZLOGONJE	460	100,0	121	26,3	237	51,5	99	21,5	3	0,7	0,818
ŽAROVNICA	928	100,0	239	25,8	466	50,2	221	23,8	2	0,2	0,925
UKUPNO GRAD LEPOGLAVA	8718	100,0	2052	23,5	4825	55,3	1797	20,6	44	0,6	0,876

Središte gradskog područja ne odudara od cjelovite slike područja Grada. Migracija mlade i visokoobrazovne populacije koja je prisutna na području cijele županije, negativan prirodni prirast uz smanjenje nataliteta, zahvatili su i Lepoglavu. Današnja demografska slika kraja je pad broja stanovnika, sve više starijih, sve manje djece, sve manje aktivnih itd.

Struktura po aktivnosti

Društveno-gospodarski razvoj te demografske karakteristike rezultat su aktiviteta stanovništva.

Godine 2001. na cijelom gradskom području je bilo 3436 ili 39,4 % aktivnog stanovništva, 2078 ili 23,8 % osoba s osobnim prihodom i 3204 ili 36,8 % uzdržavanog stanovništva (tablica 8.).

Tablica 8: Ukupno stanovništvo u zemlji po mjestu stanovanja prema aktivnosti 2001. godine

NASELJA	UKUPNO STANOVNIŠTVO		AKTIVNO STANOVNIŠTVO		OSOBE S OSOBNIM PRIHODOM		UZDRŽAVANO STANOVNIŠTVO	
	BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%
UKUPNO GRAD LEPOGLAVA	8718	100,0	3436	39,4	2078	23,8	3204	36,8

Zaposlenost

Godine 1991. od ukupnog stanovništva na području Grada Lepoglave je bilo 2.514 radnika (29,2%), odnosno 60,0% od ukupnog aktivnog stanovništva (tablica 9.).

Tablica 9: Radnici prema mjestu rada i mjestu stalnog stanovanja 1991. godine

NASELJA	SVEGA		RADE U MJESTU STANOVA-NJA		RADE U DRUGOM MJESTU									
					SVEGA		U ISTOJ OPĆINI		U DRUGOJ OPĆINI RH		NA PODRUČJU BIVŠE SFRJ		U INOZEM-STVU	
	BR.	%	BR.	%	BR.	%	BR.	%	BR.	%	BR.	%	BR.	%
BEDNJICA	55	100,0	1	1,8	54	98,2	3	5,6	3	5,6	48	88,8	-	0,0
CRKOVEC	67	100,0	1	1,5	66	98,5	52	78,8	10	15,1	4	6,1	-	0,0
DONJA VIŠNJICA	157	100,0	25	15,9	132	84,1	26	19,7	8	6,1	97	73,5	-	0,0
GORNJA VIŠNJICA	81	100,0	1	1,2	80	98,2	7	8,7	7	8,7	66	82,6	-	0,0
JAZBINA VIŠNJIČKA	18	100,0	-	0,0	18	100,0	2	11,1	-	0,0	16	88,9	-	0,0
KAMENICA	55	100,0	20	36,4	35	63,6	30	85,7	3	8,6	2	5,7	-	0,0
KAMENIČKI VRHOVEC	76	100,0	-	0,0	76	100,0	67	88,2	9	11,8	-	0,0	-	0,0
KAMENIČKO PODGORJE	99	100,0	4	4,0	95	96,0	40	42,1	25	26,3	30	31,6	-	0,0
LEPOGLAVA	1243	100,0	805	64,8	438	35,2	303	69,2	113	25,8	22	5,0	-	0,0
MURIČEVEC	75	100,0	-	0,0	75	100,0	61	81,3	10	13,3	2	2,7	2	2,7
OČURA	77	100,0	17	22,1	60	77,9	47	78,3	13	21,7	-	0,0	-	0,0
VILETINEC	43	100,0	3	7,0	40	93,0	29	72,5	5	12,5	6	15,0	-	0,0
VULIŠINEC	76	100,0	1	1,3	75	98,7	66	88,0	5	6,7	4	5,3	-	0,0
ZALUŽJE	52	100,0	-	0,0	52	100,0	3	5,8	4	7,7	45	86,5	-	0,0
ZLOGONJE	62	100,0	3	4,8	59	95,2	3	5,1	2	3,4	54	91,5	-	0,0
ŽAROVNICA	278	100,0	18	6,5	260	93,5	203	78,1	39	15,0	18	6,9	-	0,0
UKUPNO GRAD LEPOGLAVA	2514	100,0	899	35,8	1615	64,2	942	58,3	256	15,8	414	25,6	2	0,1

Većina zaposlenih radila je u drugom mjestu iste općine (njih 1.615 ili 64,2%), a u mjestu stanovanja je radilo 899 ili 35,8% zaposlenih.

Najveći broj zaposlenih koji su radili u mjestu stanovanja imala je Lepoglava sa svojim funkcijama od državno-upravnih, kulturnih do industrijskih (građevinska, metalna, drvna), dok iz ostalih naselja zaposleni su radili u drugom mjestu iste općine.

Većina zaposlenih je 1991. godine radila u sekundarnim djelatnostima, najviše u industriji (njih 36,7%) a zatim u primarnim (poljoprivreda) 23,8%, te u tercijarnim djelatnostima (zanatstvo) 22,3%. U kvartarnim djelatnostima je bilo zaposleno 12,2% zaposlenih (tablica 10).

Tablica 10.: Aktivno stanovništvo koje obavlja zanimanje prema području djelatnosti 1991. godine

NASELJA	UKU PNO	PODRUČJE DJELATNOSTI													
		01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14
BEDNJICA	141	13	89	-	1	16	3	1	2	9	1	-	1	-	3
CRKOVEC	123	36	55	-	-	5	2	5	1	8	-	-	-	1	5
DONJA VIŠNJICA	375	40	130	-	-	26	4	4	1	105	-	-	12	6	7
GORNJA VIŠNJICA	169	23	-	-	-	26	4	3	-	86	1	-	1	-	5
JAZBINA VIŠNJIČKA	45	3	27	-	-	4	-	-	-	6	1	2	1	-	1
KAMENICA	60	17	5	-	-	-	1	4	3	2	-	-	15	1	10
KAMENIČKI VRHOVEC	94	50	-	-	-	2	3	6	-	19	-	1	-	2	9
KAMENIČKO PODGORJE	250	44	154	6	-	15	3	6	4	6	2	-	-	1	5
LEPOGLAVA	1315	733	38	1	5	13	28	78	13	45	4	11	58	63	180
MURIČEVEC	80	53	-	-	-	1	3	6	3	3	-	-	-	-	7
OČURA	82	40	1	-	-	2	6	1	1	7	-	1	1	5	9
VILETINEC	114	27	-	-	-	3	1	1	-	73	-	-	-	1	6
VULIŠINEC	77	34	-	-	-	-	2	12	1	1	-	-	-	6	7
ZALUŽJE	145	11	83	-	1	11	4	4	-	23	1	1	1	1	1
ZLOGONJE	366	14	162	-	-	28	5	2	-	143	-	-	1	-	-
ŽAROVNICA	463	134	174	3	-	6	6	3	7	22	2	3	9	8	24
UKUPNO GRAD LEPOGLAVA	3899	1272	918	10	7	158	75	163	36	558	12	19	100	95	279

Legenda:

- 01 - Industrija i rudarstvo
- 02 - Poljoprivreda i ribarstvo
- 03 - Šumarstvo
- 04 - Vodoprivreda
- 05 - Građevinarstvo
- 06 - Promet i veze
- 07 - Trgovina
- 08 - Ugostiteljstvo i turizam
- 09 - Obrtništvo i osobne usluge
- 10 - Stambeno-komunalne djelatnosti i uređenje naselja i prostora
- 11 - Financijske, tehničke i poslovne usluge
- 12 - Obrazovanje, znanost, kultura i informacije
- 13 - Zdravstvena zaštita i socijalna skrb
- 14 - Tijela državne vlasti, tijela lokalne samouprave, fondovi, udruženja i organizacije

U gradskom središtu, u Lepoglavi, većina zaposlenih je 1991. godine radila u sekundarnim (industriji), a zatim u kvartarnim djelatnostima, što je u skladu s gospodarskim karakteristikama grada.

Proces deagrarizacije zahvatilo je i ovo gradsko područje, pa je u odnosu na desetgodišnje razdoblje broj i udio poljoprivrednog stanovništva u opadanju kao i udio aktivnih poljoprivrednika u aktivnom stanovništvu.

Najmanji udio poljoprivrednog stanovništva u ukupnom stanovništvu imaju Vulišinec i Lepoglava. Poljoprivreda je i dalje prisutna u gradskom području, ali sve manje, što se vidi iz popisa 2001. godine (tablica 11.).

Tablica 11.: Poljoprivredno stanovništvo prema aktivnosti 2001. godine

NASELJA	Ukupno poljoprivredno stanovništvo		Aktivno poljoprivredno stanovništvo		Udržavano poljoprivredno stanovništvo		Udio u %	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Poljop. stan. u ukupnom stanovn.	Aktivno poljop. u ukupnom aktivnom stanovn.
UKUPNO GRAD LEPOGLAVA	491	100,0	370	75,5	120	24,5	5,6	10,8

Ostala obilježja stanovništva

Školska sprema

Podaci popisa 2001. godine po školskoj spremi stanovništva starijeg od 15 godina ukazuju da je:

- bez školske spreme bilo 1,7 % osoba,
- nepotpuno osnovno obrazovanje je imalo 25,5 % osoba (najbrojniji su oni sa završenih 4 – 7 razreda osnovne škole),
- neki stupanj obrazovanja (osnovno, srednje, više i visoko) imalo je 72,3 % osoba (najbrojniji su oni sa srednjim obrazovanjem i to KV i VKV radnici),
- gimnaziju i visoko obrazovanje ima završeno vrlo malo osoba (tablica 12.).

Tablica 12:

Stanovništvo staro 15 i više godina, prema spolu, spremi i pismenosti 2001. godine

Stanovništvo starije od 15 godina, prema spolu, prema obrazovanju, 1991. godine															
NASELJA	S P O L	UKUPNO	Bez školske spreme		1-3 razreda osnov. v. škole	4-7 razreda osnov. škole	Osnov. obraz.	Srednje obrazovanje					Više obr.	Visoko obr.	Nepoznato
								Svega	Škola za KV i VKV rad. i ost. str. kadar	Gimnazija	Sred. škola za stručni kadar	Sred. usmj. obr.			
GRAD LEPOGLAVA		7218 3872	125 37		374 99	1467 562	1605 872	3190 2026	2189 1503	142 59		859 464	217 144	205 111	6 3

Obilježja domaćinstva

Pad broja domaćinstava (ali ne i članova domaćinstava) prisutno je 2001. godine na gradskom području Lepoglave.

Te je godine bilo 2498 domaćinstava i to 1951 (ili 78,1 %) porodičnih i 547 (ili 21,9%) neporodičnih. Prevladavaju četveročlana domaćinstva (531), zatim dvočlana (447) i tročlana (392) domaćinstva.

Prosječna veličina domaćinstava je 3,5 članova (tablica 13.).

Tablica 13: Domaćinstva prema broju članova i obitelji prema sastavu 2001. godine

Domaćinstva												
NASELJA	UKU- PNO	Obiteljska prema broju članova									Nisu obiteljska	
		Sveg a	2	3	4	5	6	7	8 i više		Sam ačka	Više- člana
									Broj do- ma- ćin- stava	Ukup- no čla- no- va		
BEDNJICA	58	48	9	10	10	6	5	4	4	34	10	-
CRKOVEC	71	52	10	8	13	9	8	3	1	9	17	2
DONJA VIŠNJICA	139	121	18	30	25	20	11	9	8	75	17	1
GORNJA VIŠNJICA	86	71	12	11	18	18	7	4	1	11	14	3
JAZBINA VIŠNJIČKA	13	9	5	-	1	-	2	1	-	-	4	-
KAMENICA	55	41	12	7	15	5	1	1	-	-	12	2
KAMENIČKI VRHOVEC	73	59	15	12	16	6	7	3	-	-	11	3
KAMENIČKO PODGORJE	141	82	26	12	15	13	9	7	-	-	56	3
LEPOGLAVA	1135	899	208	200	284	123	57	12	15	126	212	24
MURIČEVEC	65	51	12	8	13	12	2	3	1	8	13	1
OČURA	73	59	19	9	12	6	7	3	3	24	14	-
VILETINEC	54	42	7	9	11	8	3	3	1	10	11	1
VULIŠINEC	82	65	19	12	16	10	4	3	1	8	17	-
ZALUŽJE	59	40	9	5	10	5	6	3	2	20	18	1
ZLOGONJE	126	99	19	17	24	11	16	8	4	34	24	3
ŽAROVNICA	266	213	47	42	48	31	29	10	6	55	47	6
UKUPNO GRAD LEPOGLAVA	2498	1951	447	392	531	283	174	77	47	414	497	50

1.1.2.5. Komunalna infrastruktura

a) Prometni sustav

a1) Ceste

Cestovna mreža područja Grada Lepoglave, kao i Županije, prilično je gusta. Posljedica je to visoke gustoće naseljenosti i velikog broja naselja. Stanje kvalitete cesta relativno je nezadovoljavajuće. Javne ceste razvrstane su na državne, županijske i lokalne ceste.

Državne ceste

Na području Grada Lepoglave nalaze se dionice slijedećih državnih cesta:

- D 35** (Varaždin (D2) - Lepoglava - Šveljkovec (D1)) u dužini od oko 4,2 km od ukupno 49,8 km, Prometnica je u dijelovima širine 6 - 7 metara, sa koridorom širine 12 - 15 metara i elementima koji ograničavaju brzinu na max. 50 - 60 km/h,
- D 508** (Macelj (D1) - Lepoglava (D35)) u dužini od oko 6,0 km od ukupno 19.6km.

Županijske ceste

Sva veća naselja povezana su u sustav županijskih cesta, a i veze sa susjednim gradovima i općinama dobro su ostvarene. Ceste su asfaltirane, nejednako održavane, širine 5-6 metara (koridor max. 10 metara), a dio je pretvoren u ulice, sa obostranom gradnjom. Nogostupi nisu izgrađeni, ali postoji mogućnost za minimalno jednostrani nogostup.

Na području Grada Lepoglave nalaze se dionice slijedećih županijskih cesta:

Ž 2043	(GP Zlogonje (gr. R.Slov.) - Zlogonje - Ž2056) u dužini od 3,6 km od ukupno 3.6 km.
Ž 2056	(Trakošćan (D508) - Jazbina Cvetlinska - D.Voća - Ž2101) u dužini od 7,8 km od ukupno 20.0 km.
Ž 2057	(Ž2056 - Žarovnica - Ž2101) u dužini 7,3 km od ukupno 7.3 km,
Ž 2058	(Kameničko Podgorje - Ž2101) u dužini od 3,4 km od ukupno 3.4 km,
Ž 2101	(Lepoglava (D508) - Bedenec - Jerovec - Donje Ladanje - N.Ves Petrijanečka - Varaždin (D35)) u dužini od 3,6 km od ukupno 33.7 km,
Ž 2102	(Lepoglava: D35 - D35) u dužini od 3.2 km od ukupno 3.2 km.

Lokalne razvrstane ceste povezane su u sustav sa županijskim, a čine ih:

L 25008	Zalužje - Donja Višnjica (Ž2056) dužine 2,8 km,
L 25013	Bednja (D508) - Prebukovje - Kameničko Podgorje - Ž2057 dužine 10,4 km,
L 25028	Klenovnik (Ž 2059)-Bitoševlje-Žarovnica (Ž2057), dužine 0,8 km,
L 25106	Kamenica (Ž2058)- Žarovnica (Ž2057) dužine 1,4 km,
L 25107	Kamenica (Ž2058) - Crkovec - Viletinec - L25108 dužine 3,0 km,
L 25108	Rinkovec (D508) - Viletinec - Purga Lepoglavska - Ž2101 dužine 5,7 km,
L 25109	Lepoglava (D508) - Muričevac - Očura - D35 dužine 0,6 km,
L 25178	D35 – Stepinčeva ul. – Ž2102 dužine 0,9 km.

Sve lokalne ceste su širine 4-5 metara koridora 8-10 metara, sa minimalnim tehničkim elementima, signalizacijom i upitnom prometnom sigurnosti.

Kolnici su dijelom oštećeni, neredovito održavani i samo djelomice udovoljavaju zahtjevima i propisima. Odvodnja nije riješena.

Nerazvrstane lokalne ceste čine sve ostale ceste - prilazi, poljski, šumski i drugi putevi, dio ulica i prometnih površina, a u nadležnosti su Grada Lepoglave. Ukupna dužina nerazvrstanih cesta iznosi oko 140 km, od čega je oko 70 km važnijih cesta.

Gradske ulice u Lepoglavi relativno su dobro uređene, gabarita 8 - 20 metara, sa jednostranim ili dvostranim nogostupima. Djelomično je uz cestu zasađen drvoređ (ili samo travnata površina), a odvodnja je također djelomično riješena.

Ostale nerazvrstane ceste u prigradskim dijelovima dijelom su asfaltirane i uređene, a dio je u pripremi za asfaltiranje. Dio makadamskih puteva i prilaza zadovoljava po namjeni, ali bez dostatnog održavanja. U prioritetnoj potrebi sanacije je oko 30,5 km važnijih nerazvrstanih cesta.

Granični cestovni prijelaz - stalni je u Zlogonju (međunarodni, II. kategorije).

a2) Javni promet

Međunarodni i međumjesni promet, te lokalni autobusni promet vezan je za D 35, a grad Lepoglava je tranzitna postaja. Problem javnog prometa jest nedostatna povezanost centra jedinice lokalne samouprave (Lepoglave) sa pojedinim područjima Grada - Višnjicom, Kamenicom i dr.

a3) Željeznički promet

Lepoglava je spojena jednotračnom željezničkom prugom lokalnog karaktera sa Varaždinom i Golubovcem. Njezin je karakter više privredni jer ima malu ulogu u putničkom prometu. Smjer prema Golubovcu nema nastavka i služi isključivo za industriju građevinskog materijala, dok je u smjeru prema Varaždinu jači putnički promet.

a4) Pošta

Na području Grada Lepoglava poštanski promet organizira i obavlja "Hrvatska pošta" d.d., Središte pošta Varaždin.

Područje Grada obuhvaća prostor od cca 66 km² i prema posljednjem popisu iz 2001. godine broji 8718 stanovnika. Županijski prosjek je da jedan poštanski ured "pokriva" područje od oko 37 km² i poslužuje prosječno 5677 stanovnika, odnosno 2129 stanovnika po jednom šalteru, dok je prosjek Hrvatske cca 49 km² i 3887 stanovnika na jedan poštanski ured.

Poštanski uredi postoje u Lepoglavi i Donjoj Višnjici u kojima su instalirana četiri šalterska radnih mjesta, čime je osigurana zadovoljavajuća pristupačnost poštanske mreže na tom području, te kvalitetno zadovoljavanje potreba korisnika u jednom dužem vremenskom periodu.

a5) Javne telekomunikacije

Telekomunikacijski promet na području Grada Lepoglave organiziraju i obavljaju Hrvatske telekomunikacije d.d., Telekomunikacijski centar Varaždin.

Naselja Grada obuhvaćena su s tri pristupne telekomunikacijske mreže s pripadajućim udaljenim pretplatničkim stupnjevima (RSS Žarovnica, RSS Donja Višnjica i SSS Lepoglava). Područjem Grada prolazi međunarodni svjetlovodni kabel koji povezuje Hrvatsku s Mađarskom i Slovenijom. U Lepoglavi je montirana kombinirana pristupno /

tranzitna centrala AXE 10 Lepoglava, na koju su vezani svi udaljeni pretplatnički strupnjevi (RSS – ovi) u zapadnom području Županije. Pristupna mreža RSS – a Žarovnica djelomično pokriva i područje Grada Ivanca (područje Bedenca) sa kapacitetom 300 parica. Pristupna mreža SSS Lepoglava djelomično pokriva i područje Općine Bednja (područje Rinkovca) sa kapacitetom 600 parica.

Pristupne mreže RSS – ova u brežnom području izgrađene su od RSS - a do mjesta koncentracije odnosno izvoda podzemno, a od toga mjesta do pretplatnika zračno. Pristupna mreža SSS - a Lepoglava izgrađena je gotovo u cijelosti podzemno.

Instalirani kapaciteti SSS - a na području Grada Lepoglava iznose 3456 telefonskih priključaka i 80 ISDN BRA priključaka, dok je kapacitet pristupnih mreža zajedno 4210 (bakrenih) parica.

Broj instaliranih priključaka na 100 stanovnika na području Grada Lepoglave iznosi 39,58, a gustoća je 53,51 priključaka na km², dok je županijski prosjek 40,7 instaliranih priključaka na 100 stanovnika, a gustoća 60,5 priključaka na km². Popunjenost (iskorištenost) instaliranih komutacijskih kapaciteta iznosi 78,38 %, a instaliranih kapaciteta pristupne mreže 51,33 %. Prema navedenom vidljivo je da na navedenom području (uzevši u obzir podatke o broju domaćinstava iz popisa stanovništva 1991.godine) kapacitet instaliranih telekomunikacijskih priključaka zadovoljava sve potrebe stanovništva i gospodarstva. Iskorištenost instaliranih ISDN BRA kapaciteta iznosi 32,5 %.

b) Vodoopskrba i odvodnja

b1) Vodoopskrba

Na području Grada Lepoglave egzistira nekoliko odvojenih sistema vodovoda. Najznačajniji su sistemi vodovoda distributera “IVKOM”-a Ivanec, “VARKOM”-a Varaždin i lokalni vodovod u samoj Lepoglavi.

Vodovodi “IVKOM”-a Ivanec su:

1. Vodovod “Sutinska” – temelji se na izvoru Sutinska (Q = 10 l/s) i pokriva sjeverni dio područja Grada Lepoglave – naselja Višnjica Gornja i Donja, Zlogonje, Zalužje i Bednjicu. Vodovod je izgrađen u razdoblju nakon 1988. godine, a prema projektu “Vodoopskrba dijela područja Općine Ivanec-Zona – E”. Voda se iz izvora prepumpava do vodospreme “Prečni breg” (100 m³), a odatle transportno opskrbnim cjevovodima do potrošača. Za visoke zone izgrađene su postaje za povećanje pritiska.
2. Vodovod “Ravna Gora” – temelji se na izvoru “Ravna Gora” (Q = 12 l/s) i pokriva središnji dio područja Grada Lepoglave – naselja Žarovnica, Kamenica, Kamenički Vrhovec i dio Crkovca, Vulešince i Kameničkog Podgorja. Vodovod je izgrađen u razdoblju nakon 1975. godine. Voda se gravitacijski transportira do potrošača, a višak se akumulira u vodospremi “Jelena” (200 m³).

Vodovod "VARKOM"-a Varaždin – bazira se na dobavi vode iz Varaždina tlačnim cjevovodom do vodospreme na "Ivanu" (400 m³) i odatle do potrošača, a pokriva područje centra i industrijsku zonu.

Područje Grada Lepoglave karakterizira i lokalnih vodovoda, od kojih su najznačajniji Ves, Očura-Purga "Močvarci", vodovod KZ-a (za svoje potrebe).

Popis lokalnih vodovoda na području Grada Lepoglave:

Naziv vodovoda	Za naselja - zaselke	Podaci o vodovodu
Strupari - Jureni	Kamen, Podgorje	22 domaćinstava
Ježovići - Smontari	Ježovići, Smontari, Kam. Podgorje	20 domaćinstava
Majtreki	Majtreki, Kam. Podgorje	7 domaćinstava
Bašaji I i II	Bakšaji, Kam. Podgorje	43 domaćinstava
Mački	Žarovnica	11 domaćinstava
Sveci	Žarovnica	14 domaćinstava
Mavreki	Žarovnica	10 domaćinstava
Šantalabi "Veliki Zdenci"	Crkovec-Vulišinec	80 domaćinstava 100 m ³
Ves-Borje-Budim-Čret- Gečkovec-Županići	Lepoglava Ves Čret - Gečkovec	
Franz-Jozef-KZ	Kaznionica Lepoglava	245 m ³
Sestranec "Zglavlji potok"	Sestranec	89 domaćinstava, 100 m ³
Sestranec II	Sestranec	24 m ³ , 16 domaćinstava
Fundi "Bečarov potok"	Sestranec	30 domaćinstava 20 m ³
Ledinščaki "Lero"	Ledinščaki	12 domaćinstava, 150 m ³
Očura - Purga "Močvarci"	Očura-Purga	60 m ³ , 360 domaćinstava
Sajk-Kišički-Držaići	Kam. Podgorje i Žarovnica	46 domaćinstava, 26 m ³
Golubi - Kučki "Ispod Babica"	Kam. Podgorje	12 domaćinstava
Glažari	Kam. Podgorje	
Hadri - Špiranci	Viletinec	

b2) Odvodnja

Danas na području Grada Lepoglave ne postoji kanalizacija koja bi činila jedinstven sustav odvodnje otpadnih voda. U središnjem dijelu grada pojedinačni kanali građeni su sporadično prema trenutnim potrebama, sa ciljem da se otpadne i oborinske vode odvedu izvan neposrednog mjesta stanovanja. Postojeća kanalizacija mješovitog je tipa, sa direktnim ispuštima u najbliže lokalne vodotoke.

Otpadne vode od domaćinstava, infrastrukturnih objekata i industrije nekontrolirano se ispuštaju iz septičkih jama u otvorene odvodne jarke i vodotoke ili u okolni teren, čime se zagađuju površinske i podzemne vode i šire neugodni mirisi. Trenutno je najteža situacija u središnjem dijelu grada i području uz lijevu obalu rijeke Bednje, gdje živi najveći broj stanovnika bez riješene odvodnje otpadnih voda.

c) Elektroopskrba

Područje Grada električnu energiju dobiva od distributera "Elektre" iz Varaždina.

Trafostanice 10/0,4 kV na području Grada Lepoglave napajaju se iz trafostanice 20/10 kV Lepoglava (10 kV dalekovodima Lepoglava – Trakošćan i Lepoglava – Golubovec) i trafostanice 110/20/10 kV Ivanec (10 kV dalekovodom Ivanec – Klenovnik). Puštanjem u pogon nove trafostanice 110/20/10 kV Ivanec, krajem 1999. godine, tadašnja trafostanica 35/10 Lepoglava (s ugrađenim transformatorom snage 4 i 2,5 MVA) prelazi u trafostanicu 20/10 kV (s dva ugrađena transformatora snage 4 MVA). U trafostanici 20/10 Lepoglava, krajem 2001. godine, postignuto je maksimalno vršno opterećenje do oko 3,7 MVA, što je 46% ukupnog kapaciteta ugrađenih transformatora.

Trafostanica 20/10 kV Lepoglava povezana je s trafostanicom 110/20/10 kV Ivanec s dva voda: bivšim 35 kV vodom koji je sada u pogonu pod 20 kV i 10 kV vodom koji je dio distributivne mreže.

Dalekovodi 10 kV na području Grada Lepoglave, izvedeni su u duljini oko 7,5 km, te priključnim i otejpnim vodovima u dužini od oko 7,7 km. Podzemna 10 kV kabela mreža izvedena je u dužini od 7,6 km.

Kvaliteta napajanja u ovom naponskom nivou u potpunosti ne zadovoljava zbog dužine i razgranate mreže s velikim brojem trafostanica. Distribucija električne energije vrši se iz 50 trafostanica 10/0,4 kV.

d) Plinoopskrba

Na području Grada Lepoglave nema nalazišta prirodnog plina i nafte, kao niti sustava naftovoda, ali je vrlo razvijena opskrba plinom, a interes stanovništva za priključenje na ovaj ekonomski i ekološki vrlo prihvatljiv energent je velik.

Područje Grada Lepoglave prirodnim plinom opskrbljuje “INA-industrija nafte” d. d. Zagreb, a distribuciju plina od 1993. godine obavlja distributer “TERMOPLIN” d. d. Varaždin.

Prirodni se plin dobavlja i transportira sustavom plinovoda, a predaje se distributerima i direktnim industrijskim potrošačima na mjerno-redukcijskim stanicama, u svrhu daljnje distribucije i potrošnje.

Plinski sustav Grada Lepoglave čini jedinstvenu cjelinu, a zbog svoje veličine podijeljen je na manje cjeline koje se mogu odvojiti putem ugrađenih zapornih uređaja.

Izgradnja plinskog sustava odvijala se po etapama i to:

- do 1988. godine izgrađen je regionalni visokotlačni čelični plinovod Varaždin – Cerje Tužno – Ivanec – Lepoglava s pripadajućim MRS,
- do 1993. (kada “Termoplin” d. d. Varaždin preuzima distribuciju plina) izgrađen je glavni vod od MRS - Lepoglava do križanja Ulice Budim i Hrvatskih Pavlina, te Ulicom Hrvatskih Pavlina kroz sam grad,
- od 1993. do 1995. izgrađena je kompletna plinska ulična mreža samog Grada Lepoglave s rubnim naeljima Čret – granica s Općinom Bednja u Rinkovcu, zaseok Kolari, Vulišinec Donji i Kamenički Vrhovec,

- u razdoblju 1995 – 1996. izrađena je plinska mreža naselja Murići, Muričevac i Kapustići,
- tijekom 1997. započela je realizacija projekta plinske distributivne mreže Žarovnica – Kamenica – Crkovec. Iste godine završava se dionica do centra Kamenice i Crkovca,
- tijekom 1998. kao zaseban projekt izgrađena je plinska mreža naselja Purga i dograđen odvojak za potrebe asfaltne baze,
- tijekom 1999. godine produžena je plinska mreža od naselja Crkovec do naselja Šantalabi,
- tijekom 2000. godine nastavljena je izgradnja plinske mreže od raskršća puta za Kamenicu prema Žarovnici do kote 4 + 086,00.

Tehničke karakteristike plinoopskrbnog sustava

Regionalni plinovod Varaždin – Ivanec – Lepoglava, putem mjerno-redukcijske stanice (MRS) Lepoglava čini osnovicu plinoopskrbe Grada Lepoglave. Instalirani kapacitet MRS Lepoglava je 1800 m³/h. Izgradnja plinovoda je dovršena 1988. godine čime su se stekli uvjeti za distribuciju plina potrošačima tog područja. Regionalni plinovod promjera je 150 mm od čeličnih plinskih cijevi nazivnog tlaka 50 bara.

Osnovna svrha MRS je čišćenje plina o nečistoća, reduciranje pritiska na radni tlak distributivne plinske mreže i mjerenje količine plina. Opremu MRS čine filteri, regulatori tlaka, sigurnosni ventili, turbinski plinomjer i ostala zaporna i mjerna armatura. MRS kao i magistralni regionalni plinovod u vlasništvu su “INA-NAFTAPLIN” d. d. Zagreb i predstavlja mjesto preuzimanja plina od strane distributera.

Distribucijska plinska mreža izgrađena je za radni tlak od 3 bara. Kompletna distribucijska plinska mreža izgrađena je po najsuvremenijoj tehnologiji od polietilenskih plinskih cijevi (PE – HD), u slučaju potrebe radni tlak se može podići na 4 bara, te se time povećaju dobavne količine plina. Okosnicu distributivne plinske mreže čine profili Ø 160 od MRS do Ulice Hrvatskih Pavlina; profil Ø 110 Ulicom Hrvatskih Pavlina, te Ø 160 uz gradsku obilaznicu prema rijeci Bednji, do granice s Općinom Bednja (naselje Rinkovec) i drugi krak od prijelaza rijeke Bednje profila Ø 110 do Žarovnice.

Tako koncipirana okosnica plinske mreže omogućuje sigurnu dobavu svim potrošačima kao i daljnje proširenje do rubnih naselja Grada Lepoglava. Do sada je izgrađeno ukupno preko 25.000 m plinske mreže.

Kod MRS ugrađena je odorizacijska stanica u kojoj se pomoću posebnog uređaja zemnom plinu dodaje odorant, kako bi korisnici mogli mirisom osjetiti eventualno propuštanje plina u okoliš. Time se može na vrijeme spriječiti nastajanje opasne koncentracije plina u zraku koja može biti i eksplozivna.

e) **Groblja**

Groblja na području Grada Lepoglave su u Lepoglavi (tri), groblje u Kamenici, te u Višnjici.

f) **Zbrinjavanje otpada**

Na području Grada riješeno je prikupljanje i odvoz komunalnog otpada (obavlja ga poduzeće "IVKOM" Ivanec). Odvoz otpada vrši se dva puta mjesečno, a glomazni otpad iz domaćinstava sakuplja se dva puta godišnje. Sakupljeni komunalni i neopasni tehnološki otpad odlaže se na odlagalište u Jerovcu (područje Grada Ivanca), na prostoru nekadašnjeg eksploatacionog polja pješčare Jerovec.

U toku 2001. godine sakupljene su slijedeće količine otpada po vrstama:

- papir, karton: 244,0 t
- sitna plastika: 160,7 t
- ostala plastika: 160,7 t
- organski otpad: 1042,0 t

S područja Grada Lepoglave sakupljaju se manje količine neopasnog tehnološkog otpada i opasnog otpada. Tehnološki neopasni otpad i opasni otpad sakuplja se od ovlaštenih pravnih osoba, dostavlja se na obradu i pod kontrolom je nadležnih državnih službi.

Povremeno se uz vodotokove i u šumarcima istovaruje otpad koji degradira prirodu i okoliš. Grad ima zaposlenog komunalnog redara, pod čijim je nadzorom i nelegalno odlaganje otpada. Divlja odlagališta (kojih je najviše na području Podgorja) uz znatne troškove sanira Grad Lepoglava. Donošenjem Odluke o komunalnom redu i organiziranom prikupljanju otpada u najvećoj je mjeri riješen problem divljih odlagališta.

1.1.2.6. ***Društvena infrastruktura***

a) **Obrazovanje**

Sustav odgoja i obrazovanja obuhvaća predškolski odgoj, osnovno i srednjoškolsko obrazovanje, te smještaj učenika u domovima. Mreža odgojnih i obrazovnih institucija pruža njegu, odgoj, zaštitu i čuvanje djece predškolske dobi, osigurava obavezno osnovno školovanje, te osposobljavanje i usavršavanje u srednjoškolskom obrazovanju.

Na području Grada postoje tri osnovne škole u Lepoglavi, Kamenici i Donjoj Višnjici. Osnovna škola Kamenica ima područnu školu u Žarovnici sa četiri odjeljenja (podaci za šk.godinu 2001/2002).

Osnovna škola u Lepoglavi ima oko 500 učenika, Kamenica sa područnim odjeljenjem Žarovnica 224 učenika, a Višnjica ima područno odjeljenje Cvetlin (tri odjeljenja viših i

tri odjeljenja nižih razreda) ali je Cvetlin teritorijalno na području Općine Bednja. Cvetlin ima oko 80 učenika, a sama Višnjica 180 (sve podaci za šk.godinu 2001/2002.).

Dječji vrtić u Lepoglavi jedini je vrtić na području Grada Lepoglave, a osnivač je Grad Lepoglava. U primarnom programu 10 satni program ima 63 djece, a u predškolskom programu 40 djece, ukupno 103. Do dvije godine starosti ima 7, a starijeg uzrasta ima 96 djece (podaci za šk.godinu 2001/2002.).

Dječji vrtić ima ukupno 10 zaposlenih, od toga 6 odgajatelja dok je ostalo pomoćno osoblje.

b) Zdravstvo i socijalna skrb

Područje Grada Lepoglave pokriva Dom zdravlja Ivenec sa privatnim i sektorskim ambulantama.

Zdravstvena zaštita organizirana je preko ambulanti primarne zdravstvene zaštite (pet). Hitna medicinska pomoć stacionirana je u Ivancu.

Također postoje i sektorske ambulante primarne zdravstvene zaštite u Kamenici i Višnjici. Zubarske ambulante nalaze se u Lepoglavi i Višnjici.

Ljekarnička djelatnost pokrivena je ljekarnom u Lepoglavi.

c) Upravne i pravosudne funkcije

Poslove državne uprave pokrivaju uredi državne uprave u Ivancu. Lokalna samouprava u Gradu Lepoglavi djeluje kroz slijedeća tijela:

- Gradsko vijeće Grada Lepoglave,
- Gradsko poglavarstvo,
- Jedinstveni upravni odjel Grada Lepoglave.

U Lepoglavi se nalazi i Uprava za zatvorski sustav (dio Ministarstva pravosuđa, uprave i lokalne samouprave - Kaznionica Lepoglava).

d) Kultura

U okviru promicanja glazbene kulture djeluje Limena glazba Lepoglave sa oko 50 glazbenika, koja u svom sastavu ima dixilend band, tamburaški sastav. Također, djeluje i ženski pjevački zbor "Colegium artistikum" koji okuplja oko 30-tak članica.

Knjižnica je smještena u prostorijama Osnovne škole u Lepoglavi – sa jednim djelatnikom (knjižničarkom). Uvjeti za rad gradske knjižnice na zadovoljavaju.

Od likovne umjetnosti svojim djelovanjem prisutna je galerija “Jamnić” sa likovnim radovima tog izvornog umjetnika i izlošcima lepoglavske čipke, te galerija “Ivan Renger” sa stalnom postavom likovnih dijela sa likovnih kolonija.

Lepoglavska čipka hrvatski je suvenir stoljetne tradicije na području Lepoglave. Početkom 20-tog stoljeća imala je vrlo veliki gospodarski značaj, a tržište je bilo diljem Europe. Čipkarstvo u Lepoglavi vezuje se uz pavlinski red, ali prvi pisani podaci o izradi čipke potječu iz 19.stoljeća. Izrada čipke na batiće, poznate kao lepoglavska čipka, najvažnija je ženska rukotvorna vještina u Lepoglavi i okolnim naseljima. To je čipka visoke kakvoće i ubraja se među vrhunske europske čipke. Lepoglavska čipka pripada vrsti briselske čipke.

U povijesnom razvoju lepoglavske čipke bilježe se četiri razdoblja, od kojih su najveći utjecaj na razvoj čipke imala dva razdoblja u kojima su bili organizirani čipkarski tečajevi. Tako je prvi čipkarski tečaj organiziran 1892. godine i trajao je sve do 1900. godine. Drugi čipkasti tečaj u Lepoglavi organiziran je 1930. godine, a od 1931. godine pa sve do početka drugog svjetskog rata čipkarski tečaj vodi Danica Brossler. Ta vrsna čipkarica i umjetnica priređivala je nove nacрте po kojima je lepoglavska čipka još i danas poznata. Riječ je o baroknim (rokoko) cvjetnim motivima i kiticama, te o motivima s narodnog tekstila, drvenih predmeta i tikvica. Godine 1936. osnovan je Banovinski tečaj koji je 1937. dobio na korištenje suvremenu školsku zgradu. Lepoglavske čipke prema nacртima Danice Brossler 1937. godine osvojile su na svjetskoj izložbi u Parizu zlatnu medalju, a 1940. u Berlinu brončanu.

Lepoglavsku čipku danas radi četrdesetak čipkarica, uglavnom prema narudžbi.

U sklopu Kaznionice je i stalni postav izložbe likovnih radova zatvorenika. U prostorijama Kaznionice održavaju se kino predstave za kažnjenike, a u posebnim terminima i za građanstvo Lepoglave.

Na području Lepoglave ne postoji namjenski prostor za javna okupljanja.

e) Sport i rekreacija

Na području Grada Lepoglave djeluje zajednica sportskih udruga koja objedinjuje slijedeće sportske udruge:

- Nogometni klub Lepoglava,
- Rukometni klub Lepoglava,
- Kuglački klub Lepoglava,
- Karate klub Lepoglava,
- Tenis klub Lepoglava,
- Planinarsko društvo “Pusti duh” Lepoglava,
- Društvo za sportsku rekreaciju (Lepoglava, Žarovnica i Višnjica).

Sportski objekti na području Grada Lepoglave su:

- Sportsko-rekreacijski centar u Lepoglavi (sa nogometnim i rukometnim igralištem, tenis igralištem, golf igralištem, bočalištem te pratećim objektima),
- postojeća sportska dvorana (koja ima samo parket bez sjedišta i neodgovarajućih je dimenzija za rukomet i košarku).

1.1.2.7. *Zaštićena prirodna i graditeljska baština, te osobite biljne i životinjske vrste*

a) Prirodna baština

Na području Grada Lepoglave nalaze se slijedeće prirodne vrijednosti koje su zaštićene Zakonom o zaštiti prirode:

a) Spomenik prirode

Gaveznicica – Kameni vrh u Lepoglavi (površine 0,06 km²), jedini je sačuvani fosilni vulkan i nalazište minerala ahata u Hrvatskoj i svrstava se u kategoriju spomenika prirode - geoloških.

b) Brojne biljne i životinjske vrste.

Veći broj posebno vrijednih dijelova prirode potrebno je zaštititi na državnoj ili lokalnoj razini i sačuvati kao sastavni dio zajedničke prirodne baštine. Do danas je zakonski zaštićen neznatni dio ovih vrijednosti, a tek predstoji njihova temeljitija inventarizacija. No, već i na temelju postojećih podataka i saznanja o biološko-krajobraznoj raznolikosti Grada Lepoglave mogu se prepoznati tipovi staništa i vrste koje se u Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske, Strategiji i akcijskom planu zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske, te u Prostornom planu Varaždinske županije tretiraju kao prioritet za pokretanje njihove zakonske zaštite. To su:

Zaštićene biljne vrste

- božikovina (*Ilex aquifolium*), kranjski bijeli bun (*Scopolia carniolica*), planinčica (*Trollius europaeus*), alpski jaglac (*Primula auricula*), širokolisna veprina (*Ruscus hypoglossum*), tisa (*Taxus baccata*), lovorolisni likovac (*Daphne laureola*), blagajev likovac (*D. blagayana*), bijela naglavica (*Cephalanthera damasonium*), dugolisna naglavica (*C. longifolia*), crvena naglavica (*C. rubra*), bijeli vimenjak (*Platanthera bifolia*), ozimnica (*Eranthis hyemalis*), kranjski ljiljan *Lilium carniolicum*), ljiljan zlatan (*L. martagon*).

Zaštićene životinjske vrste

- medicinska pijavica (*Hirudo medicinalis*), riječni rak (*Astacus astacus*), šumski mrav (*Formica rufa*), prugasto jedarce (*Iphiclides podalirius*), lastin rep (*Papilio machaon*), velika preljevica (*Apatura iris*), mala preljevica (*A. ilia*), crveni mukač (*Bombina bombina*), žuti mukač (*B. variegata*), smeđa krastača (*Bufo bufo*), zelena krastača (*B. viridis*), gatalinka (*Hyla arborea*), livadna smeđa žaba (*Rana temporaria*), šumska smeđa žaba (*R. dalmatina*), šareni daždevnjak (*Salamandra salamandra*), sljepić (*Anguis fragilis*), livadna gušterica (*Lacerta agilis*), zelembač (*L. viridis*), bjelouška (*Natrix natrix*), ribarica (*N. tessellata*), smukulja (*Coronella*

austriaca), barska kornjača (*Emys orbicularis*), roda (*Ciconia ciconia*), crvenokljuni labud (*Cygnus olor*), jastreb (*Accipiter gentilis*), kobac (*A. nisus*), Škanjac (*Buteo buteo*), vjetruša (*Falco tinnunculus*), kukuvija (*Tyto alba*), šumska sova (*Strix aluco*), mala ušara (*Asio otus*), pupavac (*Upupa epops*), crna žuna (*Dryocopus martius*), zelena žuna (*Picus viridis*), veliki djetlić (*Picoides major*), poljska ševa (*Alauda arvensis*), lastavica (*Hirundo rustica*), bijela pastirica (*Motacilla alba*), rusi svračak (*Lanius collurio*), palčić (*Troglodytes troglodytes*), crvendać (*Erithacus rubecula*), šumska crvenrepka (*Phoenicurus phoenicurus*), kos (*Turdus merula*), drozd bravenjak (*T. pilaris*), drozd imelaš (*t. viscivorus*), trstenjak mlakar (*Acrocephalus palustris*), crnoglava grmuša (*Sylvia melanocephala*), zlatoglavi kraljić (*Regulus regulus*), vatroglasski kraljić (*r. ignicapillus*), velika sjenica (*Parus major*), plavetna sjenica (*P. coeruleus*), jelova sjenica (*P. ater*), brgljez (*Sitta europaea*), žuta strnadica (*Emberiza citrinella*), zeba (*Fringilla coelebs*), žutarica (*Serinus serinus*), zelendur (*Carduelis chloris*), češljugar (*C. carduelis*), vrabac (*Passer domesticus*), poljski vrabac (*P. notanus*), čvorak (*Sturnus vulgaris*), vuga (*Oriolus oriolus*), gavran (*Corvus corax*), veliki šišmiš (*Myotis myotis*), rani večernjak (*Nyctalus noctula*), vjeverica (*Sciurus vulgaris*), zerdav (*Mustela erminea*), vidra (*Lutra lutra*), divlja mačka (*Felis silvestris*) i dr.

Obzirom da rasprostranjenost većine zaštićenih vrsta na području Grada Lepoglave nije istražena, ove vrste i njihova staništa izložena su svim oblicima pritiska od strane čovjeka, a time i opasnosti od izumiranja. Brojne od ovih vrsta već su nestale nakon zahvata kojima su uništena njihova staništa. Tako je npr. hidrotehničkim zahvatom u korito i obale Bednje ova rijeka uništena kao stanište vidre, vodomara, riječnog raka, barske kornjače, bjelouške, zelene krastače, smeđe krastače i drugih zakonski zaštićenih vrsta.

Na području Varaždinske županije djeluje Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode. Njen osnovni zadatak je koordinacija svih aktivnosti vezanih uz zaštitu, održavanje i promicanje zaštićenih dijelova prirode sa područja Varaždinske županije, kao i poticanje zakonskih mogućnosti u zaštiti evidentirane prirodne baštine.

b) Graditeljska baština

Pregled povijesnog razvoja područja

Naseljenost područja Grada seže do paleolita, o čemu svjedoče brojni arheološki nalazi. Močvarna dolina rijeke Bednje uvjetovala je u najranijoj prošlosti naseljavanje na uzvisinama, odnosno pećinama, pa su tu nađeni i najstariji ljudski tragovi. Na lepoglavskom su području najbrojniji slučajni nalazi poliranog i bušenog kamenog oruđa (Lepoglava, Višnjica). I kasniji neolitski i eneolitski nalazi vezani su za brežuljkasto područje Višnjice koje je zbog konfiguracije bilo izuzetno pogodno za naseljavanje, pa su tu u budućnosti mogući i brojniji nalazi.

Prapovijesni prometni pravci koristili su prirodne usjeke i doline potoka (Kamenica, Sutinska) gdje su također prisutni arheološki nalazi. Najstarije naseobine na strateškim uzvisinama iznad prirodnih prolaza nalaze se na Kamenom vrhu (Gaveznicu) kod

Lepoglave i na Kukelju iznad Višnjice, gdje su pronađeni ostaci gradinskih naselja iz brončanoga doba.

Neke su uzvisine kontinuirano naseljene i srednjem vijeku, npr. srednjovjekovni lokalitet Gradišće kod Kamenice i pretpostavljeni burg Lijepa glava na Gorici kod Lepoglave. Nedostatak povijesnih isprava do 15. st. uvjetovao je slabo poznavanje najranije povijesti ovoga kraja. Prvi feudalni posjed na ovome se području spominje godine 1244. kao *possessionis Zlogonam* (Zlogonje), a moguće je da se tako u najranije doba naziva Trakošćanski posjed. Na njemu su u razdoblju nakon tatarske provale utemeljene dvije pogranične utvrde, kraljevski kastrumi Trakošćan i Kamenica. Jačanjem feudalaca tijekom 13. st., ovaj veliki posjed vjerojatno dolazi u ruke jedne velikaške obitelji, o čemu nema povijesnih izvora. Slijedom razvitka naselja u srednjem vijeku, pod navedenim se kastrumima vjerojatno formiraju trgovišta, a povijesni podaci postoje samo za naselje Kamenica (*oppidum Kamenicza*) koje se spominje i u 16. st. (1598.). Velikom trakošćansko - kameničkom vlastelinstvu prema podacima iz 1477. pripadaju sela: Viletinci, Čerkovec, Pilenci, Utvrda Gornja Kamenica, Podgorje, Trakošćan, Prebukovje, Višnjica Gornja, Višnjica Donja, Bednjica, Čestin, Pinkovec, Trgovišće, Gorenci, Pečno, Čives, Ples, Benkovec. To je ujedno i godina prvog spomena ovih ruralnih naselja koja su se većim dijelom sačuvala sve do danas.

Popis župa arhiđakona Ivana iz 1334. najstariji je spomen postojanja župa na ovom području. Njihova su sjedišta u Trakošćanu i Kamenici (*ecclesia de Tracustian, ecclesia de Kamennicha*), odnosno današnja naselja Bednja i Kamenica. Kamenica je tako jedno od najstarijih naselja na području današnje Lepoglave, nastala podno srednjovjekovnog kraljevskog kastruma Kamenica. Trakošćanska župa (kasnije Bedenja) obuhvaća veliko područje što pokazuje da je ovaj kraj u srednjem vijeku bio slabo naseljen.

Godine 1399. cijelo Zagorje, pa tako i područje današnje Lepoglave, dolazi u posjed Hermana Celjskog. U darovnici kralja Sigismunda spominje se prvi puta i kastrum Lepoglava (*Lepaglaw*), vjerojatno samo promatračnica na strateškom položaju u Bednjanskoj dolini (danas Gorica). Povijesni podaci govore kako su Celjski srušili sredinom 15. st. utvrdu na Lijepoj Glavi. Već početkom 15. st. podno utvrde oni osnivaju pavlinski samostan, no on se prvi puta spominje tek u povelji iz 1435. kojom Friedrich Celjski potvrđuje pavlinima darovnicu svoga oca Hermana. Redovnici su pri osnivanju dobili i feudalni posjed sa selima Sestrunc, Očura, Purga, Vulišinec i Greda (izdvojenim iz trakošćanskog vlastelinstva). Gradnja prve gotičke crkve i postupno širenje samostana dovode u ove krajeve majstore klesare iz srednje Europe, pa Lepoglava postaje umjetničko žarište iz kojeg se utjecaj praških majstora Parlera širi po SZ Hrvatskoj, a po umjetničkoj vrijednosti pripada vrhu kasnogotičkog graditeljstva. Lepoglava je postala najbogatiji pavlinski samostan u Hrvatskoj već u drugoj polovici 15. st. Razvija se i nakon propasti Celjskih u 15. st., te uživa posebnu zaštitu hercega Ivaniša Korvina koji je godine 1505. sahranjen u lepoglavskom samostanu.

Nakon propasti Celjskih naselja na području velikog trakošćanskog posjeda dolaze pod vlast obitelji Gyulay (1507.), a od 1570. pa sve do 1945. obitelji Drašković. Popisi podanika s kraja 16. stoljeća daju podatke o naseljenosti. Tako se opet spominje *oppidum Kamenicza* i naselje *Bedniy*. Podjelom među braćom Draškovićima, početkom

17. st., mlađemu pripadaju crkva u Bednji i kapele na Ravnoj Gori, a starijemu Kamenica i kapela na Jelenčaku (sv. Helena u Žarovnici).

Od 16. st. gospodari Trakošćanskog posjeda Draškovići pokušavaju osporiti feudalna prava pavlina u Lepoglavi, prije svega negirajući darovnicu udovice Ivaniša Korvina kojom bi pavlinima trebalo pripasti trgovište Kamenica s jedanaest sela, zatim njihovo sajmeno i sudsko pravo, itd. Samostan u 16. st. postaje glavno sjedište pavlinskoga reda. Tako se tu osniva prva javna gimnazija, a studij filozofije osnovan je 1656. godine, što označava Lepoglavu kao prvo hrvatsko sveučilište. Tijekom barokne obnove lepoglavski je samostan postao jedno od kulturnih i obrazovnih središta ovoga dijela Europe. Umjetnička radionica pavlinskog samostana dala je veliki doprinos hrvatskom baroku, posebice zidno slikarstvo Ivana Rangera, kao najviši doseg barokne umjetnosti u Hrvatskoj.

Ukidanje pavlinskog samostana godine 1786. donosi prekretnicu u razvitku Lepoglave. Posjedom od početka 19. st. pa sve do 1854. upravlja Čazmanski kaptol, kada ga kupuje Državni erar i tu osniva kaznionicu. Nova je namjena prouzročila pregradnje samostana i brojne dogradnje u njegovoj neposrednoj blizini. Unutar visokog ogradnog zida grade se nove zgrade, bolnica, radionice, a preko puta, duž glavne prometnice prema Ivancu nastaje niz zgrada za upravu i stanovanje zaposlenika kaznionice. Time se mijenja karakter naselja, ono se postupno urbanizira i širi duž spomenute glavne prometne osi. Gradnja željezničke pruge krajem 19. st. pridonosi gospodarskom razvitku Lepoglave, ali je život naselja podređen u cijelosti potrebama kaznionice, pa nema većeg razvitka industrije i obrta, osim onih vezanih za rad zatvorenika. Početkom 20. st. kaznionica se širi i unaprijeđuje gradnjom nove velike zgrade "Zvijezde" (nacrti iz 1912). Tako se naziva zbog svog osebujnog višekrilnog radijalanog tlocrta. Građena je prema tada najsuvremenijim penološkim principima, po uzoru na slične građevine tipa "panoptikona" koje se tijekom 19. st. grade u Engleskoj, Francuskoj i Americi. Kaznionica je nedavnim vraćanjem zgrade samostana Crkvi svedena na prostor oko "zvijezde" koji se izgrađuje tijekom 20. st. Tako danas povijesnu jezgru grada Lepoglave čine dva odvojena graditeljsko - urbanistička kompleksa: nekadašnji pavlini samostan okružen zgradama koje na rubu nekadašnjeg kaznioničkog zida niču tijekom 20. st. i kompleks kaznionice kojim dominira zgrada "Zvijezde".

Ostala naselja na području obuhvata Grada Lepoglave zadržavaju do danas ruralni karakter, a ulogu manjih lokalnih središta s nekim javnim funkcijama (škola, župna crkva) imaju, kao i u prošlosti, naselja Kamenica i Donja Višnjica.

Stanje evidencije i pravne zaštite kulturnih dobara

Stanje kulturnih dobara na području Grada Lepoglave utvrđeno je osnovnom evidencijom i revalorizacijom, a na temelju terenskog očevida, dostupne literature i dokumentacije. Dosadašnja evidencija proširena je građevinama lokalnog značaja koje utječu na sliku kulturno - povijesnih vrijednosti područja obuhvata Plana. Zbog rapidnog propadanja tradicijskog graditeljstva, ranije evidentirane ruralne cjeline u Kamenici, Gornjoj Višnjici i dr., kao i neki pojedinačni objekti sada nisu stavljeni u evidenciju. Arheološki lokaliteti identificirani su brojem iz Registra arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske, a zaštićena kulturna dobra brojem preventive zaštite ili Registra kulturnih dobara RH.

Osnovna evidencija kulturnih dobara na području Grada Lepoglave:

• Arheološka baština, evidentirana

Bednjica

- 1.² Bednjica, lokalitet br. 254
2. Glavica Breg, lokalitet br. 255

Crkovec

3. Praduljek, Krč, lokalitet br. 267

Čret

4. ciglana Čret, lokalitet br. 270

Donja Višnjica

5. Donja Višnjica, lokalitet br. 273
6. Kukelj, lokalitet br. 274
7. Puhova šuma, lokalitet br. 275
8. Tri žakli, lokalitet br. 276
9. Velika Sutinska, lokalitet br. 277

Gornja Višnjica

10. Gornja Višnjica, lokalitet br. 299
11. Pod gorom, Kostanje, lokalitet br. 300

Jazbina Višnjička

12. Jazbina Višnjička, lokalitet br. 318

Kamenica

13. Gradišće, lokalitet br. 320

Lepoglava

14. Bračkova pećina, lokalitet br. 342
15. Budim, lokalitet br. 343
16. Gorica, lokalitet 344
17. Kameni vrh, Gaveznica, lokalitet br. 345
18. Lepoglava, lokalitet br. 346
19. arheološko nalazište na području samostana i crkve Sv. Marije br. 347
20. Očura, lokalitet br.373

Zalužje

21. Zalužje, lokalitet br. 450

Zlogonje

22. Zlogonje, lokalitet br. 457

Žarovnica

23. Staro selo Rogina, lokalitet br. 459
24. Žarovnica, lokalitet br. 460

• Povijesno naselje ili dio naselja

Naselje gradskih obilježja

Lepoglava

² Brojke u nastavku odgovaraju brojkama u kartografskom prikazu br. 3a "Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora "(I), mj. 1:25.000

1. urbanistička cjelina - potez kuća usredištu naselja - kuće u Ulici hrv. Pavlina, evidentirano

- **Povijesni sklop i građevina**

Civilna građevina

Donja Višnjica

1. župni dvor, preventivna zaštita br. 03-UP/I-1150/1-1987.
2. zgrada stare škole, evidentirano

Kamenica

3. župni dvor, preventivna zaštita br. 03-UP/I-1038/1-1987.
4. stara škola iz 1863. god., evidentirano
5. stara škola iz 1930. god., evidentirano

Lepoglava

6. Kurija "gostinjac" u pisano u registar kulturnih dobara br. 570
7. zgrada unutar Kaznionice "Zvijezda", evidentirano
8. glavna zgrada Ekonomije Čret, evidentirano

Sakralna građevina

Donja Višnjica

1. - župna crkva Blažene Djevice Marije, preventivno zaštićeno 01-UP/I-657/1, 1978.
Kat. općina Donja Višnjica, k.č. 4903, k.č. neposredne okolice 4901, 4902, 4904, 4905, 4869, 4814

Gorica Lepoglavska

2. - crkva sv. Ivana Krstitelja, upisano u Registar kulturnih dobara br. 564
Kat. općina Lepoglava, k.č. 1609, k.č. neposredne okoline 1605, 1606, 1607, 1608, 1612, 1696, 1700, 1702, 1703, 1708, 1709, 1713, 1714, 1814

Kamenica

3. - župna crkva sv. Bartola, preventivno zaštićeno 03-UP/I-1032/1, 1987.
Kat. općina Kamenica, k.č. 1, k.č. neposredne okoline 4/1, 4/2, 3, 6/2, 244/1, 244/2, 244/3
4. - grobna kapela sv. Tome, prev.zašt. 03-UP/I-1040/1, 1987.
Kat. općina Kamenica, k.č. 236

Lepoglava

5. - sakralni kompleks župne crkve Blažene Djevice Marije i pavlinskoga samostana, crkva upisana u Registar kulturnih dobara br. 568
Kat. općina Lepoglava, k.č. 2614/2, k.č. neposredne okoline 2614/1, 2614/3

Lepoglava, Lepoglavska Ves

6. - kapelica Trpećeg Isusa, evidentirano

Purga Lepoglavska

7. - crkva sv. Jurja, upisano u Registar kulturnih dobara br. 566
Kat. općina Očura, k.č. 1, k.č. neposredne okoline 2, 3, 21/1

Crkva Sv. Jurja, Purga Lepoglavska

Zlogonje

8. - kapela sv. Florijana, preventivno zaštićeno br. 03-UP/I-1353/1 1987.

Kat. općina Donja Višnjica, k.č. 54, k.č. neposredne okoline 52/1, 53/1, 53/2, 6764

Žarovnica, zaselak Štefki, brežuljak zvan Jelenac

9. - kapela Majke Božje Sniježne (sv. Helene), preventivno zaštićeno br. 03-UP/I-1039/1

Kat. općina Kamenica, k.č. 127, k.č. neposredne okoline 1017, 128, 129, 130, 249, 131/20, 1018

• **Memorijalna baština:**

Memorijalni spomenik

Lepoglava

1. - spomen - ploča na Kaznionici, logor i gubilište, upisano u Registar kulturnih dobara br. 568

2. - spomen - ćelije u Kaznionici, evidentirano

3. - spomen - ploča na bunaru, masovnoj grobnici žrtava fašizma u Kaznionici, evidentirano

4. - spomen- groblje žrtava fašizma, skulptura S. Luketića, evidentirano

5. - Ul. hrvatskih pavlina 8, spomen - ploča na rodnoj kući dr. Milana pl. Šufflaya, evidentirano

Donja Višnjica

6. - spomen ploča NOB, na zgradi stare škole, evidentirano

Javna skulptura

Lepoglava

- 1.- Marijin pil, evidentirano
2. - Marijin pil, evidentirano

Lepoglava, Lepoglavska Ves

3. - Pil Trpećeg Isusa, evidentirano

• **Etnološka baština:**

etnološki sklop ili građevina

Pojedinačni tradicijski objekti sačuvani su u naseljima:

1.- Donja Višnjica

- 2.- Gečkovec
- 3.- Gorica Lepoglavska
4. - Gornja Višnjica
- 5.- Lepoglavska Ves, Lepoglava
- 6.- Purga Lepoglavska
- 7.- Rogini
- 8.- Zlogonje
- 9.- Žarovnica

1.1.3. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova

1.1.3.1. Obveze iz Prostornog plana Varaždinske županije (PPŽ)

Prostornim planom Varaždinske županije na temelju postavljenih općih ciljeva ističu se globalni prioriteti i obveze koje je potrebno ugrađivati u planove i programe prostornog razvoja na nižim razinama.

Globalni prioriteti su:

- ravnomjerniji demografski razvoj i rješavanje demografskih problema,
- razvoj i unapređenje sustava naselja,
- razvoj i integracija gospodarskih i infrastrukturnih sustava,
- provođenje mjera revitalizacije i poboljšavanje uvjeta života u ruralnom i pograničnom području uz očuvanje izvornih obilježja i prepoznatljivosti prostora,
- zaštita i očuvanje prirodnih i krajobraznih i kulturno-povijesnih vrijednosti s posebnim naglaskom na zaštitu voda.

Strateški ciljevi demografske politike koji se odnose, kako na Varaždinsku županiju, tako i na područje gradova i općina u njenom teritorijalnom ustroju, su sljedeći:

- osigurati optimalno opće kretanje stanovništva (prirodne migracijske tokove),

- postići ravnomjerniji raspored stanovništva u policentričnom sustavu naselja,
- poticati razvoj manjih i srednjih gradova,
- obnoviti ruralna naselja (gdje je to objektivno i moguće) uključujući i stvarno poboljšanje standarda i kvalitete života,
- zaustaviti emigraciju mlađeg i visokoobrazovanog stanovništva u inozemstvo,
- poboljšati strukturna i ostala obilježja stanovništva.

Prioriteti po pojedinim tematskim područjima su:

Stanovništvo i naselja

Ciljevi iz Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske koje je potrebno respektirati na nižim razinama:

- uspostaviti novi sustav središnjih naselja - razvojnih žarišta u koji trebaju ući i ruralna naselja izvan prometnih tokova, uz potrebnu preobrazbu funkcija u skladu sa razvojnim sposobnostima.
- uspostaviti optimalni stupanj urbanizacije uz poboljšanje postojeće urbane mreže,
- poticati razvoj manjih gradova koji bi trebali prerasti u gradove sa oko 5.000 stanovnika.
- na razini Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske predviđa se razvoj regionalnih i subregionalnih središta.

Ciljevi postavljeni Prostornim planom Županije su:

- iseljavanje stanovništva potrebno je svesti na najmanju moguću mjeru, jer ono poništava postignuća pronatalitetne politike,
- ravnomjerniji demografski razvitak uz smanjivanje demografske disproporcije,
- populacijska politika može biti sustavna, a po potrebi i specifično razrađena po gradovima i općinama.

Za urbano područje Grada Lepoglave, koje bi trebalo u sustavu naselja imati III. stupanj centraliteta, navodi se potreba poticanja u bržem razvitku, kako bi postupno doseglo veličinu od 5000 stanovnika (pa i prema 10.000).

Smjernice koje daje PPŽ za ruralna područja su poboljšavanje komunikacije i komunalnog standarda, okrupnjavanje posjeda i stvaranje pretpostavki za oblike malog gospodarstva i poduzetništva. Osim navedenog, potrebno je i:

- izraditi detaljniju demografsku analizu (i sociološku po potrebi),
- nakon analize izraditi program demografske obnove, razraditi procese i postupke koji će dovesti do zaustavljanja prirodnog pada stanovništva u ciljanim područjima,
- predviđanja broja stanovnika prema procjenama "Studije razvitka Varaždinske županije za razdoblje 1996-2005. godine" daju broj stanovnika za područje bivše općine Ivanec koja se sa 41.680 stanovnika 1991. godine penje na 42.300 stanovnika u 2005. godini.

Smjernice koje daje PPŽ za pogranična područja su postupno smanjivanje nerazmjera i zaostajanja u odnosu na ostala područja. Također, potrebno je i:

- stvoriti sve pretpostavke za demografsko obnavljanje onih naselja gdje za to postoje objektivne potrebe i mogućnosti, uključujući u to stvarno poboljšanje standarda kvalitete življenja stanovništva,
- pomoći izgraditi svu potrebnu suvremenu infrastrukturu, razviti mrežu funkcija za potrebe lokalnog stanovništva unutar sustava središnjih naselja, te integrirati gospodarske aktivnosti u prostoru, uz zaštitu i unapređenje kulturnih vrijednosti, uvažavajući osobine tog područja.

Neke od mjera za usmjeravanje pozitivnih demografskih procesa su:

- provoditi poticajnu, selektivnu prostorno organiziranu populacijsku politiku,
- planirati razvoj infrastrukturne mreže na način da se problemska područja (pogranična, ruralna) što bolje povežu sa razvojnim središtima.

Infrastrukturni sustavi

Cestovni promet

Gospodarski razvoj oslanja se na razvoj cestovnog prometa, stoga je potrebno unaprijediti kvalitetu cestovne mreže i uspostaviti neke važne cestovne pravce, kao što su:

- Zagorska brza cesta: Varaždin - Ivanec - Krapina,
- dopuniti i modernizirati mrežu državnih cesta.

Željeznički promet

U kontekstu aktivnosti na unapređenju povezivanja s europskim sustavom željeznica, europski pravac Krapina - Lepoglava - Ivanec - Varaždin - Čakovec - Mađarska je predviđen u kategoriji brze željezničke pruge.

Telekomunikacijski promet

PPŽ konstatira da je stanje poštanske infrastrukture i organizacija poštanske mreže u Županiji vrlo dobra. Pokrivenost područja poštanskim uredima je zadovoljavajuća iako je nešto niža od republičkog prosjeka.

Telekomunikacijski infrastrukturni sustav je unazad desetak godina doživio velik napredak, te će daljnji razvoj telekomunikacija donijeti nove kvalitativno - kvantitativne promjene koje treba pratiti.

Energetski sustav

Sustav opskrbe električnom energijom na razini PPUG-a obuhvaća proizvodna postrojenja, te prijenosna i transformatorska postrojenja od 110 kV i više. Unapređenje i razvoj ostalih prijenosnih kapaciteta i transformatorskih postrojenja razine 110 kV i više, predviđa se u okviru postojećih koridora i prostora.

Opskrba plinom predviđa se unaprijediti izgradnjom međunarodnog plinovoda ADRIA-LNG (Omišalj, Delnice, Karlovac-Zagreb-Zabok-Ludbreg-Kotoriba-mađarska granica).

Plinifikacija naselja na području Grada Lepoglave razvijati će se temeljem osnovnih postavki PPŽ-a i Studije opskrbe prirodnim plinom Županije Varaždinske.

Vodnogospodarski sustav

PPŽ predviđa izgradnju zaštitnih i regulacijskih građevina i to:

- u sklopu izgradnje autoceste planira se regulacijski zahvat na dijelu rijeke Bednje,
- na dijelovima slivnih područja Bednje, Plitvice i Lonje predviđa se mogućnost izvedbe retencija za obranu od poplava,
- sve zahvate treba provoditi uz maksimalno uvažavanje prirodnih i krajobraznih obilježja.

PPŽ preporučuje:

- osigurati dovoljne količine vode za stanovništvo i gospodarstvo,
- osmisлити koncept odvodnje otpadnih i oborinskih voda, prvenstveno u gradovima te uspostavljati sustav kanalizacije u naseljima unutar i na obodu vodocrpilišnih područja,
- zaštititi vodotoke od zagađivanja, izgradnjom kanalizacije i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda prije upuštanja u recipijent za urbana područja i gospodarstvo,
- za ruralna područja i individualna seoska domaćinstva provesti maksimalno skupljanje voda u spremnicima,
- unaprijediti stalno praćenje kvalitete voda, kontrole zagađivanja i dr.

Gospodarske djelatnosti u prostoru

Šumarstvo

Šumarstvo, kao gospodarska djelatnost u prostoru Županije ima posebno značenje radi očuvanja i pojačane zaštite šumskog fonda, stoga se preporučuje:

- postojeće šumske površine ne smiju se smanjivati,
- mozaik šumskog i poljoprivrednog zemljišta u brežuljkastim predjelima ne smije se smanjivati na štetu šuma,
- svaku uništenu šumsku površinu potrebno je obnoviti pošumljavanjem, potencirati zaštitnu ulogu šuma, ne prenamjenjivati šume ekološke i socijalne funkcije, kao ni zaštićene šume, te poticati razvoj urbanog šumarstva.

Poljodjelstvo

Razvoj poljoprivrede treba temeljiti na tržišnim načelima i obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu, uključujući i farmerski tip gospodarstva. Osnovni ciljevi razvitka su:

- prvenstveno je potrebno zaustaviti svako daljnje usitnjavanje i stimulirati povećavanje zemljišnog posjeda,
- potrebno je smanjiti korištenje poljoprivrednog zemljišta u nepoljodjelske svrhe,
- u PPŽ-u su razgraničene površine u odnosu na osjetljivost prostora, njegovu podobnost i prihvatnost za određene aktivnosti glede prirodnih obilježja i sustava, pa se za poljoprivredno zemljište koje je u PPŽ-u načelno označeno kao “vrijedno poljoprivredno tlo” planira I. razina dopustivosti, što znači da unutar tako označenih površina nije dozvoljena nova gradnja,
- za poljoprivredno zemljište u PPŽ-u načelno označeno kao “ostalo obradivo tlo”, utvrđena je II. razina dopustivosti, što znači da je unutar tako označenih površina dozvoljena ograničena gradnja i regulativa, ali uvažavajući posebne zaštitne mjere i uvjete uređenja prostora.

Rudarstvo

Rudarstvo i eksploatacija mineralnih sirovina vezana je na iskorištenje prirodnih resursa, i te se djelatnosti smještavaju na ležišta sirovina. Gospodarski značaj ima i eksploatacija šljunka u porječjima, uglavnom zbog velike potrošnje u procesu izgradnje cestovne infrastrukture.

Industrija

U PPŽ su utvrđena osnovna usmjerenja za smještaj i planiranje industrije, malog gospodarstva, poduzetništva i obrtništva i to kako slijedi:

- težiti boljem iskorištenju i popunjavanju postojećih industrijskih i drugih zona namijenjenih ovim djelatnostima, s ciljem da se potpunije iskoristi prostor i infrastruktura u njima i spriječiti neopravdano zauzimanje novih površina,
- poticati disperziju djelatnosti u lokalne centre s ciljem aktiviranja neiskorištenih potencijala i jačanja polientrične strukture grada i naselja,
- poticati razvoj malog i srednjeg gospodarstva, poduzetništva i obrtništva, posebice u općinskim i gradskim središtima.

Turizam

Osnovna usmjerenja vezana na razvitak turizma su:

- turizam podići na razinu koja može konkurirati u okvirima kontinentalnog turizma temeljenog na prirodnim uvjetima: šume, jezera, vodotoci, termalni izvori, graditeljska baština, lovna područja, seoski turizam na ruralnim područjima,
- turizam je potrebno integrirati u ukupnu strukturu prostora - naselja, a samo iznimno formirati izdvojene komplekse, pokretanje megaprojekta za razvitak turizma na prostoru grada Lepoglave (Pavlini kompleks),
- uređenje i izgradnju odgovarajućih sadržaja potrebno je planirati i provoditi tako da se maksimalno očuva izvorna vrijednost prirodnog i kulturno-povijesnog okruženja poštivajući gradnju datog područja, tj. lokalnog ambijenta.

Zaštita posebnih vrijednosti prostora i okoliša

Potrebno je utvrditi:

- stupanj očuvane kvalitete, te prihvatljive kapacitete prostora,
- opremljenost tehničkom infrastrukturom i nedostatke,
- prirodne i stvorene vrijednosti koje treba zaštititi,
- propise, sporazume i konvencije koje vrijede za određeno područje i tip prostora - resursa.

Prirodna baština

U Prostornom planu županije su načelno planirane lokacije za zaštitu prema Zakonu o zaštiti prirode:

- a) U kategoriji park prirode - Park prirode Hrvatsko zagorje,
- b) U kategoriji spomenika prirode – područje Gaveznice – Kameni vrh (geološko-mineraloški spomenik prirode (jedino postojeće nalazište poludragog kamenja i jedini sačuvani fosilni vulkan Hrvatskoj),
- c) U kategoriji geomorfološki rezervat – geološki stup Drenovec, na južnim obroncima Ravne gore, južno od sela Strupari.

U svrhu očuvanja i obnove zaštićenih spomenika parkovne arhitekture preporuča se razriješiti vlasničko-korisničke odnose, te osigurati stručne kadrove za održavanje, obnovu i revitalizaciju tih spomenika.

Ukoliko se ocijeni svrhovitim provesti postupak zaštite preporuča se da šumama u tim predjelima upravljaju i gospodare "Hrvatske šume", kako bi se na polazištima struke planiralo i provodilo korištenje i zaštita šuma (sječa, održavanje neizmjenjenih šumskih zajednica, zabrana unošenja alohtonih vrsta i drugi šumsko - uzgojni zahvati).

Zaštićene biljne i životinjske vrste treba štititi unutar zaštićenih predjela, te inventarizacijom takvih vrsta u prostornim planovima uređenja jedinica lokalne samouprave.

Graditeljska baština

Očuvanje, obnovu, revitalizaciju i afirmaciju kulturno-povijesnog nasljeđa treba definirati Prostornim planovima uređenja jedinica lokalne samouprave.

Krajoлик

U okviru prostornog uređenja, krajobrazno planiranje i planiranje u ređenja seoskih područja treba dobiti izjednačeni status s urbanističkim planiranjem. Potrebno je uspostaviti sustav zaštite povezan s procesima planiranja razvitka pri izradi dokumenata prostornog uređenja.

1.1.3.2. Ocjena postojećih prostornih planova

Prostorni plan Općine Ivanec (Odluka o donošenju te izmjene i dopune objavljene su u "Službenim novinama Varaždin" br. 4/83, 15/83, 22/86, i 10/88), predstavlja temeljni dokument uređenja prostora bivše općine Ivanec, pa se kao takav do donošenja novog Prostornog plana uređenja Grada Lepoglave primjenjuje u postupcima koje vode tijela državne uprave.

Prema Izvješću o stanju u prostoru Grada Lepoglave, od prostornih i urbanističkih planova na području Grada važeći je jedino **PUP za dio naselja gradskog karaktera Lepoglava – Budim i Purga** ("Službene novine Varaždin" 25/82. 04/83.)

Potrebno je još spomenuti dva prostorna plana za područje naselja Lepoglava koji su van snage, ali se koriste kao smjernice u uređivanju prostora: Urbanistički plan Lepoglave i PUP novog centra Lepoglave.

Postojeća prostorno planska dokumentacija nastala je u vremenu bitno drugačijeg društveno političkog sistema od današnjeg. U pogledu centraliteta naselja i njihovih gravitacijskih zona, kao i demografskog kretanja, potvrđene su konceptualne smjernice planova, dok je u nizu elemenata ostvareni razvoj različit od planiranog. Prostorno planska dokumentacija ne daje učinkovite razrade i smjernice za uspostavu zaštite prirodne i kulturne sredine. U predmetnoj dokumentaciji nije zadovoljavajuće osmišljena zaštita izvorišta pitke vode, budući da tada nisu postojale detaljnije administrativne pretpostavke zaštite vode, kao ni zaštita zraka od zagađivanja i buke.

Uslijed nesrazmjera između planiranog razvoja sustava naselja, demografskih kretanja, i vezano uz to, zaposjednutosti građevnog zemljišta, definirane granice područja za razvoj naselja su predimenzionirane, što uzrokuje teškoće u realizaciji željenog standarda življenja (osobito u realizaciji komunalnog standarda).

Iako ne postoji značajnija prostorno planska dokumentacija, dijelovi postojećih dokumenata služiti će kao smjernice za izradu novih, i današnjem vremenu prilagođenih prostornih planova.

1.1.4. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje

Prostor Lepoglave primjer je područja s relativno brzom strukturalnom transformacijom stanovništva, koja za posljedicu ima prostorni raspored stanovništva koji je u suprotnosti sa željenim policentričnim razvitkom.

Naime, intenzivni procesi deagrarizacije, industrijalizacije i urbanizacije pokrenuli su jednako intenzivno preseljavanje stanovništva iz ruralnih u urbane prostore, prvenstveno u središte područja Grada - Lepoglavu, ali i u Ivanec, Varaždin i Zagreb.

Vrlo važan čimbenik, koji je utjecao na promjenu prostorne slike naseljenosti, jest i razvoj prometne mreže. Današnji stupanj razvijenosti cestovne i željezničke mreže "zaostaje" za stvarnim razvojnim potrebama ovog kraja i predstavlja određenu kočnicu još brže transformacije.

Ključne strukturalne promjene u stanovništvu nezaustavljivo su se odrazile i na promjenu slike naseljenosti. Broj stanovnika u svim seoskim naseljima opada, a samo Lepoglava bilježi porast broja stanovnika, iako ukupno gledano broj stanovnika na ovom području opada.

Intenzitet depopulacije po pojedinim seoskim naseljima je različit: znatno brže smanjuje se broj stanovnika u briježnom području, odnosno u naseljima koja su podalje od glavnih prometnica. Značajan utjecaj na prostorni raspored depopulacije imaju i obilježja reljefa, pa je opća tendencija i na širem području koncentracija stanovništva u dolini Bednje, gdje su i glavne prometnice i najvažnija urbana naselja (Ivanec, Lepoglava).

Kao suprotnost, na prostoru pobrđa karakteristična su vrlo razvedena područja za razvoj naselja koja uključuju stambenu izgradnju i izgradnju za odmor (vikendice i klijeti), što ima za posljedicu otežano komunalno opremanje (različite potrebe i uvjeti komunalne izgradnje).

Iako područje naselja Lepoglave bilježi pozitivne demografske tendencije, od velikog je značenja zalaganje za ravnomjerniji razvoj i ostalih većih naselja, jačanjem njihovih funkcija.

Izostanak poticajnih mjera države u cilju ublažavanja otežanih uvjeta života u depopulacijskim područjima, pomanjkanje razvojnih programa i izostanak većih investitora, značajna su razvojna ograničenja.

Obzirom na blizinu važnih turističkih destinacija - Varaždin- Trakošćan i blizinu važnih prometnih pravaca, bilo bi potrebno pokrenuti inicijativu za uključivanje atraktivnih područja Ravne gore, Ivančice i spomeničkog kompleksa Lepoglave u suvremene turističke tokove, s naglaskom na izletnički i tranzitni turizam.

Za poticanje gospodarskog razvoja nužno je stvaranje uvjeta za razvoj poduzetništva (u prvom redu od strane države), i to: pravnog okvira, financijske i porezne politike, ponude kvalitetnih programa i dr.

Ograničenja u razvoju vezana su prvenstveno na potrebu očuvanja vodnih resursa, poljoprivrednih i šumskih površina.

U urbanim zonama problem predstavlja neriješena odvodnja i deponiranje raznih vrsti komunalnog otpada koje mogu predstavljati opasnost po zagađenje tla.

I na području Grada Lepoglave, kao i na širem području Županije, prisutna je tendencija nestajanja vrednije ruralne arhitekture, ali i specifičnih tipova naselja. Nova, često neprimjerena izgradnja postupno mijenja karakterističnu sliku naselja rastresitog tipa na brežuljcima i izduženog u ravničarskim predjelima, čemu treba posvetiti posebnu pažnju.

Lepoglava

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

2.1. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA

Osnovni ciljevi prostornog razvoja Varaždinske županije navedeni Prostornim planom Županije su:

- ravnomjerniji demografski razvoj i rješavanje demografskih problema,
- razvoj i unapređenje sustava naselja,
- razvoj i integracija gospodarskih i infrastrukturnih sustava,
- provođenje mjera revitalizacije i poboljšanja uvjeta života u ruralnom i pograničnom području uz očuvanje izvornih obilježja i prepoznatljivosti prostora,
- zaštita i očuvanje prirodnih krajobraznih i kulturno-povijesnih vrijednosti s posebnim naglaskom na zaštitu voda.

Strateški ciljevi demografske politike su slijedeći:

- osigurati optimalno opće kretanje stanovništva (prirodne migracijske tokove),
- postići ravnomjerniji raspored stanovništva u policentričnom sustavu naselja,
- poticati razvoj manjih i srednjih gradova,
- obnoviti ruralna naselja (gdje je to objektivno i moguće), uključujući stvarno poboljšanje standarda i kvalitete života,
- svestrano revitalizirati demografski najugroženija i strateški značajna područja (pogranična područja),
- poticati povratak hrvatskog stanovništva iz inozemstva i ostalog stanovništva iz dijaspe u njihov zavičaj.
- zaustaviti emigraciju mlađeg i visokoobrazovanog stanovništva u inozemstvo,
- poboljšati strukturna i ostala obilježja stanovništva.

Važni ciljevi prostornog razvitka su:

- uspostava dobro koncipirane i funkcionalno uravnotežene (optimirane) infrastrukturne mreže,
- uspostava mehanizma koji će omogućiti prioritetno rješavanje problema u područjima uz državnu granicu, te u ruralnom prostoru,
- koncept zaštite prostora temelji se na načelu održivog razvitka, tj. procjene dopustivog i prihvatnog kapaciteta okoliša. Prioritetan cilj odnosi se na zaštitu vodonosnika podzemne pitke vode,
- očuvanje vlastitog identiteta, njegovanje tradicije i baštine.

2.1.1. Racionalno korištenje prirodnih izvora

Prostorni plan uređenja Grada Lepoglave potrebno je koncipirati ne samo kao projekt očuvanja, već i razvitka područja, i to kroz primjereno infrastrukturno opremanje, kontrolirano i smišljeno uređenje naselja, pravilno gospodarenje šumama i nalazištima mineralnih sirovina, te kroz obnovu tradicionalne poljoprivredne proizvodnje, a sve s ciljem demografske obnove.

Međutim, zaštita prostora i prirodnih datosti mora se prožimati s razvojnim određenjima, kako bi prostor Grada Lepoglave i nadalje zadržao osobine još očuvanog prirodnog i kultiviranog krajobraza.

Od strateških ciljeva Države, koji se odnose na zaštitu resursa, a navedeni su Prostornim planom Županije - za prostor Grada Lepoglave mogu se izdvojiti slijedeći:

- zaštita rezervi pitke vode,
- očuvanje i zaštita krajobraznih vrijednosti,
- ograničavanje, tj. sprečavanje pretvaranja poljoprivrednih tla u građevinsko zemljište.

Rezerve pitke vode - izvorišta "Ravna gora" i "Velika Sutinska" potrebno je štititi dosljednom primjenom mjera o zaštiti izvorišta.

Na području Grada Lepoglave karakteristike krajolika imaju raspon od potpuno prirodnog – područja Ravne gore i Ivančice, do antropogenog - urbano područje Lepoglave, a te karakteristike krajobraza potrebno je štititi slijedećim mjerama (postavke Prostornog plana Županije):

- spriječiti neprikladnu gradnju stambenih građevina i vikend izgradnje, i to načinom gradnje i odabirom lokacije (prvenstveno na pejzažno eksponiranim lokacijama),
- spriječiti neprikladnu poljoprivrednu obradu i usitnjavanje posjeda, prvenstveno u brežuljkastom području,
- u cilju zaštite prirodne baštine potrebno je voditi računa prilikom regulacije pojedinih vodotoka,
- spriječiti nestanak šumaraka i živica u agromeliorativnim zahvatima.

2.1.2. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša

Glavni ciljevi zaštite okoliša, navedeni Prostornim planom Županije su slijedeći:

- učinkovito očuvanje prostora i postizanje ujednačenije razine kakvoće života,
- razvijanje svijesti o potrebi racionalnog gospodarenja prostorom,
- usuglašavanje novih aktivnosti u prostoru s naprednim ekološkim kriterijima, uz saniranje postojećeg stanja tamo gdje je to potrebno,
- sveobuhvatno i trajno uključivanje troškova zaštite okoliša u troškove proizvodnje.

Zaštita prostora mora biti i u funkciji postizanja gospodarskog razvitka, što se postiže određivanjem kriterija održivog razvitka. Jaka isprepletenost odnosa čovjeka, prirode i gospodarskog razvitka te osjetljivost prostora razlog su potrebi pristupa koji počiva na načelima održivog razvitka.

Trenutno prevladavajuća definicija održivog razvitka je živjeti unutar prihvatnog kapaciteta ekosustava. Čovjekov je razvitak održiv ako prirodni ekosustavi služe kao resursi, a slijedećim generacijama ostaju nesmanjene kvalitete i iskoristivosti. Riječ je o složenom predlošku koji uzima u obzir gospodarski rast i prirodne ekosustave. Održivost čovjekove proizvodnje (i potrošnje) uvjetovana je prije svega ekološkom održivošću koja nalaže da ljudske aktivnosti ne narušavaju prihvatni kapacitet ekosustava u kojem se odvijaju. Uz to, proizvodnja mora biti gospodarski održiva, ali i društveno održiva.

Prema Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske posebnim vrijednostima hrvatskog prostora smatraju se i strogu zaštitu posebno vrijednih resursa imaju:

- rezerve pitke vode,
- prirodne šume (biljne i životinjske zajednice šuma),
- zaštićena područja prirode,
- spomenici graditeljske baštine,
- nezagađena tla,
- termalni izvori i
- očuvani prirodni i kultivirani krajobraz.

Na području Grada Lepoglave zastupljeni su svi navedeni resursi, osim termalnih izvora, a razlikuju se prema važnosti, kvaliteti, količini i prostornom obuhvatu.

Od dijelova prirode koji su predloženi za zaštitu posebno se ističe prostor Parka prirode Trakošćan, koji se proteže sjevernim dijelom područja Grada, a predstavlja prirodni predjel koji će biti potrebno naglašeno štititi.

Osim Parka prirode Trakošćan i područja posebnih rezervata (botaničkog), Prostornim planom predložena su za blaži oblik zaštite i područja vrijednog prirodnog i kultiviranog krajobraza.

2.2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA GRADSKOG ZNAČAJA

Polazeći od dostignutog stupnja razvoja, postojeće gospodarske strukture, demografske prognoze i prirodnih uvjeta, temeljna obilježja prostornog razvitka Grada Lepoglave usmjerena su na razvitak slijedećih djelatnosti:

- industrije građevinskog materijala,
- tekstilne industrije,
- prerade drveta,
- razvoj turizma i komplementarnih djelatnosti,
- razvoj šireg spektra tercijarnih djelatnosti,
- podizanje razine komunalne opremljenosti prostora,
- razvoj društvene infrastrukture.

Dugoročni razvitak područja Grada mora biti zasnovan na njegovim komparativnim prednostima koje proizlaze iz raspoloživih resursa - prirodnih i stečenih - i na uvažavanju međuzavisnosti i funkcionalnih veza među pojedinim djelatnostima, te na potrebi osiguranja boljih uvjeta života stanovništva.

Osnovni cilj dugoročnog razvitka definiran je kao poboljšanje kvalitete življenja napretkom gospodarstva, uz očuvanje prirodnog i kulturnog identiteta područja.

Neki od pravaca djelovanja u ostvarivanju tog cilja su slijedeći:

1) Komunalna infrastruktura

Promet

- kvalitetno održavanje i modernizacija županijskih i lokalnih cesta,
- kontinuirana briga i modernizacija nerazvrstanih cesta.

Pošta i telekomunikacije

Potrebno je povećati iskorištenost postojećih instaliranih telekomunikacijskih kapaciteta, a što se može ostvariti ukapčanjem novih pretplatnika odnosno ukapčanjem drugog (trećeg) telekomunikacijskog priključka u domaćinstvu.

Iskoristivost instaliranih telekomunikacijskih kapaciteta se može povećati zamjenom postojećih telekomunikacijskih priključaka za ISDN – BRA priključak.

U slučaju zadržavanja postojeće iskorištenosti instaliranih telekomunikacijskih kapaciteta, kod buduće supstitucije instalirane opreme (zbog zastarjelosti tehnologije) neminovno bi došlo samo do zamjene telekomunikacijske opreme.

Odvodnja

Obzirom da ne postoji riješen sustav odvodnje, svi gospodarski subjekti na području Grada ispuštaju svoje otpadne vode u prirodne vodotoke.

Glavni recipijent otpadnih voda na području grada je rijeka Bednja. Rezultati ispitivanja uzoraka vode na svim mjernim postajama Bednje potvrđuju da onečišćenje prekoračuje njenu sposobnost samopročišćavanja i da prioritet u rješavanju problema odvodnje mora biti njihovo pročišćavanje do razine kvalitete za vodotoke II kategorije, u koju rijeka Bednja spada prema Državnom planu za zaštitu voda (NN br. 8/99).

Manji vodotoci (Sutinska, Kamenica, Viletinec, Klenovnik i Cvetlin) također su recipijenti otpadnih voda manjih naselja na području Grada Lepoglave za koje je potrebno riješiti pročišćavanje istih kako se ne bi ugrozila kategorija kvalitete vodotoka.

U cilju zaštite voda potrebno je u središnjem dijelu grada i većim naseljima izgraditi kanalizacijski sustav sa pročišćavanjem otpadnih voda, a u manjim – brežuljkastim i dispergiranim naseljima individualno riješiti odvodnju otpadnih voda domaćinstava.

Vodoopskrba

U sistemu vodovoda "Ivkom"-a Ivanec potrebna su proširenja i nadogradnje vodovodne mreže u Gornjoj Višnjici, Kameničkom Podgorju, Crkovcu i Viletincu.

Zbog velikog broja lokalnih vodovoda sa izraženim nedostacima (prvenstveno manjak vode u ljetnim mjesecima), koncepcijski je potrebno izvršiti pripajanje područja pod lokalnim vodovodima u zajednički sustav, sa jednim zajedničkim distributerom ("IVKOM").

Također, Grad Lepoglava potpisnik je sporazuma o sufinanciranju izgradnje magistralnog cjevovoda "Šumi" kojim se treba osigurati snabdijevanje vodom iz izvorišta "Šumi" za naselje Lepoglavu (centar), sa prigradskim naseljima.

Elektroopskrba

- izgradnja trafostanica,
- kontinuirana rekonstrukcija niskonaponske mreže,
- nastaviti s uvođenjem javne rasvjete.

Vodogradnja

- održavati i rekonstruirati vodotoke u suradnji s Hrvatskim vodama.

2) Društvena infrastruktura

Prosvjeta

- u cilju osiguranja osnovnih uvjeta za odvijanje školskih aktivnosti potrebno je izgraditi sportske dvorane u Višnjici i Lepoglavi,
- utvrđivanje mogućnosti da jedinica lokalne samouprave može utvrditi javne potrebe u osnovnom školstvu više od potreba utvrđenih društvenim standardom, za koje će u tom slučaju trebati osigurati i financijska sredstva u svom proračunu.

Kultura

- redovito sufinanciranje raznih oblika djelovanja kulturnih društava, obnova spomenika kulture i dr.

Socijalna skrb

- različiti oblici pomoći svim socijalno ugroženim kategorijama stanovništva.

Sport i rekreacija

- potrebno je riješiti nedostatak odgovarajućih sadržaja u sportu izgradnjom sportske dvorane grada Lepoglave (ujedno i školska dvorana).

2.2.1. Demografski razvoj

Jedna od najznačajnijih postavki PPŽ proizašla iz Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske je **stvaranje policentrične mreže naselja, optimalno strukturiranih, gdje treba osobito poticati razvoj manjih gradova i gradova srednje veličine.** Stoga je na području Varaždinske županije u koncipiranoj policentričnoj mreži gradova, u sustavu središnjih naselja, odnosno razvojnih središta izdvojen i grad Lepoglava, funkcionalno uže usmjeren ka autonomnom razvoju, bez formiranja vlastitih urbanih zona. Uz naselje Varaždinske toplice, za ta naselja, središta bivših općina, PPŽ naglašava važnost ubrzanog razvoja i porasta prema broju od 5.000 stanovnika, a u daljnjoj perspektivi i prema 10.000.

Vezano na demografske pokazatelje, PPŽ je na području Županije utvrdio izrazito depopulacijska područja (sjeverni i središnji dio područja Grada), a naselje Lepoglava svrstano je u osnovne nositelje demografskog razvitka (slika).

Izvor: “Prostorni plan Varaždinske županije”, 2000.godine

PPŽ je naveo potrebu izrade detaljne demografske analize (po potrebi i sociološke) za cjelokupno područje Županije kao temeljnu podlogu za koncipiranje šireg, regionalnog programa demografske obnove. Navedenim programom detaljnije će se razraditi procesi i postupci koji bi mogli pomoći da se zaustavi prirodni pad stanovništva u depopulacijskim područjima i pokrenu pozitivni procesi u prirodnom priraštaju. Prvi korak u postizanju tog cilja treba biti podizanje razine komunalne opremljenosti i poboljšanje komunikacija.

Neke od mjera demografske obnove na razini Županije su:

- provoditi poticajnu, selektivnu i prostorno organiziranu populacijsku politiku, a s njom u skladu i poreznu, stambenu, socijalnu, agrarnu, razvojnu, kulturnu, obrazovnu i drugo,
- utvrditi posebne mjere za revitalizaciju gradskih i ruralnih naselja, poticati obiteljski način života (obiteljsko poduzetništvo, farmerski i rančerski način života),
- osigurati uvjete za širenje procesa urbanizacije u naseljima koja imaju realnu perspektivu razvitka, te usmjeriti stambenu gradnju u naselja opremljena komunalnom infrastrukturom i građevinama društvenog standarda,
- otkupiti neobrađeno plodno zemljište i pašnjake od sadašnjih vlasnika i zajedno sa zemljištem koje je u vlasništvu države dodijeliti, prodati ili dati u zakup zainteresiranom poljoprivrednom stanovništvu koje će ga kultivirati i koristiti,

- potaknuti okrupnjavanje, nužnu parcelaciju i opremanje zemljišta u gospodarskim zonama, tj. osigurati ponudbeni materijal za ulaganje domaćih ili stranih ulagača,
- omogućiti porezne i druge (komunalne) olakšice i povoljnije kredite na duži period i uz državnu pomoć poslodavcima koji će u ovom kraju, a osobito u demografski ugroženim područjima razvijati gospodarske djelatnosti - pretežno manje poduzetništvo koje ima komparativne prednosti, a u posljednje vrijeme je zapostavljeno, uz oslanjanje na lokalne resurse i domaću radnu snagu,
- planirati razvoj infrastrukturne mreže na način da se problemska područja (pogranična, ruralna) što bolje povežu s razvojnim središtima,
- u skladu sa zakonima iz domene obiteljskog života, materinstva, socijalne i zdravstvene zaštite, odgoja djece i sl. utvrditi specifične stimulativne mjere i poticati organiziranje institucija u tom djelokurugu, stvarati pozitivno duhovno, kulturno i civilizacijsko ozračje.

Procjena broja stanovnika

Koliko će stanovništva živjeti na gradskom području Lepoglave, da li će ono i dalje imati pad broja stanovnika, kakva će mu biti struktura; sve to ovisi o cjelokupnom društveno-gospodarskom razvoju kraja, kao i o kulturno-obrazovnom, zdravstveno-socijalnom, psihološkom i ostalim čimbenicima koji mogu mijenjati, usporiti ili zaustaviti dosadašnje negativne procese razvoja.

Dosadašnje kretanje broja stanovnika ukazuje da bi 2010. godine na ovom području živjelo 8.750 stanovnika (stopa - 0,11%, razdoblje 1981-1991.), odnosno 8.616 stanovnika (stopa - 0,19%; razdoblje 1991-2001).

Godine 2015. bi na području Grada Lepoglave živjelo 8.702 stanovnika (stopa - 0,11%, razdoblje 1981-1991.).

Ova projekcija broja stanovnika i dalje zadržava stanje kakvo je bilo do sada bez pomaka (demografskih ili prostornih). Dakle, sva naselja koja su imala porast broja stanovnika, imati će i u budućnosti, a ona koja su imala pad također će nastaviti s padom.

Vodeći računa o dosadašnjem kretanju broja stanovnika kao i o društveno-gospodarskom razvoju, te uspoređujući prethodne planove i vodeći računa o budućem razvoju, prirodnom priraštaju i kretanju broja stanovnika, izradila se i prognoza broja stanovnika za 2015. godinu. Ona ne može biti izrazito pozitivna, već se na neki način pokušalo ublažiti negativne procese i uspostaviti ravnomjerniji razvoj naselja u tom području.

Godine 2015. bi na području Grada Lepoglave moglo živjeti 8.500 stanovnika (stopa - 0,22%, razdoblje 2001-2015.), dok bi u samom središtu gradskog područja - Lepoglavi živjelo 4.200 stanovnika (stopa 0,13%, razdoblje 2001-2015.g.).

Tablica 14: Projekcija broja stanovnika

NASELJA	BROJ STANOVNIKA			PROJEKCIJA BROJA STANOVNIKA	
	1981.	1991.	2001.	2015.	stopa 1981-1991.
BEDNJICA	249	216	220	154	-1,42
CRKOVEC	312	272	240	196	-1,37
DONJA VIŠNJICA	600	614	549	649	0,23
GORNJA VIŠNJICA	317	353	320	457	1,08
JAZBINA VIŠNJIČKA	67	55	37	34	-1,97
KAMENICA	189	196	161	217	0,36
KAMENIČKI VRHOVEC	295	276	240	235	-0,67
KAMENIČKO PODGORJE	563	478	378	322	-1,64
LEPOGLAVA	3731	3781	4084	3900	0,13
MURIČEVEC	226	227	216	229	0,04
OČURA	270	248	244	202	-0,85
VILETINEC	222	205	188	169	-0,80
VULIŠINEC	271	273	258	278	0,07
ZALUŽJE	207	211	195	221	0,19
ZLOGONJE	497	503	460	518	0,12
ŽAROVNICA	1022	1027	928	1039	0,05
UKUPNO GRAD LEPOGLAVA	9038	8935	8718	8702	-0,11

2.2.2. Odabir prostorne i gospodarske strukture

Razvoj područja Grada Lepoglave temeljiti će se na prirodnim, ljudskim i prostornim resursima, te na povezivanju gospodarskog, prostornog, ekološkog i društvenog razvoja. To nameće potrebu utvrđivanja što realnijih i jasnijih globalnih ciljeva i ciljeva pojedinih djelatnosti radi ostvarenja dugoročne koncepcije razvoja.

Globalni su razvojni ciljevi:

a) gospodarski

- povećanje opsega proizvodnje roba i usluga, uz porast proizvodnosti rada i profitabilnosti;
- podizanje tehnološke razine gospodarskih subjekata te kvalitete proizvoda i usluga;
- širenje lepeze djelatnosti i raznovrsnih usluga;
- postizanje više razine životnog standarda i kvalitete življenja.

b) prostorni

- racionalno korištenje prostora, te potpunije reguliranje imovinsko-pravnih, zemljišnih, prostornih i lokacijskih uvjeta;
- prostorno oblikovanje i očuvanje postojeće urbane i ruralne strukture naselja;
- uređenje prostora koji će omogućiti prožimanje osnovnih funkcija središnjeg naselja Lepoglave, te ostalih naselja.

c) društveni

- osiguranje uvjeta kojima će se podići razina pokrivanja društvenih potreba;

d) ekološki

- trajno čuvanje biološke izvornosti i raznolikosti te održavanje ekološke stabilnosti, racionalno korištenje prirodnih dobara i unapređenje stanja okoliša i životnih uvjeta.

2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i ostale infrastrukture

2.2.3.1. Razvoj naselja

Sukladno smjernicama Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske i Prostornog plana Varaždinske županije, investicijskom politikom i decentralizacijom društvenih i gospodarskih struktura potrebno je poticati stvaranje policentrične mreže gradova i naselja.

Putem sustava središnjih naselja određuju se osnovne poticajne razvojne aktivnosti i određuje mreža školskih, zdravstvenih, sportskih i upravnih funkcija, koje uz gospodarski poticaj promiču razvoj naselja i gravitirajućeg područja. Time se formira osnova sustava središnjih naselja na koju se nadovezuju ostala naselja.

Na području Grada Lepoglave ističu se slijedeći tipovi naselja:

- gradsko naselje: Lepoglava
- prijelazna naselja³: nema ih
- seoska-ruralna naselja: sva ostala (statistička) naselja osim Lepoglave.

Obzirom da su gradovi nosioci razvoja svoje socio-gospodarske gravitacijske okoline, potrebno je poticati razvoj Lepoglave, kako bi postupno prerasla u grad veličine oko 5000 stanovnika. To znači, među ostalim, povećati udio u broju i veličini stambenih, radnih, uslužnih i rekreacijskih funkcija, te opremljenošću komunalnom infrastrukturom i građevinama društvenog standarda utjecati na povoljnija demografska kretanja i cjelokupni razvitak područja jedinice lokalne samouprave.

S druge strane, problemska ruralna područja (osobito u brežnim dijelovima) potrebno je revitalizirati, ali samo u onim područjima koja za to imaju osnovne preduvjete.

Za ostale, izdvojene dijelove pojedinih naselja koje obilježava kontinuirani pad i onako malog broja stanovnika (starije životne dobi), udaljenost od važnijih prometnih pravaca i neopremljenost elementima komunalne infrastrukture, ovim se Prostornim planom, u cilju racionalnog korištenja i opremanja prostora, neće utvrđivati građevinska područja.

2.2.3.2. Razvoj društvene infrastrukture

Na određivanje koncepcije razvoja društvenih djelatnosti utječu prostorne mogućnosti odnosno ograničenja, organizacija prostora koja uključuje i prometnu povezanost, regionalna pripadnost, administrativno-teritorijalna podjela i demografska ograničenja.

Tako postavljena koncepcija osnovica je za definiranje prijedloga mreže javnih ustanova.

³ Prijelazna naselja su naselja koja su doživjela određeni stupanj socioekonomske i druge preobrazbe, te postepeno poprimaju gradska obilježja, pa ih nazivamo i urbaniziranim naseljima.

Razvoj javnih službi slijedit će razvoj i razmještaj njihovih korisnika i na taj način poboljšavati standard i razinu kvalitete života. Javne ustanove kao središnje uslužne funkcije imaju svoje područje utjecaja i prema njima se usmjerava stanovništvo gravitacijskog područja.

Polazne osnove u daljnjem razvitku pojedinih djelatnosti su:

• **Obrazovanje**

Mrežu osnovnih škola na području Grada treba nastaviti unapređivati i poboljšavati standarde, uz suglasnost Ministarstva prosvjete i športa, a Grad, kao jedinica lokalne samouprave, može utvrditi javne potrebe u školstvu i više od potreba utvrđenih državnim standardom, za koje treba u svom proračunu osigurati i financijska sredstva.

Na području Grada ne planira se otvaranje novih osnovnoškolskih ustanova.

Vezano na srednješkolsko obrazovanje, poželjno je da svaka prostorna cjelina s 20.000 ili više stanovnika ima srednju školu, no taj kriterij neće, s obzirom na blag pad stanovništva na području Grada Lepoglave biti dostignut.

U narednom razdoblju potrebno je proširiti djelatnost matične ustanove dječjeg vrtića Lepoglava na područje Kamenice i Višnjice (osnivanjem novih odjeljenja).

• **Kulturne djelatnosti**

U okviru zaštite prostora i brige o prostoru potrebno je naglašenije poticati skrb o zaštiti spomenika kulture i prirode, usklađivati aktivnosti sa susjednim područjima i Županijom.

Mreža sadržaja kulture određena je neovisno o kriterijima i standardima, a koordinirati bi je trebao Županijski odjel za društvene djelatnosti.

• **Sport**

Sport i sportska rekreacija mogu se definirati kao potrebe:

- bavljenja djece i mladeži sportom u procesu odgoja i obrazovanja,
- natjecateljskog sporta,
- sportske rekreacije građana.

Pretpostavke razvoja sporta potrebno je stvoriti već u osnovnoj školi, kroz školska sportska društva. Na području Grada treba osigurati kontinuitet u gradnji novih i uređenju postojećih sportskih terena i kapaciteta.

2.2.3.3. *Razvoj prometne i komunalne infrastrukture*

a) *Prometni sustav*

Prometni sustav čine podsustavi cestovnog, željezničkog i zračnog prometa, te telekomunikacijski sustav.

Cestovni promet

Kao treći strateški cilj Županije Prostornim planom navedena je postupna (etapna) izgradnja cestovnog koridora brze ceste Varaždin (autocesta: Zagreb-Budimpešta) - Ivanec - Lepoglava - Krapinsko-zagorska županija (autocesta: Zagreb - Beč).

Prostornim planom Županije utvrđena je potreba za proširenjem mreže državnih pravaca i to uključivanjem današnje županijske ceste Ž 2056 od Trakošćana preko Cvetlina, s odvojkom za granični prijelaz, Donje Voće, Križanča do Velikog Lovrečana. Taj je pravac važan za kvalitetnije međudržavno i međužupanijsko povezivanje, uravnoteženiji razvitak pograničnog područja i uspostavu funkcionalnih veza u policentričnom sustavu naselja.

Osim toga, posebnu pažnju treba posvetiti podizanju kvalitete i unapređivanju prometno - tehničkih i sigurnosnih elemenata na dijelu državne ceste D 35 Varaždin (D2) - Lepoglava - spoj na (D1).

Nužno je i nadalje raditi na uređenju postojeće mreže županijskih i lokalnih cesta.

Željeznički promet

Osnovni cilj u razvoju željezničkog prometa je produžiti pravac od Lepoglave prema Krapinsko-zagorskoj županiji, te uspostaviti brzu željezničku prugu od Krapine (veza Zagreb-Beč), preko Ivanca i Varaždina prema Čakovcu i Mađarskoj, te Koprivnici i Osijeku.

Postojeća trasa željezničke pruge od Lepoglave do Očure zadržava se kao željeznička pruga II. reda.

Zračni promet

U zračnom prometu potrebno je odrediti površinu za helidrom (prostor za slijetanje helikoptera) za hitne intervencije.

Telekomunikacijski sustav

Potrebno je povećati iskorištenost postojećih instaliranih telekomunikacijskih kapaciteta, što se može ostvariti ukapčanjem novih pretplatnika, odnosno ukapčanjem drugog (trećeg) telekomunikacijskog priključka u domaćinstvu.

Iskoristivost instaliranih telekomunikacijskih kapaciteta se može povećati zamjenom postojećih telekomunikacijskih priključaka za ISDN - BRA priključak.

U slučaju zadržavanja postojeće iskorištenosti instaliranih telekomunikacijskih kapaciteta, kod buduće supstitucije instalirane opreme (zbog zastarjelosti tehnologije) neminovno bi došlo samo do zamjene telekomunikacijske opreme.

b) Vodnogospodarski sustav

Korištenje voda, uređenje režima voda i zaštita voda od zagađivanja sastavni su elementi vodnogospodarskog sustava, a u međusobnoj su ovisnosti.

Glavni cilj dugoročnog programa vodoopskrbe je osiguranje dovoljnih količina vode za stanovništvo i gospodarstvo, te je u tom smislu potrebno osigurati i programe izgradnje.

Zaštita od štetnog djelovanja voda od velikog je značaja, a izgradnju i uređenje građevina zaštitnog sustava potrebno je stalno unapređivati. Vode područja Grada većinom pripadaju slivu Bednje. Smanjenje štetnog djelovanja Bednje razmotreno je "Idejnim rješenjem vodnog sistema slivova Plitvice i Bednje" iz 1989. godine.

Zaštita voda od zagađenja prioritetna je, a jedan od najvažnijih faktora predstavlja uspostava sustava odvodnje otpadnih i oborinskih voda. Obzirom da je izgrađenost sustava na području Grada Lepoglave minimalna, razvoj sustava postavlja se kao imperativ. Međutim, kako granice Grada Lepoglave nisu ujedno i granice slivnog područja, u planiranju budućeg sustava treba uključiti i kontaktno područje susjednih jedinica lokalne samouprave. Sustav odvodnje na području Grada Lepoglave treba biti u skladu sa Studijom odvodnje otpadnih voda u Županiji.

Prostorni plan Županije u narednom razdoblju postavlja prioritet izgradnje kanalizacije u naseljima, promjeni metoda i načina poljoprivredne proizvodnje i zbrinjavanju otpadnih voda.

Vezano na zaštitu vodotoka od zagađivanja, potrebno je provesti sve potrebne mjere zaštite kako bi se kvaliteta vodotoka, prvenstveno Bednje, dovela na propisanu II. kategoriju kvalitete.

c) Energetski sustav

Po općoj procjeni prirodni plin se smatra osnovnim energentom 21. stoljeća iz niza razloga a prvenstveno:

- poznate i procijenjene rezerve u svijetu,
- ekonomski vrlo prihvatljiv energent,
- ekološki najčišće fosilno gorivo,
- razvijenost tehnologije za sigurno korištenje.

Sve ove prednosti prirodnog plina kao energenta omogućavaju svakom području koje ga posjeduje i brži prosperitet. Stoga treba težiti proširenju plinske mreže na područja koja nemaju riješenu opskrbu plinom.

Od planiranih zahvata usmjerenih ka poboljšanju opskrbe električnom energijom na području Grada, svojim značajem ističe se izgradnja rasklopišta 20 kV Lepoglava, te novih trafostanica 10(20)0,4 kV, s pripadajućim priključcima i niskonaponskom mrežom.

Prostornim planom Varaždinske županije predviđena je izgradnja nove TS 110/20 kV u Lepoglavi.

Obzirom da se područje Grada Lepoglava na naponskom nivou 110 kV napaja iz novosagrađene TS 110/20 kV Ivanec, razvojnim projektima Hrvatske elektroopskrbe ne predviđa se izgradnja nove TS 110/20 kV Lepoglava.

2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno povijesnih cjelina

2.2.4.1. Zaštita krajobraznih vrijednosti

Pojam krajobraza podrazumijeva cjelovitu prostornu, biofizičku i antropogenu strukturu, koja se sastoji od potpuno prirodnih predjela (Ravna Gora, Ivančica) do gotovo potpuno antropogenih područja (okoliš naselja Lepoglava).

Aktualne promjene krajobraza gotovo su isključivo antropogenog porijekla, a odnose se uglavnom na građevinske aktivnosti i eksploataciju mineralnih sirovina.

Na brežnim predjelima područja Grada prisutna je i izgradnja klijeti, koje su često smještene na vizuelno eksponiranim vrhovima brežuljaka, a obzirom da su građene kao građevine izvan građevinskog područja, svojim gabaritima i upotrebljenim materijalima često nagrđuju okoliš.

Osnovni cilj zaštite krajobraznih vrijednosti jest očuvanje identiteta prirodnih područja. Stoga su pojedini dijelovi posebnih prirodnih vrijednosti predloženi za zaštitu, prema Zakonu o zaštiti prirode, te su za njih određene i mjere zaštite.

Osim tih dijelova prirode, navedenih u točki 2.2.4.2. “Zaštita prirodnih vrijednosti i posebnosti”, svojim značajem, kao osobito vrijedan predjel – kultivirani krajobraz ističe se predio Višnjice, a kao osobito vrijedan predjel - prirodni krajobraz istaknuto je područje, tj. padine Ivančice. Temeljem tih kategorija utvrđene su i mjere zaštite.

2.2.4.2. Zaštita prirodnih vrijednosti i posebnosti

Na području Grada Lepoglave do danas nije provedena temeljita inventarizacija prirodnih vrijednosti, koja bi poslužila kao mjerodavno polazište za definiranje prioriteta za proglašenje zakonske zaštite. Zbog toga su za zaštitu evidentirani samo najuočljiviji, najatraktivniji i donekle detaljnije upoznati dijelovi prirode, koji ne moraju nužno biti i najugroženiji.

Stoga je svakako potrebno detaljno istražiti, vrednovati i kartirati sve ekološke sustave, te pripadajuću floru i faunu, jer jedino poznavanje svih obilježja prostora jamči i donošenje optimalnih mjera njegovog održivog korištenja, očuvanja i zaštite. Slijedeće prirodne vrijednosti planiraju se za zaštitu Zakonom o zaštiti prirode:

a) Park prirode “Trakošćan”

“Park prirode je prostrano prirodno ili dijelom kultivirano područje s naglašenim estetskim, ekološkim, odgojno-obrazovnim, kulturno-povijesnim i turističko-rekreacijskim vrijednostima. U parku prirode su dopuštene djelatnosti i radnje kojima se ne ugrožavaju njegove bitne značaje i uloge”. (Zakon o zaštiti prirode, članak 5.).

Park prirode je kategorija zaštite od interesa za Republiku Hrvatsku i ima njezinu osobitu zaštitu, a proglašava ga Hrvatski Sabor posebnim zakonom.

Prostornim planom Varaždinske županije za park prirode načelno je određen obuhvat, površine 150 km², uz naznaku da je taj prijedlog potrebno detaljnije stručno analizirati.

Ovim je Prostornim planom određena granica planiranog Parka prirode na području Grada Lepoglave usuglašena sa Ministarstvom zaštite okoliša i prostornog uređenja, Županijskim zavodom za prostorno uređenje i zaštitu okoliša i susjednim jedinicama lokalne samouprave - Općinom Bednja i Općinom Klenovnik. Cjeloviti obuhvat planiranog Parka prirode u potpunosti je unutar područja predviđenog za zaštitu prema Prostornom planu Županije, a njime je obuhvaćena već zaštićena park-šuma Trakošćan, širi šumski predio potoka Čemernica, Ravna Gora, te Velika i Mala Sutinska. Obzirom na znatno smanjenje područja obuhvata (kojim je prethodno bilo obuhvaćeno i područje u Krapinsko-zagorskoj županiji), Županijsko poglavarstvo Varaždinske županije prihvatilo je (u svibnju 2002.godine) promjenu naziva iz Park prirode “Hrvatsko zagorje” u Park prirode “Trakošćan”.

Za područje Parka prirode, ukoliko dođe do proglašenja, bit će potrebno izraditi Prostorni plan područja posebnih obilježja (PPPO). Ovim su prostornim planom (točka 3.4.3.1.) definirani režimi i uvjeti uređenja, korištenja i zaštite prostora, ne samo unutar granice Parka prirode, već i kontaktnog područja.

b) Posebni rezervati

“Posebni rezervat je područje u kojem je posebno izražen jedan ili više neizmjenjenih sastojaka prirode, a osobitog je znanstvenog značenja i namjene. Posebni rezervat može biti: botanički (floristički, šumske vegetacije i dr.), zoološki (ornitološki, ihtiološki i dr.), geološki, hidrološki, rezervat u moru. U posebnim rezervatima nisu dopuštene radnje koje bi mogle narušiti svojstva karakteristična za rezervat, kao što su branje i uništavanje biljaka, uznemiravanje, hvatanje i ubijanje životinja, unošenje stranih vrsta, razni oblici gospodarskog korištenja i sl.” (Zakon o zaštiti prirode, čl.7.)

Dijelovi prirode na području Grada Lepoglave koji se mogu zaštititi temeljem Zakona o zaštiti prirode, ukoliko se na terenu utvrdi nazočnost prirodnih vrijednosti zbog kojih se predlažu za zaštitu:

- **posebni rezervat - botanički:**
 - dijelovi Ravne Gore,
 - dijelovi Ivančice,
 - šume i livade uz Kamenicu.

c) **Spomenik prirode**

“Spomenik prirode je pojedinačni neizmjenjeni dio ili skupina dijelova žive ili nežive prirode, koji ima znanstvenu, estetsku ili kulturno-povijesnu vrijednost. Spomenik prirode može biti geološki (mineraloško ili paleontološko nalazište, struktura slojeva i sl.), geomorfološki (špilja, soliterna stijena itd.), hidrološki (vrelo, slap, jezero itd.), botanički (rijetki ili lokacijom značajni primjerak biljnog svijeta i sl.), prostorno mali botanički i zoološki lokalitet i dr. Na spomeniku prirode ili u njegovoj neposrednoj blizini nisu dopuštene radnje koje ugrožavaju njegova obilježja i vrijednosti.” (Zakon o zaštiti prirode, čl.10.)

Osim već zaštićenog lokaliteta Gaveznic (geološko-mineraloški spomenik prirode), kao geomorfološki spomenik prirode predlaže se zaštititi geološki stup Drenovac južno od sela Strupari.

2.2.4.3. Zaštita kulturno-povijesnih cjelina

Graditeljska baština Grada Lepoglave zastupljena je pojedinačnim građevinama, sklopovima i grupama, od kojih je većina u lošem stanju. Arheološka nalazišta su naješće ugrožena gradnjom infrastrukturnim sustava. Prvenstvenu brigu društva treba usmjeriti na zaštićenu i evidentiranu graditeljsku baštinu, razvrstanu u graditeljsku i arheološku baštinu, povijesne graditeljske cjeline, sklopove i građevine.

2.3. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA NASELJA NA PODRUČJU GRADA LEPOGLAVE

2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora

Naselja sa stambenim, centralnim i pratećim funkcijama su područja u kojima se već nalazi ili se planira:

- stambena gradnja i sve građevine i sadržaji koji prate stanovanje kao što su školske i predškolske ustanove, trgovine, servisi, centralni, komercijalni i društveni sadržaji, ugostiteljstvo, sportske i uređene zelene površine, pješački putevi, prometnice, parkirališta i sl.,
- parkovne i zaštitne zelene površine, sportski i rekreacijski centri, groblja, skladišta, komunalni servisi i uređaji, radionice i pogoni od obrtničkih do industrijskih, uz uvjet da ne zagađuju zrak, ne uzrokuju povećanu buku i ne privlače veći promet teretnih vozila,

- poslovni sadržaji, zabavni, kulturni, zdravstveni i drugi slični sadržaji i građevine.

Polazne smjernice za određivanje kriterija za racionalno utvrđivanje veličine građevinskog područja naselja sadržane su u :

- Zakonu o prostornom uređenju,
- Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske,
- Prostornom planu Varaždinske županije.

Racionalno korištenje prostora ima za cilj postići učinkovitiju organizaciju prostora i štednju resursa, što se prije svega odnosi na zaustavljanje nepotrebnog zauzimanja prostora za izgradnju naselja.

Prostornim planom Županije dane su osnovne preporuke za određivanje i oblikovanje naselja - prostora za razvoj naselja - koje je potrebno primijeniti u Prostornom planu uređenja, a to su:

- *kvalitetnom procjenom i provjerom na terenu utvrditi stvarne granice izgrađenog (zaposjednutog) prostora, te objektivno sagledati potrebu za prostorom za svako naselje uz uvažavanje postojećih demografskih kretanja, procjenu budućih demografskih procesa, procjenu gospodarskih potencijala i potreba, te drugih obilježja ili posebnosti značajnih za svako naselje,*
- *valorizirati kvalitete prostora i okoliša s ciljem očuvanja temeljnih resursa i njihove prostorne kompozicije u okruženju,*
- *što racionalnije koristiti postojeće izgrađeno (zaposjednuto) područje, osigurati višenamjensko i optimalno korištenje njegovog najvrijednijeg dijela i ukloniti neracionalnosti, te spriječiti svako daljnje neopravdano širenje naselja,*
- *spriječavati svako daljnje spajanje naselja i formiranje naseljskih kontinuuma na pravcima pružanja kapitalne prometne infrastrukture,*
- *kada je nužno omogućiti razvoj proširenjem područja naselja, potrebno je primijeniti takav planski pristup kojim će se maksimalno čuvati prirodni predjeli u prostoru predviđenom za razvoj naselja, štiti javni interes, te izbjeći sukobe s planiranim infrastrukturnim koridorima,*
- *u procesu planiranja sagledati realne troškove uređivanja građevinskog zemljišta i planski koncept temeljiti na njihovoj racionalizaciji,*
- *novom stambenom gradnjom prvenstveno popunjavati prostor interpolacijama i nedovoljno ili neracionalno izgrađene dijelove gradova i naselja,*
- *aktivnostima očuvanja i obnove postojećeg stambenog fonda, kao i dogradnjama ili nadogradnjama postojećih građevina davati isto značenje kao novim stambenim gradnjama, te ih razvijati kao kontinuiranu i programiranu djelatnost,*
- *usmjeravati novu stambenu i drugu gradnju u prostorne cjeline gradova i naselja koje su već opremljene komunalnom infrastrukturom i građevinama društvenog standarda, uz osiguravanje prostornih preduvjeta za gradnju pretežito obiteljskih kuća s racionalnim gustoćama naseljenosti i primjerene tipovima naselja i regionalnim značajkama,*
- *usmjeravati stambenu i drugu primjerenu gradnju u povijesne graditeljske cjeline radi njihove obnove i zaštite. “*

2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja naselja u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, izgrađenost, iskorištenost i gustoću izgrađenosti, obilježja naselja, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno - povijesnih cjelina

Građevinsko područje naselja sastoji se od izgrađenog dijela i dijela predviđenog za daljnji razvoj naselja. Prostornim planom uređenja Grada Lepoglave definiran je izgrađeni dio građevinskog područja naselja (kartografski prikazi u mj. 1:5000). Ukupna površina izgrađenog dijela građevinskog područja naselja na području Grada iznosi 402,11 (izračun po pojedinom naselju prikazan je u tablici 15.).

Prema popisu stanovništva iz 2001. godine na području Grada živjelo je 8.718 stanovnika. Rezultati demografske analize ukazuju da će 2015. godine na području Grada živjeti oko 8.700 stanovnika (detaljnije obrazloženje dano je u točki 2.2.1., te u tablici 14.).

Prostorni plan Županije diferencira grupe naselja prema broju stanovnika, te navodi temeljna polazišta za određivanje veličine građevinskog područja naselja:

a) naselja preko 1000 stanovnika - LEPOGLAVA

Za naselja te veličine procjenjuje se opravdanim planirati prostor za razvoj, a predlaže se objedinjavanje susjednih naselja s centralnim naseljem u svrhu planskog oblikovanja jedinstvenog urbanog područja.

b) naselja od 500 - 1000 stanovnika – DONJA VIŠNJICA, ŽAROVNICA

To su naselja čiji se razvoj kreće u rasponu od stagnacije (koju obilježava pad broja stanovnika) do relativno uravnoteženog razvoja. Za naselja te veličine Prostorni plan Županije navodi mogućnost osiguranja prostora za daljnji razvitak, uz prethodnu provjeru kriterija iz točke 2.3.1.

c) naselja do 500 stanovnika - SVA OSTALA NASELJA

Tu skupinu čini preko 80% svih naselja na području Grada Lepoglave, a zajednička im je karakteristika da zaostaju u razvoju. Za ta područja Prostorni plan Županije navodi da, u pravilu, nije opravdano planirati prostore za širenje.

Obzirom da pojedina naselja ili njihovi dijelovi, smješteni na brežnim područjima Grada (pretežno na sjeveru) bilježe kontinuirani pad broja stanovnika, prometno su izolirani i komunalno neopremljeni, za njih nisu utvrđena građevinska područja. Postojeća izgradnja (prikazana na katastarskim podlogama u mj. 1:5000) nema mogućnost širenja, već se tretira kao zatečena izgradnja izvan građevinskog područja.

2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture

Za optimalno koncipiranje policentričnog razvitka na nivou Županije bilo bi poželjno da Lepoglava, kao centralno naselje i sjedište područja Grada, preraste u grupu manjih gradova sa oko 5.000 stanovnika.

Smjernice za uređenje naselja trebaju se prvenstveno oslanjati na kvalitetnoj interpolaciji unutar već izgrađenog dijela naselja opremljenog komunalnom infrastrukturom i osiguranju uvjeta za formiranje ostalih sadržaja gospodarske, javne i društvene namjene, prvenstveno u Lepoglavi.

Transformacija naselja koja bilježe pad broja stanovnika na području Grada treba se osnivati u prvom redu na programima infrastrukturne rekonstrukcije i revitalizacije.

Lepoglava

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. PRIKAZ PROSTORNOG RAZVOJA NA PODRUČJU GRADA LEPOGLAVE U ODNOSU NA PROSTORNU I GOSPODARSKU STRUKTURU ŽUPANIJE

Prema Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske Varaždinska županija pripada prostorno-funkcionalnoj cjelini Središnje Hrvatske. Prostorno-razvojnu strukturu Županije karakterizira, među ostalim, i povoljan prostorni razmještaj gradova i važnijih naselja - nositelja razvitka koji daje dobru osnovu za policentričan razvoj.

U tom kontekstu, centralno naselje Lepoglava svrstano je, prema odrednicama Prostornog plana Varaždinske županije, u III. skupinu centraliteta - "ostala gradska središta". U modelu policentričnog razvitka Županije Lepoglavu bi trebalo poticati u bržem razvitku, s ciljem da postupno dosegne veličinu od 5000 stanovnika, pa i prema 10.000 stanovnika, što ne ovisi samo o demografskom potencijalu područja, već i o nizu sustavnih mjera ponajviše na razini Države. Lepoglava je, uz Varaždinske toplice, svrstana u gradove koji zadovoljavaju demografske i socio-ekonomske kriterije grada (određene Strategijom i Programom prostornog uređenja Hrvatske), ali zajedno sa svojim okolnim područjem.

U odnosu na prostor Županije, Lepoglava je smještena na pravcu razvitka Varaždin - Ivanec - Lepoglava, na kojem, kao i na drugim pravcima, stupanj urbanizacije opada s udaljenošću od centra Županije - Varaždina.

Značajne površine zauzima ruralni prostor kojeg karakterizira stalan pad broja stanovnika, te negativan utjecaj urbanizacije koja za posljedicu ima usitnjavanje posjeda i često neprimjerenu izgradnju, pogotovo na vizuelno eksponiranim lokacijama. Briježno područje Lepoglave je također obilježeno navedenim procesima, pa je poticajnim mjerama nužna revitalizacija (naselja i gospodarstva).

Kapitalna infrastruktura na području Županije nije u dovoljnoj mjeri razvijena.

Područjem Grada Lepoglave planirana su dva koridora iznimne važnosti - cestovni za planiranu Zagorsku brzu cestu Varaždin - Ivanec - Lepoglava - Krapina i željeznički za brzu željezničku prugu od Krapine (veza Zagreb - Beč), preko Ivanca i Varaždina prema Čakovcu i Mađarskoj, te Koprivnici i Osijeku.

Vrijednu i raznoliku prirodnu i kulturnu baštinu Županije potrebno je valorizirati i bolje koristiti jačanjem kontinentalnog turizma i rekreacije, što se odnosi prvenstveno na povijesno središte Lepoglave (Pavlini kompleks), područje Ravne Gore (planirana kategorija Parka prirode Trakošćan) i dijelove Ivančice.

3.2. ORGANIZACIJA PROSTORA I OSNOVNA NAMJENA I KORIŠTENJE PROSTORA

Namjena prostora iskazuje se nizom funkcija koje iskazuju bitne značajke načina korištenja, uređenja i zaštite prostora. Te funkcije dijele se na antropogena i prirodna područja.

Antropogena područja su područja u kojima se obavljaju ili planiraju zahvati u prostoru kojima se trajno mijenja stanje u prirodnom okruženju. Sukladno planiranim aktivnostima, prostor se dijeli na:

- površine za razvoj i uređenje naselja,
- površine za razvoj i uređenje izvan naselja,
- površine infrastrukturnih sustava.

Prirodna područja su područja u kojima se planiraju samo aktivnosti u prostoru, tj. u kojima se prirodno okruženje koristi bez trajne promjene postojećeg stanja. Oblici aktivnosti su poljoprivreda, stočarstvo i sl., a prostor se prema namjeni dijeli na:

- poljoprivredne površine,
- ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište,
- šumske površine,
- vodne površine.

Ovim Prostornim planom se evidentiraju, štite i čuvaju temeljna obilježja i vrijednosti prostora, a pretpostavke za nesmetan i uravnotežen razvitak u prostoru osiguravaju se namjenom površina za pojedine kategorije korištenja prostora.

Osnovnom namjenom prostora određuju se i osiguravaju površine za daljnji razvoj naselja, djelatnosti i infrastrukturnih sustava, te dijelovi prostora koji, obzirom na svoje prirodne značajke, sadrže predodređenost za određenu namjenu, kao što su šumske i poljoprivredne površine, vodne površine i dr.

Posebice su identificirana vrijedna područja koja su svrstana u odgovarajuću kategoriju zaštite ili usmjerenog korištenja.

Osnovna namjena površina sastoji se u podjeli na:

- a) Površine za razvoj i uređenje naselja (s izdvojenim namjenama unutar naselja),
- b) Površine za razvoj i uređenje izvan naselja, i to:
 - zatečena, pretežito stambena izgradnja,
 - površina za iskorištavanje mineralnih sirovina,
 - površina posebne namjene,
 - deponij građevinskog materijala,
 - površina proizvodne namjene,
 - poljoprivredne površine,
 - ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište,
 - šumske površine,
 - vodne površine,
 - površine infrastrukturnih sustava.
- c) Područja i građevine izvan građevinskog područja na kojima se planira izgradnja u skladu sa zakonom, drugim propisima i odredbama ovog Prostornog plana.

Osnovna namjena i korištenje površina prikazani su na kartografskim prikazima br. 1 “Korištenje i namjena površina” i br.1a “Korištenje i namjena površina - prikaz izdvojenih namjena unutar građevinskog područja naselja”, mjerilo 1:25.000.

3.2.1. Razvoj i uređenje površina naselja - građevinska područja naselja

Ovim Prostornim planom definirana su građevinska područja naselja koja zadovoljavaju potrebe Grada Lepoglave za buduće razdoblje, a stimulativna su u smislu poboljšanja kvalitete stanovanja i opremanja prometnom i komunalnom infrastrukturom.

Razgraničenje površine naselja obavljeno je određivanjem granice građevinskog područja, uvažavajući kriterije Prostornog plana Varaždinske županije i smjernice Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske.

Granice građevinskih područja razgraničuju površine izgrađenog dijela naselja i površine predviđene za njegov razvoj od ostalih površina namijenjenih razvoju poljoprivrede, šumarstva i drugih djelatnosti koje se, obzirom na namjenu, mogu obavljati izvan građevinskih područja.

Građevinsko područje naselja je područje na kojem se predviđa gradnja, odnosno proširenje postojećeg naselja, a sastoji se od izgrađenog dijela i dijela predviđenog za daljnji razvoj. Unutar njega smještaju se osim stanovanja i sve potrebne i spojive funkcije sukladne namjeni, rangi ili značenju naselja, kao što su: javna i društvena namjena, gospodarska namjena (proizvodna, poslovna, ugostiteljsko-turistička namjena, poljoprivredne gospodarske građevine), površine infrastrukturnih sustava, groblja, vjerske građevine, zdravstvene i rekreacijske građevine te javne površine.

Prilikom određivanja građevinskih područja naselja uvaženi su svi kriteriji, smjernice i mjere u pogledu racionalnog gospodarenja i zaštite prostora. Definiranje građevinskog

područja provodilo se prvenstveno kroz objektivno sagledavanje potreba za prostorom za svako naselje, uvažavanjem postojećih i procjenom budućih demografskih procesa, procjenom gospodarskih potencijala i potreba, te drugih obilježja ili posebnosti značajnih za pojedino naselje.

Iz zona namijenjenih razvoju naselja izuzete su površine neprimjerene za izgradnju, kao što su poljoprivredno i šumsko zemljište, poplavno područje i sl.

Ukupna površina građevinskog područja naselja na području Grada Lepoglave iznosi 713,76 ha, a gustoća iznosi 12,19 stanovnika/ha. Od toga, izgrađeni dio građevinskog područja naselja iznosi 402,11 ha (56,4%), a neizgrađeni dio 311,65 ha (43,6%).

Izračun po pojedinom statističkom naselju prikazan je u tablici br. 16.

Za naselje Lepoglavu detaljna namjena površina utvrditi će se izradom Urbanističkog plana uređenja (UPU 1).

Za ostala naselja zahvati u prostoru i uvjeti smještaja građevina utvrđivati će se temeljem odrednica ovog Prostornog plana. Za neizgrađene dijelove građevinskog područja naselja koji su veći od 5 ha, ukoliko za te prostore ne postoji potrebna infrastruktura za formiranje građevinskog zemljišta, tj. nije osiguran logičan slijed parcelacije i izgradnje u odnosu na kontaktnu zonu, potrebna je izrada detaljnog plana uređenja.

Tablica 16. Prikaz građevinskog područja naselja (bez izdvojenih namjena unutar naselja)

r.br	NASELJE	izgrađeni dio GP (ha)	neizgrađeni dio GP (ha)	ukupno (ha)	postotak od ukupne površine Grada %	br. stanovnika 2015.g	gustoća stan/ha
1	Bednjica	10,96	3,34	14,30	0,2	154	10,7
2	Crkovec	14,27	5,86	20,13	0,3	196	9,7
3	Donja Višnjica	25,80	24,58	50,38	0,75	649	12,8
4	Gornja Višnjica	11,89	8,95	20,84	0,31	457	21,9
5	Jazbina Višnjička	-	0,40	0,40	0,006	34	85,0
6	Kamenica	9,29	4,07	13,36	0,2	217	16,2
7	Kamenički Vrhovec	14,43	10,42	24,85	0,37	235	9,45
8	Kameničko Podgorje	35,45	10,14	45,59	0,68	322	7,1
9	Lepoglava	150,95	164,3	315,25	4,73	3900	12,4
10	Muričevac	7,43	5,33	12,76	0,19	229	17,94
11	Očura	10,85	4,12	14,97	0,22	202	13,49
12	Viletinec	12,06	5,48	17,54	0,26	169	9,6
13	Vulišinec	11,7	9,42	21,12	0,32	278	13,2
14	Zalužje	2,48	1,32	3,8	0,05	221	58,15
15	Zlogonje	27,17	11,15	38,67	0,58	518	13,39
16	Žarovnica	57,38	42,42	99,8	1,5	1039	10,41
GRAD LEPOGLAVA UKUPNO		402,11	311,65	713,76	10,74	8702	12,19

3.2.1.1. *Građevinska područja izdvojenih namjena unutar naselja*

Građevinska područja izdvojenih namjena unutar naselja su površine za specifične funkcije koje se svojom veličinom, strukturom i načinom korištenja razlikuju od naselja.

Razgraničenje građevinskih područja unutar naselja određeno je za:

- stambenu namjenu - povremeno stanovanje,
- gospodarsku namjenu (proizvodnu, poslovnu),
- sportsko-rekreacijsku namjenu,
- groblje.

• ***Stambena namjena - povremeno stanovanje***

Površine povremenog stanovanja namijenjene su izgradnji kuća za odmor, vikend građevina, odnosno građevina s povremenim boravkom i građevina za hobby vinogradarstvo (klijeti). Ukupna površina zona povremenog stanovanja na području Grada iznosi 29,67 ha.

Ova područja obuhvatila su pretežito već izgrađene površine, a formirana su s ciljem zaustavljanja i sprečavanja daljnje nekontrolirane izgradnje (tradicionalno prisutne na tim područjima), u skladu s jednom od temeljnih preporuka i smjernica Prostornog plana Varaždinske županije.

• ***Gospodarska namjena***

Prostorni razmještaj površina gospodarske namjene baziran je na sadašnjem razmještaju gospodarskih djelatnosti, prostornim mogućnostima, planiranom sustavu središnjih naselja i povezanosti na prometnu i komunalnu infrastrukturu.

Ukupna površina zona gospodarske namjene na području Grada Lepoglave iznosi 79,59 ha, a prema vrstama pretežitih djelatnosti dijele se na površine proizvodne i površine poslovne namjene.

Površine proizvodne namjene namijenjene su proizvodnoj djelatnosti kao što su nezagađujuća i tiha industrija, skladišta, servisi, veće zanatske radionice i druge djelatnosti.

Proizvodna namjena planirana je uz građevinska područja naselja Donja Višnjica, Gornja Višnjica, Kameničko Podgorje, Kamenički Vrhovec, Lepoglava i Žarovnica, ukupne površine 49,75 ha.

Površina proizvodne namjene u naselju Lepoglava obuhvaćena je obaveznom izradom Urbanističkog plana uređenja Lepoglave (UPU 1) kojim će se utvrditi namjena i korištenje te zone.

Obavezna izrada detaljnih planova uređenja za ostale zone (ili dijelove zona) proizvodne namjene na području Grada Lepoglave utvrđuje se ukoliko je u njima smješteno više od tri korisnika i nisu opremljene komunalnom infrastrukturom, te

ukoliko na području zone ili dijela zone ne postoji logičan slijed parcelacije i mogućnosti izgradnje.

Površine poslovne namjene namijenjene su poslovnim djelatnostima kao što su trgovački i veletrgovački sadržaji, skladišta i druge djelatnosti.

Poslovna namjena planirana je unutar naselja Lepoglava, na području Trstenice, ukupne površine 19,98 ha, a obuhvaćena je obaveznom izradom Urbanističkog plana uređenja Lepoglave (UPU 1).

Osim te zone, za poslovnu namjenu predviđena je i zona u Čretu, na lokaciji na kojoj se nekada eksploatirala glina, 9,86 ha. Detaljna namjena i korištenje površina unutar planirane zone poslovne namjene također će se utvrditi Urbanističkim planom uređenja Lepoglave (UPU 1).

Ukupna površina zona poslovne namjene iznosi 29,84 ha.

- ***Sportsko-rekreacijska namjena***

Površine za sportsko-rekreacijsku namjenu su područja namijenjena obavljanju sportskih i rekreacijskih aktivnosti, na kojima je moguća izgradnja otvorenih i poluotvorenih igrališta, sportskih dvorana i ostalih pomoćnih građevina (svlačionice i sl.), te smještaj rekreacijskih, pratećih, zabavnih i uslužnih (ugostiteljsko-trgovačkih) djelatnosti.

Prostornim planom utvrđene su zone sportsko-rekreacijske namjene unutar građevinskog područja naselja u Donjoj Višnjici, Kamenici i Lepoglavi. Ukupna površina zona sportsko-rekreacijske namjene iznosi 19,95ha.

Površina sportsko-rekreacijske namjene u naselju Lepoglava obuhvaćena je obaveznom izradom Urbanističkog plana uređenja Lepoglave (UPU 1).

- ***Groblja***

Na području Grada Lepoglava određene su zone groblja unutar građevinskog područja naselja, i to u Lepoglavi (ukupno 3), Donjoj Višnjici i Kamenici ukupne površine 7,46 ha.

Lepoglava

Tablica 17. Pregled građevinskih područja izdvojenih namjena unutar naselja

POVRŠINE GRAĐEVINSKIH PODRUČJA IZDVOJENIH NAMJENA UNUTAR NASELJA			
NAMJENA	Oznaka	Površina (ha)	Postotak od ukupne površine Grada %
STAMBENA NAMJENA - POVREMENO STANOVANJE			
Bednjica	Sp	0,65	0,010
Crkovec		1,93	0,030
Kameničko Podgorje		3,58	0,055
Lepoglava		15,09	0,234
Muričevac		3,45	0,053
Očura		0,75	0,012
Vulišinec		0,28	0,004
Žarovnica		3,94	0,061
Povremeno stanovanje	ukupno	29,67	0,46
GOSPODARSKA NAMJENA			
Proizvodna namjena	I		
Donja Višnjica	I1	4,52	0,07
Gornja Višnjica	I2	1,71	0,02
Kamenički Vrhovec	I3	4,21	0,06
Kameničko Podgorje	I4	2,38	0,03
Lepoglava	I5	33,45	0,51
Žarovnica	I6	3,48	0,05
Proizvodna namjena	ukupno	49,75	0,77
Poslovna namjena	K		
Lepoglava	K1	19,98	0,30
Čret	K2	9,86	0,15
Poslovna namjena	ukupno	29,84	0,44
GOSPODARSKA NAMJENA	ukupno	79,59	1,19
SPORTSKO-REKREACIJSKA NAMJENA			
Donja Višnjica	R1	1,79	0,02
Kamenica	R2	3,34	0,05
Lepoglava	R3	14,82	0,22
Sportsko-rekreacijska namjena	ukupno	19,95	0,3
GROBLJE			
Donja Višnjica	G1	1,54	0,02
Kamenica	G2	3,45	0,05
Lepoglava	G3	2,47	0,03
Groblje	ukupno	7,46	0,11
POVRŠINE GRAĐEVINSKOG PODRUČJA IZDVOJENIH NAMJENA UNUTAR NASELJA	UKUPNO	136,67	2,05

3.2.2. Razvoj i uređenje površina izvan naselja

Prostornim planom utvrđene su površine izvan građevinskih područja naselja, i to:

- zatečena, pretežito stambena izgradnja,
- površina za iskorištavanje mineralnih sirovina,
- površina posebne namjene,
- deponij građevinskog materijala,
- površina proizvodne namjene,
- poljoprivredne površine,
- ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište,
- šumske površine,
- vodne površine,
- površine infrastrukturnih sustava.

3.2.2.1. *Zatečena izgradnja izvan građevinskih područja naselja*

Prostornim planom (kartografski prikaz br. 4, mjerilo 1:5000 te br.1. "Korištenje i namjena površina" i br.1a "Korištenje i namjena površina - prikaz izdvojenih namjena unutar građevinskog područja naselja", mj. 1:25.000) utvrđena su područja sa zatečenom izgradnjom koja nemaju karakter naselja, na teško su pristupačnim područjima, a njihovo opremanje potrebnom komunalnom infrastrukturom zahtijevalo bi znatna materijalna ulaganja. Obzirom da na tim područjima živi mahom staro stanovništvo, čiji broj se kontinuirano smanjuje, procijenjeno je da ta područja nažalost nemaju realne šanse za revitalizaciju. Stoga ovim Prostornim planom za njih nije formirano građevinsko područje, nego je omogućena rekonstrukcija, adaptacija i sanacija postojećih građevina u opsegu neophodnom za poboljšanje uvjeta života i rada, te izgradnja nove, zamjenske građevine na istoj čestici.

Pod opsegom neophodnim za poboljšanje uvjeta života i rada smatra se:

- obnova, sanacija i zamjena oštećenih i dotrajalih konstruktivnih i drugih dijelova građevina u postojećim gabaritima,
- priključak na građevine i uređaje komunalne infrastrukture (tamo gdje već postoje), te rekonstrukcija svih vrsta instalacija,
- dogradnja ili nadogradnja sanitarnih prostorija (WC, kupaoonica) ukupne površine max 12 m²,
- uređenje potkrovlja ili drugog prostora unutar postojećeg gabarita građevine u stambeni prostor.

Ukupna površina zatečene izgradnje izvan građevinskog područja, koja obuhvaća pretežno stambenu izgradnju, iznosi 45,39 ha.

Tablica 18.

ZATEČENA IZGRADNJA IZVAN GRAĐEVINSKIH PODRUČJA NASELJA		UKUPNO (ha)	Postotak od ukupne površine Grada (%)
1	Gornja Višnjica	6,54	0,09
2	Donja Višnjica	8,45	0,13
3	Kameničko Podgorje	1,74	0,03
4	Jazbina Višnjička	4,32	0,06
5	Očura	2,00	0,03
6	Zalužje	13,62	0,21
7	Zlogonje	8,2	0,12
8	Žarovnica	0,52	0,008
UKUPNO		45,39	0,67

3.2.2.2. *Površina za iskorištavanje mineralnih sirovina*

Prostornim planom određena je površina za eksploataciju mineralnih sirovina (građevinsko-tehničkog kamena), Očura - E₁ i E₂, ukupne površine 38,51 ha.

Nakon obavljenih eksploatacijskih radova sanacija i uređenje čitavog prostora dati će se u okviru glavnog rudarskog projekta.

3.2.2.3. *Površina posebne namjene*

Površina posebne namjene (N) smještena je u blizini naselja Čret, uz jugoistočnu granicu područja Grada Lepoglava. Danas su to pretežno poljoprivredne površine na kojima rade zatvorenici Kaznionice Lepoglava, a u budućem razdoblju eventualno je moguće i preseljenje dijela Kaznionice iz centralnog područja naselja Lepoglava.

Površina zone posebne namjene iznosi 8,26 ha, a preduvjet nove izgradnje je izrada detaljnog plana uređenja.

3.2.2.4. *Deponij građevinskog materijala*

Područje za deponij građevinskog materijala (D) nalazi se u Očuri, uz površinu namijenjenu eksploataciji mineralnih sirovina, površine 2,58 ha.

Deponij građevinskog materijala je nadzirani prostor u koji se odlaže isključivo inertni građevinski materijal (kamen, opeka, drvo, beton, žbuka i sl.), materijali od rušenja građevina, rasuti materijal iz iskopa - mješavina zemlje i sitnog kamenja, kao i industrijski ostatak u proizvodnji građevinskog materijala koji se ne može reciklirati unutar industrijskog procesa (krhotine plinobetona, škart iz betonare) i sl.

3.2.2.5. ***Površina proizvodne namjene***

Površina proizvodne namjene (I₇) planirana je u Očuri, uz površinu deponija građevinskog materijala, a zauzima površinu od 1,69 ha. Zona je namijenjena smještaju industrijskih, skladišnih, servisnih i sličnih djelatnosti.

3.2.2.6. ***Poljoprivredne površine, ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište***

Razgraničenje namjene poljoprivrednih površina obavljeno je temeljem vrednovanja zemljišta i utvrđenih bonitetnih kategorija, a prikazano je na kartografskim prikazima br. 1 "Korištenje i namjena površina" mj. 1:25.000 i br.1a "Korištenje i namjena površina - prikaz izdvojenih namjena unutar građevinskog područja naselja", mj. 1:25.000, dok su detaljni rezultati vrednovanja kartiranih jedinica tala i njihova rasprostranjenost prikazani u točki 1.1.2.2.

Poljoprivredno tlo osnovne namjene štiti se od svake izgradnje koja nije u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti, a dijeli se na vrijedno obradivo tlo (P2) i ostala obradiva tla (P3). Naime, bonitetnim vrednovanjem tla utvrđeno je da na području Grada Lepoglave nema osobito vrijednih tala P1 kategorije.

Stoga se racionalno i svrhovito korištenje, te zaštita poljoprivrednih površina nameće kao imperativ. Poljoprivredne se površine moraju očuvati na način da se koriste kao i nekad, te da se osigura njihova namjena.

Na području Grada Lepoglave evidentna je niska razina plodnosti tala, a posebno kemijskih polutanata u tlu u obliku hranjiva. Poljoprivredna proizvodnja je na niskom stupnju razvoja, a tla su bez većih onečišćenja otrovnim kemikalijama, teškim kovinama, pesticidima, nitratima i fosfatima iz gnojiva i dr. i zato imaju sve prednosti za proizvodnju biološke hrane, tj. hrane proizvedene na prirodan način. Stoga bi smjer razvoja toga kraja bio u okviru održive poljoprivrede odnosno ekološke poljoprivrede.

Obzirom na usitnjenost parcela, koje su u privatnom vlasništvu, predlažemo uvođenje «organske poljoprivrede» pod kojom podrazumijevamo izbjegavanje upotrebe mineralnih gnojiva, pesticida, stimulatora rasta i aditiva u stočnoj hrani. Takva «zdrava hrana» sigurno bi našla svoje mjesto na tržištu. Organska poljoprivreda oslanja se najviše na plodored s većom zastupljenošću leguminoza, zatim primjenu stajskog gnoja, zelenu gnojdbu, biljne ostatke i druge organske otpatke prerađene u kompost, te primjenu kalcifikacije, razne oblike biološke kontrole bolesti, te mehaničko suzbijanje korova obradom bez primjene herbicida, jer međunarodna federacija pokreta organskih farmi inzistira na potpunom isključenju kemikalija.

Širi naziv za organsku poljoprivredu je još i alternativna, biološka, samoodrživa ili ekološka poljoprivreda a njen slogan je: *Poljoprivreda + primjenjena ekologija + aktivna zaštita okoliša.*

Istina je da će prinosi takve proizvodnje biti niski ali zato se proizvodi prodaju po višim cijenama, a država bi takvu proizvodnju zbog specifičnih razloga trebala subvencionirati.

3.2.2.7. Šumske površine

Šumske površine na području Grada Lepoglave razvrstane su na gospodarske (Š1), zaštitne (Š2) i šume posebne namjene (Š3), a razgraničenje je utvrđeno određivanjem granica na kartografskom prilogu br. 1. "Korištenje i namjena površina", mj. 1:25.000 i br.1a "Korištenje i namjena površina - prikaz izdvojenih namjena unutar građevinskog područja naselja", mj. 1:25.000.

Gospodarske šume služe za proizvodnju drva i drugih šumskih proizvoda, te osim gospodarske vrijednosti imaju i općekorisnu funkciju. U njima se vrše zahvati kojima se poboljšava struktura same šume, prvenstveno preko uzgojnih radova, njege, čišćenja i prorjede. Površina gospodarskih šuma na području Grada iznosi oko 1275 ha.

U gospodarskim šumama način i cilj gospodarenja je slijedeći:

- osiguranje po trajnosti ekosustava,
- održavanje i poboljšavanje općekorisnih funkcija šuma,
- gospodarenjem u pravcu višeg uzgojnog oblika stvoriti stabilniju autohtonu vegetaciju.

Sve zahvate treba izvoditi u korist autohtonih vrsta drveća.

Zaštitne šume prvenstveno služe kao zaštita od erozije ili zaštita vodenih tokova, a nalaze se na relativno strmim terenima Ivančice. Zaštitne šume na području Grada zauzimaju 69,29 ha.

Način gospodarenja u zaštitnim šumama je slijedeći:

- najvažniji zadatak je očuvanje ovih šuma od bespravne i nekontrolirane sječe i zaštita od požara,
- kroz duži vremenski period odlaganjem organskog materijala iz stabala (lišće, grane, korijenje) povećati količinu tla, čime će šuma imati bolji uzrast.

Šume posebne namjene

Šume posebne namjene na području Grada Lepoglave predstavljaju šume unutar dijelova prirode predloženih za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode (Park prirode Trakošćan), posebni rezervati (botanički).

Na tim područjima dozvoljena su znanstvena istraživanja, rekreacija, izletnički turizam i sl. Ukupna površina šuma posebne namjene iznosi oko 1225 ha.

Korištenje šumskih proizvoda regulirano je u skladu s Pravilnikom o sporednim šumskim proizvodima (JP "Hrvatske šume" iz 1994. g.), te u dogovoru sa Šumarijom Ivanec. Šumski proizvodi su plodovi šumskog grmlja (borovnice), kesten, gljive, ljekovito bilje, ubiranje meda, ispaša ovaca i dr.

Zabranjeno je iskorištavanje kamena, šljunka i pijeska te ubiranje listinca.

Drvena zaliha u državnim šumama iznosi 211 m/ha, dok je u šumama u privatnom vlasništvu nešto manja i iznosi 1234 m/ha. Uređajni elaborat za šume imali su već u prošlosti posjedi grofa Bombellesa. Za državne šume je 1955. godine donesena osnova gospodarenja, a za šume u privatnom vlasništvu ona je donesena 1989.godine. Prije donošenja osnove za gospodarenje za šume u privatnom vlasništvu dozvole za sječu izdavala je Šumarija Ivanec. Od vrsta drveća prevladava bukva, hrast kitnjak, grab i nešto jele (Ravna Gora).

Vrijeme sječe i izrade, izvoz sortimenata te uspostava šumskog reda propisana je Zakonom o šumama.

3.2.2.8. Vodne površine

Namjenom površina određene su vodne površine i resursi koje čine vodotoci od kojih je glavni površinski tok na području Grada rijeka Bednja, uz pritok Očuru, te Kamenica i Velika Sutinska. Ukupna dužina vodotoka na području Grada Lepoglave iznosi oko 7 km, odnosno 1,4 ha površine.

3.2.2.9. Površine infrastrukturnih sustava

Svojim značajem na području Grada od infrastrukturnih građevina državnog i županijskog značaja ističe se koridor planirane Zagorske brze ceste, te trase planirane brze željezničke pruge.

Tablica 19. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina (naselja i izgrađene strukture van naselja; poljoprivredne, šumske, vodne i ostale površine)

1.0.	POVRŠINE GRAĐEVINSKIH PODRUČJA NASELJA*						
r.br	NASELJE	izgrađeni dio GP (ha)	neizgrađeni dio GP (ha)	ukupno (ha)	postotak od ukupne površine Grada %	br. stanovnika 2015.g	gustoća stan/ha
1	Bednjica	11,61	3,34	14,95	0,22	154	10,3
2	Crkovec	16,2	5,86	22,06	0,33	196	8,9
3	Donja Višnjica	27,34	30,89	58,23	0,87	649	11,14
4	Gornja Višnjica	11,89	10,66	22,55	0,34	457	20,3
5	Jazbina Višnjička	-	0,40	0,40	0,006	34	85,0
6	Kamenica	14,74	5,41	20,15	0,3	217	10,76
7	Kamenički Vrhovec	14,43	14,63	29,06	0,44	235	8,1
8	Kameničko Podgorje	39,03	12,52	51,55	0,77	322	6,24
9	Lepoglava	183,46	227,46	410,92	6,18	3900	9,49
10	Muričevac	10,88	5,33	16,21	0,24	229	14,1
11	Očura	11,6	4,12	15,72	0,24	202	12,8
12	Viletinec	12,06	5,48	17,54	0,26	169	9,6
13	Vulišinec	11,98	9,42	21,4	0,32	278	13,0
14	Zalužje	2,48	1,32	3,8	0,05	221	58,15
15	Zlogonje	27,17	11,5	38,67	0,58	518	13,39
16	Žarovnica	61,32	45,9	107,22	1,61	1039	9,7
GRAD LEPOGLAVA UKUPNO		456,19	394,24	850,43	12,8	8702	10,23

2.0.	POVRŠINE GRAĐEVINSKIH PODRUČJA IZVAN NASELJA	Oznaka	Površina	postotak od ukupne površine Grada
2.1.	Zatečena izgradnja izvan građevinskog područja			
ukupno		Z	45,39	0,69
2.2.	Površina za iskorištavanje mineralnih sirovina			
	OČURA	E ₁ , E ₂	38,51	0,58
2.3.	Površina posebne namjene			
	ČRET	N	8,26	0,12
2.4.	Deponij građevinskog materijala			
	OČURA	D	2,58	0,04
2.5.	Površina proizvodne namjene			
	OČURA	I ₇	1,69	0,02
POVRŠINE GRAĐEVINSKIH PODRUČJA IZVAN NASELJA UKUPNO		Z, E ₁ ,N,D,I	96,43	1,45
3.0.	POLJOPRIVREDNE, ŠUMSKE I OSTALE POLJOPRIVREDNE I ŠUMSKE POVRŠINE			
3.1.	Poljoprivredne površine - obradive			
	vrijedno obradivo tlo	P2	498,42	7,54
	ostala obradiva tla	P3	786,54	11,90
ukupno		P2,P3	1284,96	19,34
3.2.	Šumske površine			
	gospodarska šuma	Š1	1274,89	19,19
	zaštitna šuma	Š2	69,29	1,05
	šuma posebne namjene	Š3	1226,09	18,55
ukupno		Š	2570,27	38,69
3.3.	Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište	PŠ	1780,16	26,8
4.0.	VODNE POVRŠINE			
	Vodotoci		1,4	0,02
5.0.	POVRŠINE INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA			
	Koridor Zagorske brze ceste		33,99	0,51
	Koridor brze željezničke pruge		24,36	0,37
ukupno			58,35	0,88
GRAD LEPOGLAVA		UKUPNO	6642	100

*Prikaz građevinskih područja naselja bez izdvojenih namjena unutar naselja dan je u tablici 16.
Prikaz građevinskih područja izdvojenih namjena unutar naselja dan je u tablici 17.

3.3. PRIKAZ GOSPODARSKIH I DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

3.3.1. Gospodarske djelatnosti

Industrija

Predviđa se promjena i unapređenje tehnološkog procesa i moderniziranje proizvodnje, rekonstrukcija ili zamjena dotrajalih kapaciteta, formiranje novih proizvodnih programa, uvođenje određenih stupnjeva specijalizacije i dr.

Za industrijske grane koje su neposrednije vezane na iskorištenje prirodnih resursa, i to na području proizvodnje i prerade nemetalnih mineralnih sirovina, važna je činjenica da se na području Grada eksploatira tehničko-građevni kamen koji se koristi u građevinarstvu, graditeljstvu i dr.

Valorizacija mineralnih resursa moguća je na temelju cjelovite studije društveno-ekonomskog značenja eksploatacije. Stavljanjem rudarske djelatnosti u kontekst društveno-ekonomskog razvoja analizom mogućnosti moći će se razmotriti modeli gospodarske politike u području gospodarenja mineralnim sirovinama, koja je danas dobrim dijelom prepuštena inicijativi poduzetnika.

Poljoprivreda

Mnogo je razloga da se na području Grada Lepoglave omogući proizvodnja «*zdrave hrane*», dakle da se konvencionalna poljoprivreda zamjeni ekološkom poljoprivredom. Zbog prostorne ekspanzije, energetske objekata, stambenih naselja, gustih prometnica, povećane upotrebe raznih kemikalija u poljoprivredi i šumarstvu, ispuštanja štetnih plinova i prašinskih čestica, mnoga tla naše države (posebno uz veća naselja) su onečišćena i pod štetnim utjecajem zagađivala, pa se za proizvodnju zdrave hrane trebaju birati oni lokaliteti koji su podalje od izvora navedenih kontaminacija. Takvi lokaliteti upravo se nalaze u ovom području.

Uvažavajući stanje plodnosti tala ove regije možemo utvrditi da su ona povoljna i perspektivna za sve oblike alternativne, odnosno ekološke poljoprivrede. Na dobrom dijelu posjeda hrana koja se danas proizvodi može se uz dobru i djelotvornu organizaciju s malo truda deklarirati kao CRO-NOST i CRO-ECO⁴ hrana, što znači da sadržaj štetnih tvari ne prelazi maksimalno dopuštene vrijednosti, a u pravilu su daleko ispod njih. Gnojidba tala se oslanja na stajski gnoj, biljne ostatke, zelenu gnojidbu i leguminozu. Pokrivenost stokom iznosi najmanje 0.5 uvjetnih grla po hektaru proizvodne površine. Ovaj koncept je primjeran tradiciji toga kraja, odnosno obiteljskog gospodarenja u poljoprivredi.

Osim dvaju navedenih pravaca ekološke poljoprivrede ovaj kraj je povoljan i za proizvodnju CRO-BIOS⁴ hrane, odnosno biološko dinamičke hrane i hrane za dojenčad (CRO-BABY FOOD)⁴. Za ovu zadnju treba se pridržavati odredbi, odnosno proizvodnja hrane treba se temeljiti na agrotehnici bez primjene sintetskih sredstava i na

⁴ Bašić F.: "Some aspects of sustainable agriculture in Croatia", PZS, str. 237-247, Zagreb 1995.g.

tlima s najviše 10% od maksimalno dozvoljenog sadržaja nekog polutanta (NN 15/92). Inače, takvih tala je u Europi vrlo malo, pa se proizvedena hrana može deklarirati s najvećim superlativima u ekonomskoj propagandi. Naravno, za sve to potrebne su organizacijske pretpostavke.

Za proizvodnju ekološki «zdrave hrane» osim standardnih vrsta žitarica, mahunarki i povrća na mnogim biološko organskim gospodarstvima preporuča se uzgoj durum pšenice, golog ječma, gole zobi, crne zobi, prosa, heljde i domaćeg kukuruza. Od mahunarki preporučamo crni grah, crveni bubrežasti grah, bijeli grah, jeruzalemčan i tetovac te druge domaće vrste graha. Potom preporučamo azuki grah, japanski i kineski hokaido i slanetak. Od povrća može se uzgajati čičak, daikon, pastrnjak, brokula, kineski kupus, tikvice i bundeve. Kao ljekovite biljke preporučamo uzgoj kamilice, melise, izop i rabarbaru.

Uvažavajući stanje plodnosti tala i sadašnje konvencionalne poljoprivrede na području Grada Lepoglave onečišćenost tala ne bi trebala biti ograničenje za kontroliranu poljoprivrednu proizvodnju. Od kontrolirane konvencionalne poljoprivrede svakako da će doći u obzir proizvodnja dosadašnjega asortimana poljoprivrednih kultura koji su tradicija toga kraja, a primjena agrokemikalija u cilju postizanja redovitih prinosa treba biti kontrolirana. Od kultura dolazi u obzir voće, grožđe, kvalitetno sijeno za stoku i proizvodnja kvalitetnog mlijeka i sira. Kod vrijedno obradivih tala postojeći voćnjaci i vinogradi mogu se intenzivirati uvođenjem rentanbilnijih sortimenata višnje, ribiza, malina, kupina, lješnjaka, jagoda te uzgoj sitnog bobičastog voća. Zaštitu ovih nasada dobro bi bilo temeljiti na bakarnim sredstvima (bordoška juha) i elementarnom sumporu - na klasičnim zaštitnim sredstvima.

Vezano na **pčelarstvo**, u narednom razdoblju potrebno je provesti florističko opažanje šireg područja i izdvojiti medonosne biljne vrste. Temeljem provedenih opažanja moći će se procijeniti površine pod značajnim biljnim vrstama, odnosno izraditi pašni katastar. Svrha izrade katastra je da se ravnomjernom raspodjelom košnica maksimalno iskoriste pašni resursi.

Potreba promidžbe pčelinjih proizvoda u turizmu danas je sve značajnija. Unutar šireg pojma agriturizma izdvaja se i "apiturizam" kao posebna kategorija. U sklopu obiteljskog gospodarstva moguće je u potpunosti zaokružiti proces od proizvodnje do plasmana proizvoda. Kako je u svijetu trend organsko-biološka poljoprivredna proizvodnja, Grad Lepoglava je svojim sačuvanim ekosustavom pogodan za provedbu različitih vidova takve proizvodnje, u sklopu koje pčelarstvo može imati značajno mjesto. Proizvodi s takvih područja, uz kontroliranu tehnologiju prilagođenu organsko-biološkim načelima, na tržištu su vrlo traženi i postižu dobru cijenu. Pri tome se može koristiti i imenom Parka prirode Trakošćan (kada se ustanovi).

Osnovne smjernice razvoja pčelarstva su:

- realizacija lokalnog uzgojnog programa, temeljenog na selekciji postojećeg genetskog materijala,
- razvoj "apiturizma",
- organiziranje pčelarstva na načelima organsko-biološke poljoprivrede,
- kontrola kvalitete meda,
- izrada pašnih karata.

Šumarstvo i lovstvo

Cilj gospodarenja šumama je njihovo privođenje u optimalno stanje za proizvodnju drvene mase. Zbog sadašnje centraliziranosti upravljanja i raspodjele dobiti na razini Hrvatske, ne koriste se prednosti i pogodnosti koje pruža ovaj razvojni resurs. Za očekivati je da će se ta razvojna ograničenja u budućnosti uskladiti s potrebama lokalne samouprave, promjenom zakona koji reguliraju ovu problematiku.

Obzirom da znatan dio površine Grada Lepoglave zauzima Park prirode Trakošćan planiran za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode, dio površina šume gospodarske namjene ovim je Prostornim planom utvrđen kao šuma posebne namjene (planirana). Gospodarenje u šumi posebne namjene svodi se, u pravilu, samo na sanitarnu sječu, a program zaštite i unapređenja šuma treba izraditi sukladno kriterijima o upravljanju Parkom prirode.

Razvoj **lovstva** na području Grada Lepoglave ima povoljne uvjete, jer postoje kvalitetna prirodna staništa za uzgoj visoke i niske divljači. U budućem razvoju lovne privrede poseban naglasak treba staviti na povećanje jelenske i srneće divljači i njihovoj zaštiti. Razvoj lovstva treba u narednom razdoblju vezati uz razvoj kontinentalnog turizma.

U svrhu uzgoja, zaštite, lova i korištenja divljači, odnosno racionalnog iskorištavanja svih prirodnih i drugih potencijala za razvoj lova i lovnog gospodarstva, na području Županije ustanovljena su zajednička otvorena lovišta, među kojima se na području Grada Lepoglave nalazi lovište br. 19, ukupne površine 2.615 ha (od toga lovna površina iznosi 1.550 ha, a nelovna 1.065 ha), dijelovi lovišta br. 15, ukupne površine 3.679 ha (od toga lovna površina iznosi 2.137 ha, a nelovna 1.542 ha), lovišta br. 16 ukupne površine 2.446 ha (lovna površina 1.318 ha, nelovna površina 1.128 ha), te lovišta br. 17 ukupne površine 5.027 ha (lovna površina 3.423 ha, nelovna površina 1.604 ha).

Zakon o lovu (N.N. 10/94) uređuje uzgoj, zaštitu i korištenje divljači, te radnje u funkciji održavanja biološke i ekološke ravnoteže. Njime je određeno što su lovišta i tko ih može ustanoviti, kako gospodariti lovištem kao i koje vrste divljači treba u njima držati, odnosno uzgajati. Kapacitet lovišta utvrđuje se na bazi mogućnosti uzgoja pojedine vrste divljači, ali da pri tome ta divljač donosi stanovite gospodarske koristi, a ne uzrokuje nikakve ili samo podnošljive štete. Na osnovu toga, lovozakupnici bi trebali strogo voditi računa o tom načelu i snositi troškove nastalih šteta koje izlaze izvan ovih okvira.

Površine koje danas zauzimaju lokalna lovačka društva su značajne i neće se u doglednoj budućnosti bitno mijenjati. Uz dodatna uređenja lovišta moguć je daljnji razvoj ove djelatnosti kao i njeno uključivanje u turističku ponudu Varaždinske županije.

Građevinarstvo i građevinska operativa

Obzirom da na području Grada Lepoglave, kao i u neposrednoj okolini postoje resursi građevnog materijala i mineralnih sirovina te izgrađeni kapaciteti industrije građevnog

materijala (betonska galanterija i agregati, asfaltna baza), postoje uvjeti koji omogućuju povoljan razvoj građevinarstva.

Obrtništvo i malo poduzetništvo

U dosadašnjem razvoju gospodarstva na području Grada Lepoglave prerađivačka industrija je bila nosioc razvoja, ali je u posljednjih 10-tak godina došlo do diferencijacije djelatnosti. Razvojem obrtništva i poduzetništva konstituirao se sustav djelatnosti koji često nosi naziv “mala privreda”.

Pošto se iskazuje pojačani interes za osiguravanje prostora za razvoj obrtništva, malog i srednjeg poduzetništva, posebno u naselju Lepoglavi, formirane su veće površine poslovne namjene na njegovom istočnom dijelu, te manjim dijelom u Žarovnici, Kameničkom Vrhovcu, Kameničkom Podgorju, Donjoj i Gornjoj Višnjici.

Turizam i ugostiteljstvo

Na području Lepoglave turizam u klasičnom stacionarnom obliku nije razvijen jer nije bilo značajnijih resursa za njegov razvoj. Budući da je turizam djelatnost koja multiplikativno djeluje na razvoj ostalih gospodarskih, javnih, kulturnih i sportskih aktivnosti a istovremeno najbolje verificira postojeće kulturno i povijesno nasljeđe kao i prirodne ljepote nekog područja, nužno je pronaći one oblike turizma koji imaju šanse na tom prostoru.

U slučaju Lepoglave treba poticati one aktivnosti koje se mogu prilagoditi postojećem okruženju, što znači da je moguć razvoj njegovih pojedinih oblika, kao što je izletnički, lovni, rekreacijski turizam itd. Značajne su mogućnosti proširenja ugostiteljske ponude, koja će u ponudu uključiti i domaći autohtoni proizvod i zdravu hranu.

Najznačajniji turistički resurs Lepoglave je Pavlinski kompleks, koji pruža mogućnost za prezentaciju posjetiteljima uz mogućnost uvođenja novih kulturnih, edukativnih i drugih sadržaja. Osnovni uvjet za turističko oživljavanje Pavlinskog kompleksa je učiniti dostupnom restauriranu crkvu Svete Marije (sa vrijednim Rangerovim freskama), kao i samostanski kompleks, a u skladu sa projektnom dokumentacijom.

Moguće turističko odredište je i povijesni zatvorski kompleks koji je danas izvan funkcije, u kojem je tamnovalo niz личности koje su obilježile suvremenu hrvatsku povijest. Iako je postojeća Kaznionica Lepoglava (zgrada “Zvijezde”) ograničavajući faktor za razvoj ovog tipa turističke ponude (zbog posebnih sigurnosnih mjera), moguće je osmisлити odgovarajući sustav prezentacije i obilježavanja starog zatvora.

Lepoglavsku čipku, koja se ističe osobitim stilom i finoćom izrade, a uz pašku čipku je najznačajnija u Hrvatskoj, uz osmišljavanje prezentacije (radionice, škola čipke), izlaganja i popratne edukativne sadržaje također je moguće uključiti u turističke tokove.

Postojeće prirodno-poljoprivredne potencijale vinogradskih područja trebalo bi usmjeriti na turističku ponudu kao vinske ceste. Osim dijela ceste (oko 0,9 km na području Grada) od Dubrave Križovljanske do Sv. Florijana, za koju je Županijski

zavod za prostorno uređenje i zaštitu okoliša izradio osnove za *Program uređenja turističko-izletničke (vinske) ceste u dijelu pograničnog područja Varaždinske županije*, i vinogradarska područja u Donjoj Višnjici, Zlogonju i Kameničkom Podgorju trebalo bi turistički valorizirati u tom smislu. Pravci **vinskih cesta** utvrđivat će se ovisno o gospodarskom interesu i drugim postojećim potencijalima za turističku ponudu te vrste.

Obilježavanje prilaza pojedinim područjima Grada, i postavljanje turističke signalizacije olakšati će pristup glavnim turističkim atrakcijama i poboljšati njihovu promociju.

Planirani Park prirode Trakošćan, koji na području Grada Lepoglave zauzima područje Ravne Gore, doprinijeti će razvitku izletničkog i rekreacijskog turizma, a kontaktnom području Parka prirode pružaju se mogućnosti za jačanje ugostiteljskih i sličnih djelatnosti.

3.3.2. Društvene djelatnosti

Sustav središnjih naselja, određen Prostornim planom Županije, polazna je osnova ne samo za određivanje pozicije središnjeg naselja unutar sustava (rang naselja), već i ustrojstva državnih i županijskih ustanova - prosvjete, zdravstva, kulture, sporta, državnih ureda, upravnih odjela itd., kao i ostalih funkcija koje nisu državnog i županijskog interesa.

Tako se uspostavlja mreža školskih, zdravstvenih, sportskih i upravnih funkcija, koje uz gospodarski razvoj pridonose razvoju naselja i gravitirajućeg područja.

• Uprava i pravosuđe

Svi segmenti prava i pravosuđa planirani su u županijskom središtu, dok se u središtima gradova i općina koji su u prethodnom ustroju bili sjedišta općina - u ovom slučaju to je Ivanec, nalaze ispostave županijskih službi i sudbene vlasti s pratećim službama.

Odredbe novog Ustava Republike Hrvatske (NN 113/00 i 124/00) proširuju prava lokalne samouprave, što je regulirano Zakonom o područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/2001). Prema tom Zakonu djelokrug općina i gradova je obavljanje poslova koji se odnose na:

- uređenje naselja i stanovanja,
- prostorno i urbanističko planiranje,
- komunalnu djelatnost,
- brigu o djeci,
- socijalnu skrb,
- primarnu zdravstvenu zaštitu,
- odgoj i osnovno obrazovanje,
- kulturu, tjelesnu kulturu i sport,
- zaštitu potrošača,
- zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša,
- protupožarnu i civilnu zaštitu.

Grad Lepoglava planirana je i ubuduće kao jedinica lokalne samouprave gradskog karaktera sa pratećim upravnim odjelima gradske uprave. U skladu s pravima iz novog Zakona o područnoj (regionalnoj) samoupravi ustrojen je i upravni odjel gradske uprave Lepoglave (jedinstveni upravni odjel).

Neovisno o teritorijalnoj podjeli u mreži sadržaja pravosuđa, određuju se sjedišta javnih bilježnika na svakih 20.000 stanovnika, odnosno 200 pravnih subjekata. U Lepoglavi je potrebno ustanoviti javnobilježnički ured. Mreža javnih bilježnika i njene promjene reguliraju se posebnim Zakonom odnosno njegovim izmjenama i dopunama.

• **Predškolsko i školsko obrazovanje**

Planiranje predškolskih ustanova u nadležnosti je jedinica lokalne samouprave. Postavke na temelju kojih se planira mreža tih ustanova su:

- središta organizirane brige za predškolsku djecu su u svim središtima gradova/općina pa tako i u naselju Lepoglava,
- potreban broj ustanova, njihov razmještaj, kao i veličina grupa-jedinica ovisit će o kontingentu predškolske populacije.

Kako se temeljem demografskih prognoza ne očekuje povećanje broja predškolske djece, to će se briga za njihovo obrazovanje i dalje provoditi u okviru postojećih kapaciteta. Daljnji razvoj ove djelatnosti ići će prema poboljšanju standarda predškolskog odgoja i naobrazbe.

Osnovno školstvo planira se na temelju predviđene demografske slike te primjenom prihvaćenih standarda i normativa. Osnovno načelo je da moraju postojati samostalne osnovne škole u svim gradskim/općinskim središtima. Područni odjeli samostalnih osnovnih škola osnivaju se sukladno potrebama na teritoriju jedinice lokalne samouprave. Temeljem ovih postavki zadržava se postojeća mreža osnovnoškolskih jedinica u Gradu Lepoglavi, dakle osnovne škole u Lepoglavi, Kamenici i Donjoj Višnjici, sa područnom školom u Žarovnici.

• **Zdravstvena zaštita i socijalna skrb**

Zdravstvena djelatnost je od značaja za Republiku Hrvatsku. Obavlja se kao javna služba, a obavljaju je zdravstvene ustanove i zdravstveni djelatnici u privatnoj praksi. Način organizacije i provođenje zdravstvene zaštite utvrđuju se Zakonom o zdravstvenoj zaštiti. Postoje tri razine zdravstvene zaštite; primarna, sekundarna i tercijarna.

Zdravstvene ustanove osnivaju se u skladu s mrežom zdravstvene djelatnosti, a mjerila za postavljanje mreže su:

- zdravstveno stanje, broj, starosna i socijalna struktura stanovništva,
- jednaki uvjeti/mogućnosti za korištenje zdravstvenih usluga,
- potreban opseg/razina djelatnosti (primarna, sekundarna ili tercijarna),
- stupanj organizacije područja, prometna povezanost i specifičnost naseljenosti, te dostupnost demografski ugroženih područja,
- gospodarske mogućnosti.

U narednom razdoblju nužno je osigurati uvjete za kvalitetno uređenje postojećih kapaciteta koji su dostatni, te njihovo bolje opremanje u funkciji unapređenja kvalitete pružanja zdravstvenih usluga.

Socijalna skrb je organizirana društvena djelatnost u okviru koje se ostvaruje društvena briga i interes za socijalnu sigurnost pojedinih radnih ljudi i građana, kojima je pored drugih društvenih mjera potrebna i posebna pomoć društvene zajednice. Djelatnost socijalne skrbi je od posebnog društvenog interesa, a obavljaju je organizacije socijalne zaštite u skladu s Programom razvoja socijalne zaštite koji donosi Sabor RH.

Socijalnu skrb na području Grada pokriva Centar za socijalnu skrb Ivanec.

• **Kultura i sport**

Mreža kulture i sporta se osniva na postavkama iz zakonske regulative, ali i usmjerenjima iz dokumenata prostornog uređenja. Prilikom utvrđivanja mreže maksimalno treba respektirati postojeće stanje mreže.

Kamenica

U djelatnosti kulture, kao važnom segmentu društvenih djelatnosti, posebnu pažnju treba posvetiti revalorizaciji i revitalizaciji kulturne baštine, koja bi utjecala i na podizanje ukupne turističke ponude Grada.

Ciljevi razvitka sporta su promidžba tjelesne i zdravstvene kulture, te treba težiti uključivanju što većeg broja svih segmenata društva u rad sportskih udruženja i klubova. U Lepoglavi već godinama postoji potreba izgradnje sportske školske dvorane pri Osnovnoj školi Lepoglava, koja bi ujedno imala i funkciju višenamjenske gradske sportske dvorane.

- **Vjerske zajednice, udruge građana**

Planiranje vjerskih sadržaja i objekata zadaća je katoličke crkve, s obzirom na to da se ona jedina pojavljuje na tom prostoru. Stoga će se osiguranje lokacija za eventualne vjerske objekte i sadržaje ostvariti suradnjom planera i predstavnika crkve.

Udruge građana, političke stranke i druge organizacije nastaju kao odraz interesa građana svake pojedine lokalne zajednice, posebnog strukovnog organiziranja ili raznih humanitarnih nastojanja. Zbog specifičnog karaktera tih sadržaja oni se ne mogu planirati pa tako ni uvrštavati u dokumente prostornog uređenja.

3.4. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA

3.4.1. Uvjeti korištenja prostora

Uvjetima korištenja određuje se način korištenja prostora određenog namjenom, koja je obrazložena u točki 3.2. Obrazloženja ovog Prostornog plana.

A) Uvjeti korištenja građevinskih područja (antropogena područja)

A1) Građevinska područja naselja

Prostornim planom utvrđena su građevinska područja naselja na području Grada Lepoglave, i to za naselja: Bednjica, Crkovec, Donja Višnjica, Gornja Višnjica, Jazbina Višnjička, Kamenica, Kamenički Vrhovec, Kameničko Podgorje, Lepoglava, Muričevac, Očura, Viletinec, Vulišinec, Zalužje, Zlogonje i Žarovnica.

Na građevinskim područjima naselja na području Grada Lepoglave gradi se u skladu s odredbama ovog Prostornog plana i zakona, odnosno detaljnije prostorno-planske dokumentacije.

Unutar naselja određena su i građevinska područja izdvojenih namjena, i to za stambenu namjenu - povremeno stanovanje, gospodarsku namjenu (proizvodnu i poslovnu), sportsko-rekreacijsku namjenu i groblja.

Građevinsko područje naselja sastoji se od **izgrađenog dijela i dijela predviđenog za uređenje zemljišta i izgradnju.**

Izgrađenim područjem smatra se uređeno građevinsko zemljište, na kojem su izgrađene građevine stambene i ostalih namjena, izgrađene infarstrukturne građevine i površine, te privedene namjeni ostale površine (parkovi, igrališta i dr.).

Izgradnja unutar građevinskog područja naselja razvija se uz postojeće ili planirane lokalne i razvrstane prometnice. Neposredan pristup građevne čestice na javnoprometnu površinu mora se osigurati prometnicom širine najmanje 3,0 m.

Udaljenost građevina od regulacijskog pravca za nerazvrstane ceste ne može biti manja od 5,0 m, dok za razvrstane ceste udaljenost ne može biti manja od 5,0 m za županijske,

odnosno 10,0 m za državne ceste. Prema posebnim uvjetima nadležnih pravnih osoba te udaljenosti mogu biti i manje, ali isključivo za infrastrukturne građevine u funkciji prometnice.

Oblik i veličina građevne čestice utvrđuje se prema postojećem obliku katastarske čestice, cijepanjem katastarske čestice ili spajanjem više čestica, a mora omogućiti smještaj građevine i udaljenost građevina do granica čestice.

Neposrednim provođenjem ovog Prostornog plana unutar građevinskih područja naselja, ukoliko to nije u suprotnosti s drugim odredbama ovog Prostornog plana, mogu se graditi građevine:

- a) stambene namjene - obiteljske kuće, unutar građevinskih područja svih naselja,
- višestambene građevine na česticama čija površina ne prelazi 1500 m² i čija visina je manja od 14,0 m.
- b) gospodarske namjene - poslovne, do 300 m² bruto površine građevine,
- poljoprivredne gospodarske građevine,
- c) montažne građevine - kiosci i štandovi.

Za naselja, odnosno dijelove naselja Lepoglava (povijesno središte, Gorica Lepoglavska, Purga Lepoglavska), Kamenica, Donja Višnjica, Žarovnica i Zlogonje izgradnja novih ili rekonstrukcija postojećih građevina odvija se u skladu sa smjernicama za zaštitu dijelova naselja i povijesnih građevina, definiranim u točki 3.4.3.2. Zaštita kulturno-povijesnih cjelina.

Posredno provođenje ovog Prostornog plana određeno je za građevinsko područje naselja Lepoglava (sa površinama izdvojenih namjena unutar naselja), te za pojedine građevine unutar građevinskog područja naselja.

Obavezna izrada urbanističkog plana uređenja određena je za:

- UPU 1 - Lepoglava, građevinsko područje naselja i površina izdvojenih namjena unutar naselja i to za:
 - zonu proizvodne namjene I₅,
 - zone poslovne namjene K₁ i K₂,
 - zonu sportsko-rekreacijske namjene R₄.

Granica obuhvata urbanističkog plana uređenja Lepoglave (UPU 1) prikazana je na kartografskom prikazu br. 3a "Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora" (I), mj. 1:25.000.

Obavezna izrada detaljnih planova uređenja propisana je za:

- neizgrađene dijelove građevinskog područja naselja koji su veći od 5 ha, ukoliko za te prostore ne postoji potrebna infrastruktura za formiranje građevinskog zemljišta, tj. nije osiguran logičan slijed parcelacije i izgradnje u odnosu na kontaktnu zonu;
- zone gospodarske namjene - proizvodne ili dijelove tih zona, ukoliko je u njima smješteno više od tri korisnika i nisu opremljene komunalnom infrastrukturom,

- te ukoliko na području zone ili dijela zone ne postoji logičan slijed parcelacije i mogućnosti izgradnje;
- zone sportsko-rekreacijske namjene na kojima se predviđa izgradnja manjih ugostiteljsko-turističkih sadržaja, otvorenih i poluotvorenih igrališta i bazena, te zatvorenih sportsko-rekreacijskih građevina.

Također, obavezna izrada detaljnog plana uređenja određena je za slijedeće pojedinačne građevine:

- a) stambene namjene - višestambene građevine na česticama čija je površina veća od 1500 m² i čija visina je veća od 14,0 m.
- b) gospodarske namjene - poslovne, veće od 300 m² bruto površine građevine.

A2) Površine izvan naselja

Korištenje površina izvan naselja, utvrđenih ovim Prostornim planom, podrazumijeva slijedeće zone:

- **Zatečena izgradnja** - površine zatečene, pretežito stambene izgradnje određene su na kartografskim prikazima br. 4, mjerilo 1:5000, a koristiti će se na način da je u njima dozvoljena rekonstrukcija, adaptacija i dogradnja u opsegu neophodnom za poboljšavanje uvjeta života i rada, uz mogućnost izgradnje nove građevine umjesto postojeće.
- **Površina za iskorištavanje mineralnih sirovina** - kamenolom Očura, koristiti će se na način da se eksploatacija kamena treba odvijati prema rješenju glavnog rudarskog projekta, uz poštivanje mjera zaštite okoliša. Prijedlog sanacijskih radova, odnosno konačni oblik i uređenje prostora kamenoloma dati će se također u okviru glavnog rudarskog projekta.
- **Posebna namjena** - planirana je na lokaciji u Čretu, a preduvjet nove izgradnje (koja može predstavljati i preseljenje Kaznionice iz centra Lepoglave) je izrada detaljnog plana uređenja (DPU1).
- **Deponij građevinskog materijala** - određen je uz površinu za eksploataciju mineralnih sirovina, uz koju je i funkcionalno povezan.
- **Površina proizvodne namjene u Očuri** - koristiti će se za smještaj industrijskih, skladišnih, servisnih i sl. sadržaja.

B) Uvjeti korištenja prirodnih područja

- U korištenju **poljoprivrednih površina** treba promovirati razvitak ekološke poljoprivrede, tj. proizvodnje bez primjene pesticida, mineralnih gnojiva i drugih agrokemikalija, a temelj trebaju biti obiteljska gospodarstva. Prednost treba dati tradicionalnim poljoprivrednim granama koje imaju povoljne preduvjete za uzgoj i preradu.

- Korištenje **šumskih površina**, razgraničenih na gospodarske šume (Š1), zaštitne šume (Š2) i šume posebne namjene (Š3) treba bazirati na temeljnom načelu da je postojeće šume potrebno održavati pravilnim gospodarenjem, te da se njihove površine ne smiju smanjivati.

Korištenje gospodarskih šuma podrazumijeva, uz gospodarske učinke, i održavanje biološke raznolikosti, te sposobnosti obnavljanja vitalnosti i potencijala šuma. Svi zahvati trebaju se izvoditi u korist autohtonih vrsta drveća.

Korištenje zaštitnih šuma treba biti na način da je dozvoljena samo sanitarna sječa, a najvažniji zadatak je, radi zadržavanja osnovne funkcije ovih šuma, očuvanje od bespravne i nekontrolirane sječe i zaštita od požara.

Značajne površine zauzimaju šume posebne namjene u područjima koja se predlažu zaštititi. Korištenje tih šuma odvijati će se u skladu sa Zakonom o šumama (NN 52/90) i Zakonom o zaštiti prirode (NN 30/94). U šumama posebne namjene nisu dopuštene radnje koje bi mogle narušiti osnovna obilježja prostora, nije dopušteno branje i uništavanje biljaka, uznemiravanje, hvatanje i ubijanje životinja, razni oblici gospodarskog korištenja i sl.).

- Korištenje **vodnih površina - vodotoka**, mora biti takvo da ne smije utjecati na postojeće stanje kvalitete voda na vodotocima I. kategorije (brdski pritoci Bednje na području Ivančice), tj. umanjiti kvalitetu voda na Bednji (planirane II. kategorije).

Područja izvorišta “Sutinska” i “Ravna Gora” trebaju se koristiti na način da se dosljedno primjenjuje “Odluka o zaštiti izvorišta i određivanju zona sanitarne zaštite izvorišta “Ravna Gora” i “Sutinska” (S.N. Varaždinske županije, br 9/98.).

3.4.1.1. Područja posebnih ograničenja u korištenju

Na kartografskom prikazu br. 3b “Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora (II)”, mj. 1:25.000 označeni su i prostori posebnih ograničenja u korištenju, koja se odnose na krajobraz, neke od geotehničkih značajki tla, lovište i vode.

• Krajobraz

Zbog potrebe zaštite vrijednosti pojedinih cjelina, a izvan područja predloženih za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode, na području Grada Lepoglave određeni su i :

- u kategoriji osobito vrijednog predjela - kultiviranog krajobraza: predio Višnjice,
- u kategoriji osobito vrijednog predjela - prirodnog krajobraza: obronci Ivančice.

Kultivirani krajobraz štititi će se i unaprijediti tako da se prvenstveno sačuvaju karakteristične slike prostora uvjetovane kultiviranim obilježjima, tipovima naselja i kulturno-povijesnim naslijeđem. Potrebno je čuvati i obnavljati estetske vrijednosti krajobraza, kao npr. postojeće vinograde, tradicionalan način izgradnje i sl.

Prirodni krajobraz štititi će se i unaprijediti tako da se osigura zaštita i primjereno korištenje danas pretežno šumskih predjela Ivančice, a eventualni zahvati u prostoru (gospodarske ili infrastrukturne građevine) trebaju se planirati na način da u što je moguće manjoj mjeri narušavaju karakterističnu sliku prostora.

- **Točke i potezi značajni za panoramske vrijednosti krajobraza** (označeni na kartografskom prikazu br. 3b "Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora (II)" u mj. 1:25.000) su:

1. točka vizura (vidikovac) s Gorice prema sjeveru (sv. Helena, Kamenica), prema sjeverozapadu (sv. Juraj u Purgi Lepoglavskoj) i prema jugozapadu (Lepoglava),
2. točka vizura (vidikovac) s Purgje Lepoglavske na Lepoglavu,
3. točka vizura (vidikovac) s brežuljka s grobljem, sjeverno od Purgje prema Lepoglavi i Purgji,
4. točka vizura (vidikovac) s uzvisine gdje je novo groblje Lepoglave, istočno od ceste za Žarovnicu, s pogledom na Lepoglavu i uzvisinu Gorice Lepoglavske s crkvom sv. Ivana,
5. potez vizura s glavne prometnice prema Ivancu na sv. Helenu u Žarovnici, crkvu u Kamenici i uzvisinu Purgje,
6. potez vizura s ceste od Lepoglave prema Višnjici (preko mosta) na sakralni kompleks u središtu Lepoglave i pročelje župne crkve,
7. potezi vizura s ceste iz smjera Očure prema Lepoglavi,
8. potezi vizura s ceste na kapelu sv. Florijana u Zlogonju,
9. potez vizura s istoka i zapada na župnu crkvu u Donjoj Višnjici.

Purga Lepoglavska

Ovim Prostornim planom određena su i zaštitna područja uz posebno vrijedne ili osjetljive cjeline, kojim su obuhvaćene zone zaštite ekspozicije u prostoru i to za naselje Lepoglava, Kamenica, Donja Višnjica, Žarovnica i Zlogonje (detaljnije u točki 3.4.3.2.).

Pri planiranju širenja prometne mreže ili infrastrukturnih koridora, posebnom studijom valja valorizirati i eventualni utjecaj na vizure i povijesni integritet ukupnog kulturnog krajolika i naselja. To se posebno odnosi na prostore najznačajnijih povijesnih građevina u Lepoglavi, Purgi i Gorici Lepoglavskoj, Kamenici, Jelencu (Žarovnica) i Donjoj Višnjici, koje su ujedno i vizualne dominante cjelokupnog krajolika Grada Lepoglave.

Postava visokih telekomunikacijskih stupova za fiksnu, mobilnu ili bilo kakvu drugu mrežu nije dopuštena na vizualno eksponiranim točkama i potezima značajnim za panoramsku vrijednost krajolika, od kojih su najvažnije Lepoglava, Purga, Kamenica, Žarovnica, i Višnjica. Prije njihove postave, u fazi nalaženja lokacije, potrebno je uključiti nadležni Konzervatorski odjel i predstavnika Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode, kako bi se zajedničkim dogovorom izbjegle konfliktne situacije u krajobrazu.

▪ Tlo

Područje Grada Lepoglave nalazi se unutar tektonski složenog područja, kojeg karakteriziraju, među ostalim i nizovi normalnih i reversnih rasjeda, a između pojedinih struktura došlo je i do navlačenja. Na kartografskom prikazu br. 3b "Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora" (II), mj. 1:25.000 označen je istražni prostor kamenoloma Očura. Prema Zakonu o rudarstvu, istraživanjem mineralnih sirovina smatraju se radovi i ispitivanja kojima je svrha utvrditi postojanje, položaj i oblik ležišta mineralnih sirovina, njihovu kvalitetu i količinu, te uvjete eksploatacije. Istražni prostor Očura II nalazi se uz granicu eksplotacijskog polja tehničko-građevnog kamena Očura.

Kao područje primjene posebnih mjera uređenja i zaštite, na navedenom su kartografskom prikazu označene i lokacije triju napuštenih eksploatacijskih polja - Čret, Kameni Vrh i Lepoglavska Ves - Vudelja.

Registrirana klizišta na području Grada Lepoglave manjeg su obima, a uglavnom su posljedica antropogenih djelovanja (najčešće uslijed zasijecanja trasa cesta).

Aluvijalne naslage Bednje predstavljaju uvjetno stabilne sedimente, zbog velikog slijeganja koje nastaje prilikom građenja.

Kompleksna geološka građa područja, prisutnost različitih litoloških članova te morfologija zahtijevaju prilikom izgradnje kompleksnijih objekata detaljna geotehnička istraživanja kako bi se utvrdio sastav tla i s njim svi geotehnički parametri potrebni za određivanje stabilnosti tla.

▪ **Lovišta**

Prikaz lovišta, lovnih površina i nelovnih površina obrazložen je u točki 3.3.1. “Gospodarske djelatnosti”.

▪ **Vode**

Glavne rezerve pitke vode čine podzemne vode, koje se akumuliraju na predjelima Ivančice i Ravne Gore. Novija hidrološka istraživanja južne strane Ivančice potvrdila su da postoji mogućnost novih zahvata vode.

Sjeverna strana Ivančice (na području Grada Lepoglave) nije istražena.

Za područje Ravne Gore ustanovljene su II i III zona sanitarne zaštite vode za piće. Područje Ravne Gore i Ivančice obiluje i izvorima manjeg kapaciteta, najčešće uvjetovanih tektonskim kontaktima. Za izvorište “Ravna Gora” navodi se podatak o izdašnosti od 12 lit./sek., a za “Veliku Sutinsku” 10 lit./sek.

3.4.2. Uvjeti uređenja prostora

Građevinska područja naselja i površina za izdvojene namjene unutar naselja utvrđena ovim Prostornim planom prikazana su na kartografskom prikazu br.4. “Građevinska područja”, mj. 1:5000.

Građevinska područja naselja sastoje se od izgrađenog dijela i dijela predviđenog za uređenje zemljišta i izgradnju.

Izgrađenim područjem smatra se uređeno građevinsko zemljište na kojem su izgrađene građevine stambene i druge namjene, izgrađene infarstrukturne građevine i površine, te privedene namjeni ostale površine (parkovi, igrališta sl.).

Unutar građevinskog područja naselja na području Grada Lepoglave mogu se graditi građevine:

- stambene namjene,
- društvene namjene,
- gospodarske namjene,
- infrastrukturne i komunalne namjene,
- montažne građevine.

Građevine stambene namjene utvrđene ovim Prostornim planom dijele se na:

- **obiteljsku kuću** (definiranu Zakonom o gradnji), koja prema tipovima gradnje može biti slobodnostojeća, dvojna ili u nizu. Izgradnja obiteljskih kuća moguća je u svim naseljima na području Grada Lepoglave. Ovisno o tipu gradnje, najmanja dopuštena površina građevne čestice iznosi od 175 - 300 m². Najveća dopuštena visina građevine iznosi 12 m, osim za obiteljske kuće koje će se graditi unutar zona ekspozicije u Purgi Lepoglavskoj i Donjoj Višnjici.

- **višestambene građevine**, koje sadrže više od 2 stambene jedinice. Grade se isključivo unutar građevinskog područja naselja Lepoglava, Donja Višnjica i Kamenica, prema uvjetima iz Urbanističkog plana uređenja Lepoglave (UPU 1) odnosno konzervatorske podloge te prema odredbama ovog Prostornog plana. Najmanja dopuštena površina građevne čestice iznosi od 600 m², a najveća 2000 m². Najveća dopuštena visina iznosi 20,0 metara.

Za građevne čestice veće od 1500 m² i građevine čija visina iznosi više od 14,0 m obavezna je izrada detaljnog plana uređenja.

Osim stambene, u sklopu građevine stambene namjene omogućava se i poslovna namjena za tihe i čiste djelatnosti bez opasnosti od požara i eksplozije sa bukom manjom od 45 dB noću i 55 danju: krojačke, frizerske, postolarske, fotografske radionice, prodavaonice mješovite robe, caffe-i, buffet-i, kao i bučnih djelatnosti: automehaničarske radionice, limarije, lakirnice, bravarije, kovačnice, stolarije, ugostiteljske građevine, pečenjarnice i slično.

Građevine društvene namjene čine obrazovne i zdravstvene ustanove, muzeji, galerije, vjerske građevine, sportske dvorane, kina i sl. Grade se u pravilu na istaknutim lokacijama i moraju biti građene kvalitetno i racionalno. Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti iznosi 0,4, osim za sportsko-rekreacijske i vjerske građevine, gdje može iznositi do 0,8. Najveća dopuštena visina građevine društvene namjene iznosi 12 metara (osim crkve). Za građevine društvene namjene obavezna je izrada arhitektonskog rješenja s hortikulturnim uređenjem čestice.

Građevine gospodarske namjene mogu se graditi unutar građevinskog područja naselja pod uvjetom da se ne narušavaju uvjeti života i stanovanja, a dijele se na građevine proizvodne i poslovne namjene (pretežito uslužne, trgovačke, komunalno-servisne i manje zanatske), poljoprivredne gospodarske građevine te građevine ugostiteljsko-turističke namjene.

Zatečene građevine proizvodne ili poslovne namjene u izgrađenim dijelovima naselja zadržavaju se uz uvjet osiguravanja propisanih mjera zaštite okoliša.

Građevine infrastrukturne i komunalne namjene su prometnice, infrastrukturni uređaji, komunalne građevine i sl.

Montažne građevine i kiosci mogu se postavljati na javnim površinama, a iznimno i na česticama u privatnom vlasništvu, ali samo u skladu s planom rasporeda kioska kojeg donosi Gradsko poglavarstvo Grada Lepoglave. Kiosci i štandovi mogu biti samostalne građevine, ili se nekoliko kioska može povezati u jednu funkcionalnu cjelinu.

3.4.3. Uvjeti zaštite prostora

3.4.3.1. Zaštita prirodne baštine

Radi zaštite i unapređivanja stanja okoliša Prostornim su planom utvrđena osobito vrijedna područja, te su određene mjere njihove zaštite.

Zakonom o zaštiti prirode određen je način uređivanja i korištenja zaštićenih dijelova prirode, kao i postupak njihova proglašavanja.

Zaštićeni dijelovi prirode, kao i područja predložena za zaštitu prikazani su na kartografskom prilogu br.3a. „Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora (I)“, mj. 1:25000.

Ukupna površina koja se predlaže zaštititi (unutar koje najveći dio zauzima kontaktna zona Parka prirode Trakošćan) iznosi 4665 ha ili 74% ukupne površine Grada Lepoglave.

▪ **PARK PRIRODE “TRAKOŠĆAN”**

Zbog svojih prirodnih i kulturnih vrijednosti i značajki, dio Hrvatskog zagorja kojeg čini područje istočnog Macelja sa već zaštićenom park-šumom Trakošćan, širi šumski predio potoka Čemernice, Ravna Gora, te Velika i Mala Sutinska predstavlja prostrano prirodno područje s naglašenim vrijednostima.

Stoga se taj prostor, koji se nalazi na području Općine Bednja, Grada Lepoglave i Općine Klenovnik, predlaže za zaštitu u kategoriji “Park prirode”.

Zbog vrijednosti i posebnosti okolnog područja određena je i kontaktna zona Parka prirode Trakošćan, koja obuhvaća područje Višnjice, tj. sjeverni dio područja Grada Lepoglave, te središnji dio - Kameničko Podgorje i naselja Žarovnicu, Kamenicu, Crkovec i dr. Granica kontaktnog područja ujedno je granica Parka prirode “Hrvatsko zagorje”, utvrđenog Prostornim planom županije. Zbog znatno manjeg obuhvata, koji se više ne proteže na prostoru Krapinsko-zagorske županije, Županijsko poglavarstvo Varaždinske županije prihvatilo je promjenu naziva iz Park prirode “Hrvatsko zagorje” u Park prirode “Trakošćan”.

Površina obuhvata Parka prirode na području Grada Lepoglave iznosi oko 1170 ha (ukupno oko 3100 ha). Prostorom dominira masiv Ravne Gore, koju izgrađuju vapnenci i dolomiti, tako da je njen reljef specifičan, te djeluje poput “izdignutog otoka” iz okolnog, valovitog pobrđa. Strme, gotovo okomite stijene spuštaju se prema jugu (Hrib, Zubci), a vrh čini blago zaobljen plato iznad 600 m nadmorske visine (glavni vrh je na 686 m.n.v.). Zbog geološke građe na Ravnoj Gori prepoznatljivi su fenomeni krša - kanjon Sutinske, kanjon rječice Kamenice. Geološko interesantni lokaliteti su pojave boksita na Ravnoj Gori, socenskih vapenaca kod Višnjice i vulkanske valutice kod sela Strupari. Građa Ravne Gore uvjetovala je i pojavu specifične šumske vegetacije. Tako se na južnim padinama nalazi reliktna termofilna šumska vegetacija hrasta medunca i crnog graba, a u vršnom području raste šuma bukve i jele, te gorska šuma jele. Po

sastavu prizemnog rašća dominiraju neutralne vrste, čime se znatno razlikuju od sastava šume bukve i jele na području Trakošćana i Macelja.

Dio obronaka i brežuljci oko Ravne Gore pod šumom su hrasta kitnjaka i običnog graba, a na pojedinim se područjima javlja i pitomi kesten.

Od značajnijih spomenika kulture ističu se sakralne građevine na Ravnoj Gori (crkva Sv. Trojstva) i Kamenici, te zanimljive arheološke zone u Višnjici (kontaktno područje).

Prema Zakonu o prostornom uređenju, za područje Parka prirode potrebno je izraditi Prostorni plan područja posebnih obilježja (PPPPO) kojim se utvrđuju režimi korištenja i mjere zaštite prostora.

Također, prema Zakonu o zaštiti prirode, Parkom prirode upravlja javna ustanova koju osniva Vlada Republike Hrvatske.

Obzirom da Park prirode još nije utvrđen kao zakonska kategorija, nije izrađen niti PPPPO. Stoga se ovim Prostornim planom utvrđuju osnovne smjernice zaštite prostora za užu zonu Parka prirode, te kontaktno područje. Osnovni cilj zaštite je da se spriječe postojeće i potencijalne neprimjerene aktivnosti, očuvaju izvornost i raznolikost okoliša, te omogući racionalno korištenje prirode i njenih dobara.

• **Park prirode “Trakošćan” (uža zona)**

Radi očuvanja prostranog prirodnog područja Parka prirode, koji ima ekološke, rekreacijsko-turističke, odgojno-obrazovne i estetske vrijednosti, na čitavom njegovom području nije dopuštena:

- gospodarska uporaba prirodnih dobara koja ugrožava njegove bitne značajke i ulogu,
- radnje i djelatnosti kojim se umanjuje vrijednost prirodnih dobara, osobito tla, šume, vode i drugih prirodnih vrijednosti,
- svaki zahvat koji ima štetan učinak na geomorfološku raznolikost, kao preduvjeta razvoja i očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti, očuvanja prirodnog genetskog sklada i sklada prirodnih zajednica, te sklada žive i nežive prirode.

Za užu zonu Parka prirode propisuju se slijedeće mjere zaštite žive i nežive prirode:

a) Zaštita žive prirode - zaštita biljnog svijeta

Na području unutar granica Parka prirode je zabranjeno:

- branje, uklanjanje sa staništa i oštećivanje zaštićenih biljnih vrsta i gljiva, te njihovih dijelova (osim za znanstveno-istraživačke svrhe),
- unošenje i sadnja stranih (alohtonih), hibridnih i kloniranih biljnih vrsta u strukturu prirodnih šumskih zajednica,
- paljenje trave i korova na livadnim površinama.

Na području Parka prirode dopušteno je obavljanje tradicionalne poljoprivrede.

Obavezna je redovita košnja trave i održavanje livadnih površina koje imaju prirodne i krajobrazne vrijednosti, ili su namijenjene javnom korištenju (u skladu s programom zaštite i očuvanja kojeg će donijeti Javna ustanova).

Sječa šuma i pošumljavanje dozvoljeno je samo na temelju šumsko-gospodarske osnove i uz uvjete zaštite prirode (koje utvrđuje nadležno ministarstvo). Obnova šuma, osim na području posebnog rezervata šumske vegetacije unutar površine parka prirode, provodi se u skladu sa posebnim propisima te uvjetima zaštite prirode.

Zaštita životinjskog svijeta

Zaštita i očuvanje posebno zaštićenih životinjskih i autohtonih vrsta na području Parka prirode provodi se na temelju stručne studije i uspostavljenog stalnog praćenja (monitoringa), sukladno mjerama zaštite koje će propisati nadležno ministarstvo.

Na području Parka prirode nije dopušteno rastjerivanje, hvatanje, držanje, ubijanje i prepariranje zaštićenih životinja i njihovih razvojnih oblika, te uklanjanje njihovih staništa, osim u znanstveno-istraživačke svrhe.

Ispaša i kretanje stoke je dopušteno samo uz nadzor, osim na područjima gdje to neće dozvoljavati šumskogospodarske osnove ili program zaštite i očuvanja parka prirode.

Za područje Parka prirode biti će potrebno izmijeniti Odluku o granicama lovniha i nelovnih površina. Unutar lovniha površina lov će biti dopušten u skladu s lovnogospodarskim osnovama, a na nelovnim područjima provoditi će se program zaštite divljači (temeljem posebnih propisa).

b) Zaštita nežive prirode

Radi zaštite geoloških, hidrogeoloških, geomorfoloških, krajobraznih i drugih vrijednosti nežive prirode u Parku prirode nije dopušteno:

- zadiranje u tlo kojim se ugrožavaju, oštećuju i uništavaju izvorne vrijednosti geološke podloge, odnosno prirodnih izdanaka stijena i geoloških struktura,
- uništavanje i sakupljanje fosila i fosilnih ostataka,
- mijenjanje, oštećivanje i umanjevanje izvornih i estetskih vrijednosti prirodnog krajobraza i kulturno-povijesnih građevina.

Na području Parka prirode općenito zabranjene su sve radnje koje mogu prouzročiti promjene ili oštećenja, odnosno kojima se ugrožavaju njegove bitne značajke i vrijednosti, a posebno prirodni izgled i krajobrazne vrijednosti.

Izgradnja novih objekata, putova, dalekovoda i sl. može se izvoditi u skladu sa zakonom i Prostornim planom posebnih obilježja Parka prirode “Trakošćan” (kada se izradi).

Zabranjena je eksploatacija prirodnih izvora ili mijenjanje krajobraza, ako se time ugrožavaju bitne značajke i uloga Parka prirode.

Nije dopušteno istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina (kamena, šljunka i dr.), podizanje rudarskih objekata i postrojenja, te mijenjanje i umanjivanje kakvoće krajobraza.

Zabranjeno je onečišćenje zraka, tla i vode, a osobito:

- odlaganje svih vrsta otpada (komunalnog, građevinskog, tehnološkog, opasnog),
- sve vrste emisija tvari i energije (zračenje, toplina), te mikrobiološko onečišćenje,
- ispuštanje tekućina i uporaba kemijskih sredstava kojima se može ugroziti izvornost biljnog i životinjskog svijeta.

Mjere zaštite posebno zaštićenih dijelova prirode na području Parka prirode

Na području posebnog rezervata - botaničkog nisu dopuštene radnje koje bi mogle narušiti svojstva zbog kojih je proglašen posebnim rezervatom, tj. nije dopušteno:

- branje i uništavanje biljaka,
- gospodarsko korištenje prirodnih dobara,
- melioracioni zahvati,
- unošenje i sadnja stranih (alohtonih), hibridnih i kloniranih biljnih vrsta,
- sječa stabala, osim sječe uzrokovane oštećenjima uslijed elementarnih nepogoda, napada biljnih bolesti i štetnika, sušenja i propadanja šume koja bi u slučaju neizvršenja sječe uzrokovala trajno narušavanje svojstava zbog kojih je taj dio prirode proglašen rezervatom,
- gradnja stalnih ili postavljanje privremenih objekata,
- gradnja i postavljanje bilo kakvih vrsta reklamnih i drugih oznaka, osim uobičajenih planinarskih markacija i šumarskih oznaka,
- svi oblici rekreativnih i sportskih aktivnosti.

Posjećivanje, razgledavanje, rekreacija i sport

Park prirode kao područje s naglašenim prirodnim, znanstvenim, odgojno-obrazovnim i rekreacijsko-turističkim vrijednostima, namijenjen je, među ostalim, posjećivanju i razgledavanju.

Posjetioци parka su planinari, rekreativci, sportaši, organizirane gurse i dr., a njihovo kretanje kroz park (mјesta ulaza, najveći dopušteni broj posjetitelja na pojedinim lokalitetima i sl.) odrediti će Javna ustanova. Kampiranje, odnosno logorovanje nije dopušteno, kao niti loženje vatre.

• Kontaktна zona Parka prirode

Kontaktна zona Parka prirode “Trakošćan” obuhvaća prostore sjeverno i južno od samog parka, a obuhvaća površinu od cca 3250 ha. Unutar kontaktne zone smještena su naselja Zlogonje, Zalužje, Donja i Gornja Višnjica, Jazbina Višnjička, Bednjica, Kamenica, Žarovnica, Crkovec, Viletinec, Vulišinec i Kamenički Vrhovec.

Unutar kontaktne zone dakle smještena je većina naselja na području Grada Lepoglave, za koja su ovim Prostornim planom utvrđena građevinska područja, te uvjeti uređenja i korištenja.

Naselja i poljoprivredne površine u kontaktnoj zoni Parka prirode "Trakošćan" imaju znatno manji stupanj zaštite od samog parka prirode, čime se omogućuje njihov razvitak, uz očuvanje i revitalizaciju u skladu s osnovnim smjericama razvitka - tradicionalna i ekološka poljoprivreda, seoski turizam.

U kontaktnoj zoni mogu se obavljati radnje koje ne narušavaju izgled i prirodne vrijednosti predjela, ne mijenjaju karakterističnu konfiguraciju terena i zadržavaju tradicionalni način korištenja krajobraza.

Dopušteni su svi oblici tradicionalnih, gospodarskih aktivnosti, te smještaj novih gospodarskih djelatnosti u utvrđenim građevinskim područjima izdvojenih namjena unutar naselja.

Poljoprivredne površine i užu okolinu naselja u kontaktnoj zoni treba zadržati u njihovu prostornom obuhvatu i karakteru, te održavati košnjom ili obnovljivom biološkom poljoprivredom.

Posebno će se štititi krajobrazni elementi, izgled izgrađenih i neizgrađenih površina, šuma, livada, autohtone šumske zajednice te karakteristične i vrijedne vizure.

Na području kontaktne zone mogu se graditi (i preporuča se graditi) građevine turističke infrastrukture - puteve, staze, putokaze, kioske za informaciju, male uslužne objekte, piknik prostore i sl.

▪ POSEBNI REZERVAT - botanički

U kategoriji posebnog rezervata - botaničkog, na području Grada Lepoglave predlažu se za zaštitu:

- dijelovi Ravne gore za koje se utvrdi da predstavljaju značajnija staništa tise, lovorolisnog likovca, božikovine, širokolisne veprine i drugih biljnih vrsta zaštićenih Zakonom o zaštiti prirode;
- dijelovi Ivančice za koje se utvrdi da predstavljaju značajnija staništa zakonski zaštićenih biljnih vrsta. To se odnosi na gorske livade (moguća staništa zakonski zaštićenih kaćuna, kranjskog ljiljana), šikare i svjetle šume (moguća staništa kaćuna, kranjskog ljiljana, ljiljana zlatana), stjenoviti grebeni (moguća staništa alpskog jegalaca), bukove šume (staništa božikovine, tise, lovorolisnog likovca, širokolisne veprine, kranjskog bijelog buna);
- šume i livade na nižim terenima za koje se utvrdi da predstavljaju staništa ozimnice i vlažne livade uz Kamenicu ukoliko se utvrdi da predstavljaju staništa kockavice.

▪ SPOMENIK PRIRODE

Područje Gaveznice – Kameni vrh nedavno je zaštićeno kao spomenik prirode - geološki (površine oko 0,06 km²). To je područje jedino poznato nalazište poludragog kamenja u Republici Hrvatskoj (ahat) i jedini sačuvani fosilni vulkan.

U Prostornom planu Varaždinske županije za zaštitu u ovoj kategoriji predlaže se geološki stup Drenovec južno od sela Strupari, što je preuzeto i ovim Prostornim

planom. Na južnim obroncima Ravne Gore, prilikom proširenja i uređenja ceste od sela D. Jureni prema selu Strupari, zasjekom je otkriven izdanak, na kojem se vidi redosljed i uvjeti taloženja sedimentnih stijena, što daje uvid u geološku prošlost šireg područja.

Zaštita prirode u Hrvatskoj regulirana je Zakonom o zaštiti prirode, Zakonom o zaštiti okoliša, Zakonom o šumama, Zakonom o vodama, Zakonom o prostornom uređenju, Zakonom o poljoprivrednom zemljištu, Zakonom o rudarstvu, te drugim zakonima i podzakonskim aktima.

Za kategorije zaštite koje su u ovlasti Županije (sve osim nacionalnog parka i parka prirode), Zakon o zaštiti prirode određuje donošenje mjera zaštite, odnosno akta koji propisuje njihovu zaštitu, uređenje, unapređenje i korištenje. Mjere zaštite za zaštićene biljne i životinjske vrste propisuje nadležno Ministarstvo.

Od podzakonskih akata koji imaju funkciju preventivne zaštite pojedinih dijelova prirode u situacijama koje bi ih mogle ugroziti važno je naglasiti Pravilnik o procjeni utjecaja na okoliš, koji postavlja ograničenja i obvezu izrade Studija utjecaja na okoliš za sve zahvate u prostoru koji mogu imati štetan utjecaj na okoliš i prirodne vrijednosti, osobito one koje su zakonski zaštićene.

Strategijom prostornog uređenja Republike Hrvatske, te osobito Strategijom i akcijskim planom zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske utvrđeno je stanje prirodnih vrijednosti u Hrvatskoj i dijelovi prirode koji predstavljaju prioritet za poduzimanje određenih mjera njihove zaštite, te za proglašenje zaštićenima Zakonom o zaštiti prirode.

Strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske na temelju rijetкости i stupnja ugroženosti staništa i vrsta daje popis akcijskih planova za njihovu zaštitu s utvrđenim stupnjevima žurnosti provedbe svakog od akcijskih planova.

Za zaštitu prirodnih vrijednosti na teritoriju Grada Lepoglave mogu se kao prioritetni izdvojiti slijedeći akcijski planovi:

- **Akcijski planovi za zaštitu šuma**
 - utvrđivanje stanja nizinskog brijesta, pitomog kestena i šumskih voćkarica;
 - utvrđivanje nadgledanja za gorske i pretplaninske šume;
- **Akcijski planovi za zaštitu travnjaka i oranica**
 - donošenje propisa za odstranjivanje iz uporabe visokotoksičnih preparata (lindan, atrazin) i za smanjenje uporabe insekticida širokog spektra,
 - izrada programa održavanja tradicionalnih oblika poljodjelstva u određenim zaštićenim područjima,
 - vrednovanje travnjaka i izrada prijedloga za zaštitu pojedinih lokaliteta uz određeni program gospodarenja,

- **Akcijski planovi za zaštitu staništa**

- izrada akcijskih planova zaštite za kritično ugrožene tipove staništa,
- kartiranje ugroženih tipova staništa,
- crveni popis ugroženih tipova staništa,

- **Akcijski planovi za zaštitu vrsta i podvrsta**

- izrada crvenih popisa ugrožene flore, mikroflore i faune,
- provedba akcijskih planova za kritično ugrožene svoje prema popisu prioriteta. Na području Grada Lepoglave to su: božikovina (*Ilex aquifolium*), kranjski bijeli bun (*Scopolia carniolica*), planinčica (*Trollius europaeus*), bijela naglavica (*Cephalanthera damasonium*), dugolisna naglavica (*C. longifolia*), crvena naglavica (*C. rubra*), kranjski ljiljan (*Lilium carniolicum*), ljiljan zlatan (*L. martagon*), a od životinja vidra (*Lutra lutra*).

3.4.3.2. Zaštita kulturno-povijesnih cjelina

Temeljem valorizacije naselja i kulturnih dobra, a s ciljem očuvanja osnovnih sastavnica povijesnog i kulturnog identiteta prostora, donose se mjere i smjernice za zaštitu kulturnih dobara i krajolika.

- **Valorizacija kulturnih dobara**

Predlaže se slijedeća valorizacija kulturnih dobara na području Grada Lepoglave:

- međunarodno značenje - župna crkva BDM s nekadašnjim samostanom u Lepoglavi,
 - zgrada kaznionice "Zvijezda",
- nacionalno značenje - crkva sv. Jurja u Purgu Lepoglavskoj,
 - crkva sv. Ivana na Gorici Lepoglavskoj,
 - crkva sv. Helene (sv. Marije Sniježne) u Žarovnici,
- regionalno značenje - župna crkva sv. Bartola u Kamenici,
 - župna crkva BDM u Donjoj Višnjici,
 - kapela sv. Florijana u Zlogonju,
 - zgrada nekadašnjeg pavlinskog "gostinca" u Lepoglavi
 - Marijin pil pred župnom crkvom u Lepoglavi i u zaselku Šumci
 - pil Krista u Lepoglavskoj Vesi

Sva ostala kulturna dobra s popisa osnovne evidencije lokalnog su značenja.

- **Zaštita arheoloških nalazišta**

Veći dio arheoloških lokaliteta na području Grada Lepoglave mjesta su slučajnih nalaza paleolitskih i neolitskih artefakata. Niti jedan od lokaliteta nije prezentiran i uređen za posjećivanje. Ostaci srednjovjekovne kule u Kamenici zahtijevaju dodatno istraživanje, konzervatorske radove i prezentaciju cijelog lokaliteta. Istraživanja su potrebna i na

Gorici iznad Lepoglave, području srednjovjelnog burga *Lepoglawa*, gdje su, s obzirom na položaj uzvisine nad Bednjanskim poljem, mogući i stariji nalazi. Isto tako, arheološke zone s potencijalnim srednjovjekovnim nalazima utvrđene su na području platoa crkve i cinktora u Donjoj Višnjici, crkve u Kamenici i područja nekadašnjeg pavlinskog samostana u Lepoglavi.

Svim građevinskim intervencijama na području evidentiranih lokaliteta treba prethoditi rekognosciranje i pokusno istraživanje kojim bi se odredila uža zona lokaliteta. U slučaju građevinskog zahvata u užoj zoni lokaliteta potrebno je provesti zaštitna istraživanja. Rezultati tih istraživanja mogu utjecati na promjenu projekta građevinskog zahvata.

Slučajni su nalazi mogući i u budućnosti, pa se nalaže izrada prethodnih studija utjecaja na okoliš s aspekta zaštite postojećih i mogućih arheoloških nalaza za sve buduće infrastrukturne koridore, posebice pri planiranju širenja prometne mreže.

Kod izvedbe bilo kakvih građevinskih, infrastrukturnih i drugih radova na prostoru evidentiranih nalazišta potrebno je pribaviti i mišljenje nadležnog Konzervatorskog odjela. Prije izvedbe budućih infrastrukturnih prometnih koridora (bez obzira da li trasa prolazi evidentiranim lokalitetom ili ne, obzirom da kod iskopa uvijek postoji mogućnost arheoloških nalaza), sukladno prethodnom mišljenju Konzervatorskog odjela, potrebno je osigurati trajni ili povremeni arheološki nadzor temeljem sklopljenog ugovora između investitora i arheologa. Kod slučajnih nalaza na do sada neevidentiranim ili evidentiranim lokalitetima, potrebno je obavijestiti Konzervatorski odjel, kako bi se dogovorno s arheologom oni pravodobno dokumentirali, radi kompletiranja arheološke karte lepoglavskog kraja.

- **Zaštita povijesnih naselja i značajnih pojedinačnih povijesnih građevina**

Smjernice za zaštitu dijelova naselja i povijesnih građevina u Lepoglavi, Kamenici, Donjoj Višnjici, Žarovnici i Zlogonju utvrđene prema zonama I, A, B i E u nastavku, prikazane su na kartografskom prikazu br. 3a "Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora (I)" u mjerilu 1:25.000 i na odgovarajućim kartografskim prikazima br. 4 "Građevinska područja", mj. 1:5000.

Lepoglava

Povijesnu jezgru naselja Lepoglava čini prostor nekadašnjeg pavlinskog samostana i Kaznionice, te potez gradskih kuća s druge strane glavne prometnice koja vodi k Ivancu. Nalaže se izrada konzervatorske podloge za Urbanistički plan uređenja Lepoglave (UPU 1) kojom će se detaljno valorizirati povijesna struktura naselja i dati smjernice za njezinu zaštitu. Posebno je značajno područje nekadašnjeg pavlinskog samostana i njegova šira okolica, koja je zbog različitih zahvata vezanih za Kaznionicu, ostala većim dijelom neuređena. Potrebno je valorizirati građevine u neposrednoj blizini samostana, građene na perimetru ogradnog zida i stare upravne zgrade kaznionice stradale u bombardiranju krajem drugog svjetskog rata, te donijeti smjernice za uređenje ovog prostora.

I Zaštita arheološkog područja (zona arheoloških istraživanja)

Na području nekadašnjeg samostana nađeni su ostaci srednjovjekovnih građevina pa se nalaže arheološki nadzor prilikom svih zemljanih radova u ovoj zoni.

A Zaštita dobro očuvanih povijesnih sklopova i građevina

Najviši stupanj zaštite u ovoj zoni podrazumijeva nastavak sustavnih istraživanja, obnove i prezentacije sakralnog kompleksa visoke povijesne i umjetničke vrijednosti koji se sastoji od župne crkve, nekadašnjeg pavlinskog samostana/kaznionice i zgrade nekadašnjeg župnog dvora/gostinca. Sve građevinske i urbanističke intervencije na ovom prostoru treba provoditi temeljem posebnih uvjeta uređenja koje propisuje nadležni Konzervatorski odjel.

Predlaže se istraživanje i zaštita zgrade Zvijezda u skupu Kaznionice, kao jedine povijesne penološke građevine tipa "panoptikona" u Hrvatskoj. Premda je zgrada još uvijek u svojoj izvornoj funkciji, potrebno provesti postupak utvrđivanja svojstva kulturnog dobra i donijeti odgovarajuće smjernice za zaštitu i korištenje.

B Zaštita uličnih poteza i dijelova naselja s dijelom očuvanom povijesnom strukturom

Ulični potez s južne strane ceste prema Ivancu, a preko puta Kaznionice, nastaje u 19. i prvoj polovici 20. st. Tu se grade stanovi i uredi za zaposlenike Kaznionice, pučka škola i druge zgrade javne namjene koje dokumentiraju proces urbanizacije Lepoglave u tom razdoblju. Sve građevinske i urbanističke intervencije na ovom potezu treba provoditi temeljem posebnih uvjeta uređenja koje propisuje nadležni Konzervatorski odjel.

E Zaštita ekspozicije u prostoru (vizura) značajnih sklopova, građevina i dijelova naselja

Zona obuhvaća prilaz Lepoglavi sa zapadne i sjeverozapadne strane, gdje zbog zaštite pogleda na vrijedni sakralni kompleks i pročelje crkve treba strogo kontrolirati opseg i gabarite nove gradnje. Za sve urbanističke i građevinske intervencije potrebno je zatražiti posebne uvjete uređenja nadležnog Konzervatorskog odjela.

Gorica Lepoglavska

- smjernice za zaštitu povijesnih građevina i dijelova naselja

I Zaštita arheološkog područja (zona arheoloških istraživanja)

Arheološka zona obuhvaća vrh uzvisine, odnosno okolicu kapele sv. Ivana, gdje je bilo prapovijesno naselje i srednjovjekovna utvrda. U ovoj se zoni nalažu arheološka istraživanja, a svi se zemljani radovi izvode pod arheološkim nadzorom.

A Zaštita dobro očuvanih povijesnih sklopova i građevina

Najviši stupanj zaštite odnosi se na kapelu sv. Ivana i njezinu okolicu. Nalaže se daljnje održavanje, te konzervatorski i restauratorski radovi pod nadzorom nadležnog Konzervatorskog odjela.

E Zaštita ekspozicije u prostoru (vizura) značajnih sklopova, građevina i dijelova naselja

Zona ekspozicije obuhvaća sve padine uzvisine na kojoj se nalazi kapela sv. Ivana. U navedenoj zoni zabranjena je svaka gradnja.

Gorica Lepoglavska

Purga Lepoglavska

- smjernice za zaštitu povijesnih građevina i dijelova naselja

A Zaštita dobro očuvanih povijesnih sklopova i građevina

Najviši stupanj zaštite odnosi se na kapelu sv. Jurja i njezinu okolicu. Nalaže se daljnje održavanje, te konzervatorski i restauratorski radovi pod nadzorom nadležnog Konzervatorskog odjela.

E Zaštita ekspozicije u prostoru (vizura) značajnih sklopova, građevina i dijelova naselja

Zona ekspozicije obuhvaća uzvisinu na kojoj se nalazi selo Purga i kapela sv. Jurja, te prilaze naselju s kojih se najcjelovitije i najkvalitetnije vizualno doživljavaju sve njegove oblikovne i kulturno - povijesne osobine. S obzirom da ova zona dijelom obuhvaća i građevinska područja šireg prostora naselja, u njima se nalaže ograničenje visine gradnje na najviše 9 m zbog zaštite vizura.

Kamenica

- smjernice za zaštitu povijesnih građevina i dijelova naselja

I Zaštita arheološkog područja (zona arheoloških istraživanja)

Zona obuhvaća područje srednjovjekovne utvrde (peterostrane kule) Kamenica na lokalitetu Gradišće iznad naselja. Nalažu se dodatna istraživanja, konzervacija ostataka zida i izrada projekta prezentacije ovog značajnog lokaliteta. Arheološki nalazi mogući su i na platou župne crkve s obzirom na ranije postojanje srednjovjekovne kapele, pa se svi zemljani radovi u ovoj zoni trebaju provoditi uz obavezan nadzor nadležnog arheologa.

A Zaštita dobro očuvanih povijesnih sklopova i građevina

Najviši stupanj zaštite odnosi se na plato sa župnom crkvom sv. Bartola i župnim dvorom. Sve građevinske i urbanističke intervencije u ovoj zoni podliježu posebnim uvjetima uređenja nadležnog konzervatorskog odjela. Nalaže se održavanje, restauratorski i konzervatorski radovi, a sve građevne intervencije moraju čuvati izvorno stanje spomenika.

B Zaštita uličnih poteza i dijelova naselja s dijelom očuvanom povijesnom strukturom

Unutar zone naselja očuvana je povijesna parcelacija (dokumentirana na karti prve katastarske izmjere iz 1858.), koja je vjerojatno ostatak planske matrice srednjovjekovnog trgovišta Kamenica. Zaštita podrazumijeva očuvanje planske matrice, zgrada dviju evidentiranih starih škola, te očuvanih tradicijskih kuća južno od župnog dvora. Nove građevine na postojećem građevinskom području treba oblikom i gabaritom prilagoditi postojećoj gradnji.

Donja Višnjica

- smjernice za zaštitu povijesnih građevina

I Zaštita potencijalnog arheološkog područja (zona arheoloških istraživanja)

Zona obuhvaća povišeni plato na kojem se nalazi cinktor i župna crkva. Na tom su mjestu mogući srednjovjekovni ili raniji nalazi, te se nalaže arheološki nadzor prilikom svih zemljanih radova.

A Zaštita dobro očuvanih povijesnih sklopova i građevina

Najviši stupanj zaštite odnosi se na plato sa župnom crkvom Blažene Djevice Marije i župnim dvorom. Sve građevinske i urbanističke intervencije u ovoj zoni podliježu posebnim uvjetima uređenja nadležnog Konzervatorskog odjela. Nalaže se daljnje održavanje, restauratorski i konzervatorski radovi, a sve građevne intervencije moraju čuvati izvorno stanje spomenika.

E Zaštita ekspozicije u prostoru (vizura) značajnih sklopova, građevina i dijelova naselja

Zona ekspozicije obuhvaća širi prostor oko povišenog platoa s cinktorom, odnosno područje s kojeg se najcjelovitije i najkvalitetnije vizualno doživljavaju oblikovne i kulturno - povijesne osobine ovog građevnog sklopa. Zbog zaštite vizure nalaže se

ograničenje visine gradnje na najviše 9 m unutar građevinskog područja uz prilaznu cestu s istoka, juga i sjevera.

Žarovnica

- smjernice za zaštitu povijesne građevine

A Zaštita dobro očuvanih povijesnih sklopova i građevina

Najviši stupanj zaštite odnosi se na kapelu Majke Božje Sniježne (sv. Helene), preventivno zaštićeno br. 03-UP/I-1039/1. Nalaže se daljnje održavanje sakralne građevine, restauratorski i konzervatorski radovi, a sve građevne intervencije provode se pod nadzorom nadležnoga tijela, prema posebnim uvjetima uređanja.

E Zaštita ekspozicije u prostoru (vizura) značajnih sklopova, građevina i dijelova naselja

Zona ekspozicije obuhvaća širi prostor oko zaštićenog objekta. Sve građevinske i urbanističke intervencije u ovoj zoni podliježu posebnim uvjetima uređenja nadležnog Konzervatorskog odjela. U ovoj zoni nije dopušteno širenje građevinskog područja naselja.

Sv. Helena u Žarovnici

▪ Zlogonje

- smjernice za zaštitu povijesne građevine

A Zaštita dobro očuvanih povijesnih sklopova i građevina

Najviši stupanj zaštite odnosi se na kapelu sv. Florijana, preventivno zaštićenu, br. 03-UP/I-1353/1 1987. Sve građevinske i urbanističke intervencije u ovoj zoni podliježu posebnim uvjetima uređenja nadležnog Konzervatorskog odjela. Nalaže se daljnje

održavanje sakralne građevine, restauratorski i konzervatorski radovi, a sve građevne intervencije provode se pod nadzorom nadležnoga tijela, prema posebnim uvjetima uređanja.

E Zaštita ekspozicije u prostoru (vizura) značajnih sklopova, građevina i dijelova naselja

Zona ekspozicije obuhvaća neposrednu okolinu kapele, odnosno uzvisinu na kojoj se nalazi kapela i njezinu okolinu. Zbog zaštite vizure za sve građevinske i urbanističke intervencije u ovoj zoni potrebno je zatražiti posebne uvjete uređenja nadležnog Konzervatorskog odjela.

• **Zaštita povijesnih sakralnih građevina**

Obzirom na svoj povijesni i umjetnički značaj, sve do sada zaštićene crkve i kapele na ovom području podliježu najstrožoj zaštiti. Nalaže se sustavno održavanje, konzerviranje, restauriranje, te dodatna istraživanja ako nisu provedena. Svi radovi se izvode na temelju konzervatorske dokumentacije koju odobrava nadležni Konzervatorski odjel. Građevne intervencije u neposrednoj blizini građevine ne smiju ugrožavati njezino izvorno stanje.

Osim već navedenih župnih crkvi u naseljima za koje su donesene smjernice i zone zaštite, potrebno je valorizirati i zaštititi i sakralne građevine izvan naselja, na istaknutim, vizualno eksponiranim položajima. To su kapela sv. Helene na Jelencu (Žarovnica) i kapela sv. Florijana u Zlogonju. Zaštita vizura ovdje podrazumijeva kontroliranje eventualne gradnje u dometima vizura, a u neposrednoj blizini građevine može se graditi samo pod posebnim uvjetima koje izdaje nadležni Konzervatorski odjel.

Preventivno zaštićene sakralne građevine valja dodatno dokumentirati te provesti upis u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske.

• **Zaštita civilnih i javnih građevina**

Najstarija i ujedno jedina detaljno istražena i restaurirana povijesna građevina je "gostinjac" pavlinskog samostana, dio lepoglavskog sakralnog kompleksa. Nakon obnove u zgradi su smješteni uredi Gradskog poglavarstva Grada Lepoglave.

Sve ostale povijesne građevine javne namjene navedene u osnovnoj evidenciji kulturnih dobara zahtijevaju dodatno istraživanje, dokumentiranje i valorizaciju.

Najznačajnija među njima je zgrada kaznionice "Zvijezda", tipološki jedinstvena u Hrvatskoj pa je stoga ovim Prostornim planom predložena za najvišu kategoriju, međunarodne vrijednosti. Riječ je o višekrilnoj građevini radijalanog tlocrta, tipa "panoptikona", kakve se već od kraja 18. st., a najviše tijekom 19. st., grade u Engleskoj, Francuskoj i Americi, slijedeći onodobna napredna penološka načela. "Zvijezda" je sagrađena 1914. godine i jedina je takva građevina u Hrvatskoj, očuvana u izvornom obliku i funkciji. Predlaže se utvrđivanje svojstva kulturnog dobra, upis u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, dokumentiranje i održavanje.

Zgrada ekonomije u Čretu građena je isto za potrebe Kaznionice, tipološki je srodna industrijskoj gradnji opekom krajem 19. i 20. st. Zgradu je potrebno dokumentirati, istražiti i utvrditi svojstva kulturnog dobra.

Stambene i javne građevine evidentirane u Ulici hrv. pavlina u Lepoglavi lokalne su vrijednosti i dokumentiraju urbani razvitak razvitak naselja. Tu je zgrada prve pučke škole iz 1845. godine, stara pošta, niz od tri zgrade građene u 19. st. za potrebe uprave Kaznionice, nekadašnja gostiona Fiedler, te zgrada Narodnog doma (kino) građena 30-ih godina 20. st. Nalaže se dokumentiranje i održavanje u izvornom obliku, uz posebne uvjete uređenja koje izdaje nadležni Konzervatorski odjel. Predlaže se istraživanje, valorizacija i utvrđivanje svojstava kulturnog dobra.

Preventivno zaštićene zgrade župnih stanova u Kamenici i Donjoj Višnjici valja održavati pod konzervatorskim nadzorom i upisati u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske.

Zgrade prvih pučkih škola iz 19. i početka 20. st. koje su očuvane u Kamenici i Donjoj Višnjici treba obnavljati i održavati prema stručnim savjetima Konzervatorskog odjela. One imaju lokalnu povijesnu vrijednost, premda su gradnjom većih novih škola izgubile prvotnu namjenu.

- **Zaštita memorijalnih područja, spomenika i javne plastike**

Zaštita memorijalnih objekata i spomen groblja odnosi se na njihovo održavanje i nužne popravke. Mjesto pogubljenja uz ogradni zid Kaznionice, kao i spomen groblje sa skulpturom (autor: S. Luketić), značajni su memorijalni spomenici, pa se predlaže njihova revalorizacija, održavanje i uključivanje u edukacijske i kulturno - povijesne programe.

Kamene skulpture postavljene na javnim prostorima u Lepoglavi vrijedni su barokni radovi pavlinskih kipara, pa zahtijevaju strogu zaštitu i održavanje. Sve je intervencije potrebno provoditi pod nadzorom nadležnog Konzervatorskog odjela. Predlaže se restauriranje Marijinog pila iz Šumaca (na prilazu Lepoglavi iz smjera Očure) i premještanje na njegovo izvorno mjesto uz cestu prema Gorici, ili na neku drugu prikladniju lokaciju.

- **Zaštita tradicijskog graditeljstva**

Tradicijsko graditeljstvo na području Hrvatskog Zagorja karakterizira niska prizemna gradnja drvetom. Najveća opasnost za očuvanje takve gradnje i njezina izvornog ambijenta, osim napuštanja i fizičkog propadanja, proizlazi iz promjene mjerila gradnje do koje je došlo promjenama životnog standarda tijekom 20. st. Mala zagorska "hiža" tako se u pravilu našla okružena visokim jednokatnicama, a uske drvene "kleti" u vinogradima su dograđivane. Taj je proces iz temelja promijenio sliku ruralnih naselja, pa je još samo ponegdje očuvano mjerilo gradnje i stara građevna struktura.

Naselja u kojima je donekle očuvana tradicijska struktura navedena su u popisu osnovne evidencije kulturnih dobara, odnosno u njima se nalaze pojedini, mahom ugroženi

objekti tradicijskog graditeljstva. Radi očuvanja tradicijskog ambijenta ruralnih naselja, posebice Purge i Gorice Lepoglavske, dijela Vesi Lepoglavske, Gornje Višnjice i Zlogonja, te pojedinačnih građevina evidentiranih u Roginima, Kamenici i Žarovnici, potrebno je potaknuti gradnju stambenih građevina tipološki usklađenih s tradicijskim načinom gradnje i oblicima karakterističnim za ovo područje. Nova gradnja na neizgrađenim prostorima, posebice u brežuljkastom ruralnom krajoliku okolice Višnjice i Zlogonja ne smije svojim volumenom i oblicima dominirati krajolikom jer bi to umanjilo njegove estetske i kulturno - povijesne vrijednosti.

Tradicijska arhitektura

3.4.4. Kriteriji za građenje izvan građevinskog područja

Temeljno opredjeljenje planskih postavki Prostornog plana Županije je da se *značajnije ne mijenja bilanca osnovnih kategorija korištenja prostora*, posebno ne na štetu prirodnih resursa od osobitog značenja i vrijednosti, nego da se poboljšavaju kvalitativne značajke i racionalno koristi već angažirani prostor.

Izvan građevinskog područja mogu se graditi i građevine za koje se ne određuju posebna građevinska područja, kao što su:

- građevine infrastrukture (prometne, komunalne, energetske i sl.),
- zdravstvene i rekreacijske građevine,
- stambene i poljoprivredne gospodarske građevine (farme, građevine vezane uz vinograde, pčelinjaci, staklenici, plastenici za uzgoj voća, povrća i cvijeća, i sl.) za vlastite potrebe i potrebe seoskog turizma,
- građevine u funkciji gospodarenja šumama i lova (lugarnice, lovački domovi i sl.),
- planinarski domovi, skloništa i slično,
- građevine za iskorištavanje mineralnih sirovina.

Kriteriji za građenje izvan građevinskog područja naselja određuju se prvenstveno u odnosu na temeljnu namjenu i zaštitu prostora (šume, poljoprivredno zemljište, krajolik, zaštićeno ili posebno vrijedno područje i sl.).

Detaljni uvjeti za izgradnju pojedinih vrsta građevina izvan građevinskog područja utvrditi će se temeljem slijedećih smjernica:

- građevine koje se mogu graditi izvan građevinskog područja trebaju se locirati, projektirati, graditi i koristiti na način da ne ometaju poljoprivrednu i šumarsku proizvodnju, te korištenje drugih građevina i sadržaja, kao i da ne ugrožavaju vrijednosti okoliša, prirodne i graditeljske baštine,
- za građevine koje se već nalaze izvan građevinskog područja potrebno je utvrditi način postupanja s obzirom na njihovu namjenu,
- za građevine koji se grade izvan građevinskog područja, a nalaze se unutar dijelova prirode predviđenih za zaštitu, za izdavanje dokumenata za gradnju potrebna je izrada detaljnijeg idejnog rješenja s posebnim osvrtom na način nepovoljnog utjecaja na okoliš, osim za manje pojedinačne pomoćne zgrade.

Koridori i građevine kapitalne infrastrukture na području Grada su uglavnom već postavljeni, posebice oni energetski (magistralni plinovod i dalekovodi), a potrebe za eventualnim povećanjem kapaciteta trebaju se rješavati u okviru postojećih koridora.

Koridor Zagorske brze ceste definiran je ovim Prostornim planom, točna trasa odrediti će se prilikom izrade specijalističke dokumentacije, a nužna će biti i izrada Procjene utjecaja na okoliš.

Vezano na izgradnju “stambenih i gospodarskih građevina za vlastite potrebe i potrebe seoskog turizma, a sve u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti”, (definicija iz Zakona o prostornom uređenju, članak 42.), navedene će se građevine moći graditi samo na posjedima primjerene veličine, a preme Odredbama za provođenje ovog Plana. Naime, izgradnjom tzv. klijeti i sličnih građevina, uglavnom na vizualno vrijednim i eksponiranim lokacijama prostor je u znatnoj mjeri degradiran. Kako bi se spriječila daljnja takva izgradnja izvan građevinskog područja, određene su zone povremenog stanovanja unutar kojih je moguća tradicionalna izgradnja tog tipa na posjedima manjih veličina, dok je za ostalu zatečenu izgradnju izvan građevinskog područja naselja ostavljena mogućnost opremanja i uređenja građevina.

Uvjete za izgradnju zdravstvenih građevina, lovačkih kuća, planinarskih domova i građevina u službi rekreacije određuje nadležno tijelo uzimajući u obzir vrstu zahvata i značajke pojedine lokacije.

3.4.5. Iskaz površina za posebno vrijedna i/ili osjetljiva područja i prostorne cjeline (prirodni resursi, krajobraz, prirodne vrijednosti i kulturno - povijesne cjeline)

Tablica 19.

1.0. ZAŠTIĆENE CJELINE			
1.0. ZAŠTIĆENI DIJELOVI PRIRODE	Oznaka	Površina / ha	postotak od ukupne površine Grada
Park prirode "Trakošćan"	PP	1169,32	17,60
kontaktna zona Parka prirode "Trakošćan"	-	3246,09	48,87
Posebni rezervat – botanički	B	100,00	1,51
- dijelovi Ravne gore		19,57	0,29
- dijelovi Ivančice		131,14	1,97
- šume i livade na nižim terenima			
Posebni rezervat – botanički UKUPNO		250,71	3,76
Površine zaštićenih dijelova prirode	ukupno	4665,41	74,02
2.0. ZAŠTITA KULTURNO POVIJESNIH CJELINA (Kamenica, Lepoglava, D. Višnjica)			
Arheološko područje	I	3,01	0,040
Povijesni sklop i građevina	A	5,81	0,076
Ulični potezi, povijesna struktura	B	20,89	0,274
Zaštita ekspozicije	E	4,54	0,060
Zaštita kulturno povijesnih cjelina	Ukupno	34,25	0,450

3.5. RAZVOJ INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

Planom namjene površina osigurane su površine infrastrukturnih sustava, i to za:

- prometni sustav (cestovni, željeznički i zračni),
- infrastrukturu telekomunikacija i pošta,
- infrastrukturu vodoopskrbe i odvodnje,
- energetske infrastrukturu.

3.5.1. Prometni sustav

3.5.1.1. Cestovni promet

Prostornim planom utvrđene su osnove prometnog sustava Grada Lepoglave kao integralnog dijela Varaždinske županije i prikazane na kartografskom prikazu br. 1 "Korištenje i namjena površina" i 1a "Korištenje i namjena površina - prikaz izdvojenih namjena unutar građevinskog područja naselja", mj. 1:25000.

Državne ceste

Prostornim planom Županije određena je potreba izgradnje Zagorske brze ceste Varaždin (autocesta: Goričan - Rijeka) - Ivanec - Lepoglava - Krapina (autocesta: Zagreb -Maribor), kojom će se omogućiti uravnoteženi razvitak i povezivanje regionalnih centara šireg područja na sustav autocesta.

Cestovni čvor Lepoglava smješten je na sredini dijela trase sjeverno od naselja Lepoglava. Prostornim planom određena je veza čvora Lepoglava i postojeće državne ceste (D-508), novom trasom državne ceste u dužini od cca 800 m.

Sukladno Prostornom planu Varaždinske županije, na području Grada Lepoglave današnja županijska cesta Ž 2056 koja vodi od Trakošćana preko Cvetlina do Donje Voće i dalje, razvrstana je u državnu cestu.

Županijske ceste

Sustav županijskih cesta potrebno i nadalje unapređivati. Za područje Grada Lepoglave ne predviđa se izgradnja novih prometnica, već bolje održavanje i dopuna horizontalne i vertikalne signalizacije postojećih.

Lokalne ceste i nerazvrstane ceste

Mreža razvrstanih lokalnih cesta dostatna je, uz redovito održavanje i poboljšanja, a Planom je predviđena dopuna - nova lokalna cesta sjeverno od naselja Lepoglava koja povezuje postojeće Ž-2101 i L-25108 u dužini od 286 m. Naime, izgradnjom nove željezničke pruge I. reda doći će do "prekidanja" postojeće lokalne ceste L 25108, te je iz tog razloga određena veza na današnju županijsku cestu Ž 2101.

Nerazvrstane prometnice treba privesti funkciji sistematskim planom rekonstrukcija, a prioriteti trebaju biti na prostorima na kojima je moguće u što kraćem razdoblju doprinijeti oživljavanju pojedinih dijelova Grada.

3.5.1.2. *Željeznički promet*

Željeznički pravac koji vodi od Ivanca do Lepoglave planira se produžiti prema Krapinsko-zagorskoj županiji, kao brza željeznička pruga. Prostornim planom trasa se zadržava u postojećem koridoru do Lepoglave, a dalje se vodi novom trasom južno od Purge, prema području Općine Bednja.

Do realizacije nove pruge koja podrazumijeva i izgradnju još jednog kolosjeka, i nadalje se štiti koridor uz postojeću prugu širine minimalno 30 metara. Širina koridora planiranog dijela trase iznosi 90 metara.

Postojeća željeznička pruga prema Očuri zadržava se na istoj trasi, kao željeznička pruga II. reda.

Kao prioritetno, potrebno je unaprijediti sigurnost prometa na križanjima željezničke pruge i cesta.

3.5.1.3. *Zračni promet*

Planirano proširenje Varaždinskog aerodroma u tercijarno zrakoplovno pristanište prema Prostornom planu Županije, zadovoljava i potrebe Grada Lepoglave.

Helidrom se predviđa na području zone poslovne namjene Trstenice (K_1), a točna lokacija utvrditi će se izradom Urbanističkog plana uređenja Lepoglave (UPU1).

3.5.2. Infrastruktura telekomunikacija i pošta

Infrastruktura telekomunikacija i pošta prikazana je na kartografskom prikazu br. 1b "Korištenje i namjena površina - promet, pošta i telekomunikacije", u mj. 1:25.000.

3.5.2.1. *Javne telekomunikacije*

Pri planiranju javnih telekomunikacija na određenom području potrebno je poslužiti se postojećim podacima o izgrađenosti telekomunikacija, postojećom dokumentacijom o planiranoj izgradnji, te naročitu pažnju posvetiti brzom razvitku nove tehnike i tehnologije iz područja telekomunikacija. Demografska kretanja i planovi razvoja Grada Lepoglave kao i Županije također su podaci, odnosno dokumenti koji se moraju uzeti u obzir.

Instalirani kapaciteti telekomunikacijskih (telefonskih) priključaka zadovoljavaju postojeće potrebe, kao što bi mogli zadovoljiti uz neznatna proširenja i sve buduće potrebe.

U budućnosti telekomunikacijski operateri će korisnicima osim klasične telefonije (prijenosa govora) nuditi usluge kabela TV kao i druge širokopojasne usluge. Zbog toga treba planirati postupno građenje širokopojasne infrastrukture. U prvoj etapi svjetlovodnu nit treba dovesti do RSS-a, to jest do pristupnog čvora smještenog blizu pretplatnika. U drugoj fazi trebat će prići postupnoj izgradnji pasivne svjetlovodne pristupne mreže s konačnim ciljem dovođenja svjetlovodne niti do prostorija samog pretplatnika.

U okviru ovog Prostornog plana planirana je izgradnja svjetlovodne mreže s nazivom FTTR (fibre-to-the-remote) što znači svjetlovodna nit do udaljenog komutacijskog stupnja.

U budućnosti daljnja izgradnja pasivnih svjetlovodnih mreža (PON-passive optical network) ići će preko raznih sustava FTTZ, (fibre-to-the zone / nit do područja) FTTC (fibre-to-the curb / nit do blizine zgrade), FTTO (fibre-to-the office / nit do ureda ili kućne centrale) FTTB (fibre-to-the-building - nit do zgrade) do konačne ciljane verzije

FTTH (fibre-to-the home / nit do stana) rješavat će se planovima užih područja i projektima.

Na području Grada planirana je izgradnja kabelaške televizije i rekonstrukcija postojeće telekomunikacijske mreže (npr. na način da postojeći “zračni” priključci budu zamijenjeni podzemnim). Također, planirana je i izgradnja pokretnih telekomunikacijskih mreža, kao i radio i TV sustava, a prema ukazanim potrebama.

Razvitak sustava bežičnih veza, TV i radio difuzije, kao i decentralizacija pristupnih mreža ne postavlja posebne prostorne zahtjeve i realizacija je uglavnom moguća bez posebnih prostornih ograničenja.

Zbog budućih telekomunikacijskih potreba unutar planiranih dijelova građevinskih područja naselja potrebno je u detaljnijim planovima osigurati koridore za polaganje podzemne telekomunikacijske infrastrukture.

3.5.2.2. Pošta

Osnovni početni uvjeti za planiranje što bolje pristupačnosti poštanskoj mreži, a ujedno s time i kvalitetnim poštanskim uslugama su broj stanovnika i površina prostora koji pokrivaju razni elementi poštanske infrastrukture.

Gledajući broj stanovnika iz popisa 2001. godine i procjenu broja stanovnika u 2020. godini, te uzevši u obzir Plan razvitka pošte, vidljivo je da se broj ureda odnosno broj šaltera neće morati povećati.

3.5.3. Vodnogospodarski sustav

Građevine i vodovi vodnogospodarskog sustava prikazani su na kartografskom prikazu br. 2b “Infrastrukturni sustavi i mreže - vodnogospodarski sustav” u mj. 1:25.000.

3.5.3.1. Korištenje voda

Obzirom da je osiguranje potrebnih količina kvalitetne vode za piće strateški interes Države, izrađen je Vodoopskrbni plan Županije, kojim je konceptijski određen način kojim će se razvijati sustav vodoopskrbe na području Županije, istraživati i osiguravati izvorišta pitke vode, te voditi stalnu brigu o kvaliteti vode.

Na području Grada Lepoglave planirana su proširenja vodovodne mreže u Gornjoj Višnjici, Kameničkom Podgorju, te izvedba magistralnog cjevovoda “Šumi”, u skladu s elaboratom “Konceptija vodoopskrbe Lepoglave”.

U Gornjoj Višnjici planira se izvođenje opskrbnog cjevovoda dužine 2300 m profila cjevovoda 63 mm, za opskrbu domaćinstava naselja Hudini, Kudeljnjaki i Ivaki.

U Kameničkom Podgorju planira se izvođenje transportno-opskrbnog cjevovoda dužine 6500 m profila 90 mm, kao i vodospreme “Prebukovje” volumena 50 m³. Tim se proširenjem rješava pitanje vodoopskrbe dijela naselja Kameničko Podgorje – visoka zona.

Za dovršenje projekta “Vodoopskrba zone E” potrebno je izvesti magistralni cjevovod “Šumi “ koji prolazi kroz područje Grada Lepoglave i koji će snabdijevati Lepoglavu i okolna naselja.

3.5.3.2. Odvodnja otpadnih voda

Za područje Varaždinske županije potrebno je izraditi cjelovitu studiju odvodnje otpadnih voda. Ukoliko nalazi te studije ukažu na drugačija rješenja od onih utvrđenih ovim Prostornim planom, primjenjivati će se rješenja iz Studije.

Područje Lepoglave može se podijeliti na urbanizirano središte (koje ima gradska obilježja) i prigradska naselja, koja zajedno sa središtem čine administrativnu cjelinu.

Odvodnju otpadnih voda gusto naseljenog gradskog središta predviđeno je riješiti mješovitim sustavom kanalizacije, koji se pokazao najekonomičniji za takav tip naselja. Glavni postojeći dokument kojim je definirana konfiguracija kanalizacijske mreže gradskog područja Lepoglave je “Idejni projekt kanalizacije Lepoglave”, izrađen od strane GK Zagorje, TD 1338/81. Spomenutim projektom odvodnju mješovitih otpadnih voda užeg područje grada Lepoglave predviđeno je riješiti putem tri osnovna kolektora koji čine cjeloviti sustav, i to:

Kolektor 1

Predviđen je od naselja Sestrunc, kroz centar Lepoglave, Stepinčevom ulicom odakle skreće na istok, presjeca potok Kotnicu i nastavlja se na jug sve do lokacije priključka na Glavni odvodni kolektor (lokacija uz željezničku prugu Varaždin – Golubovec). Na njega je predviđeno priključivanje naselja Sestrunc, dio centra, Borje Lepoglavsko i dio Gorice. Profil cjevovoda kreće se od DN 40 – 100 cm.

Kolektor 2

Položen je zapadnim dijelom naselja Sestrunc, zapadnim dijelom centra grada, odakle skreće na sjever do željezničke pruge Varaždin – Golubovec uz koju se nastavlja u smjeru istoka sve do priključka na Glavni odvodni kolektor. Odvodi otpadne vode naselja Sestrunc, Šumec, Očura, Purga Lepoglavska i dijela centra grada. Profil cjevovoda kreće se od DN 40 – 80 cm.

Kolektor 3

Predviđen je za prihvatanje otpadnih voda sa istočnog područja grada: Gornji Gečkovec, Ves Lepoglavska i Budim. Trasa je predviđena jednim dijelom uz staru cestu Ivanec – Golubovec sa skretanjem u naselje Budim, gdje se nastavlja u pravcu sjeverozapada do priključka na Kolektor 1. Profil cjevovoda kreće se od DN 40 – 60 cm.

Za svaki od navedenih kolektora predviđena je i pripadna mreža sekundarnih kanala.

Kanalizacija je idejnim projektom predviđena kao gravitacijska, osim područja na lijevoj obali rijeke Bednje, koje će se pomoću precrpne stanice i tlačnog cjevovoda priključiti na Kolektor 2. Idejnim projektom nije definirana trasa Glavnog odvodnog kolektora, način pročišćavanja, lokacija uređaja za pročišćavanje i ispusta u recipijent,

već je to pitanje ostavljeno otvoreno dok se ne odluči da li će Lepoglava imati vlastiti uređaj ili zajednički sa Gradom Ivancom. Kako je u međuvremenu izrađen projekt uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Grada Ivanca kojim je predviđeno pročišćavanje voda samo za Grad Ivanec, potrebno je definirati lokaciju uređaja i ispusta pročišćenih voda u recipijent. Predmetni projekt ne obuhvaća odvodnju naselja Vulišinec, Muričevac i Čret, čija se integracija u jedinstven sustav prirodno nameće zbog topografskih prilika i zajedničkog recipijenta.

Položaj Glavnog odvodnog kolektora predviđa se ovim planom uz željezničku prugu Varaždin – Golubovec u smjeru istoka do lokacije uređaja za pročišćavanje, koji se predviđa uz desnu obalu rijeke Bednje, sjeverno od naselja Čret. Kapacitet planiranog uređaja iznosi oko 7300 ES.

Od projektne dokumentacije postoji još „Idejni projekt odvodnje područja naselja Purga Lepoglavska i Vulišinec“ („Varkom“ d.d., TD 63/01, kolovoz 2001.g.), kojim su predviđene dvije varijante **rješenja odvodnje otpadnih voda naselja Purga Lepoglavska i dijela Vulišincea.**

Prvom varijantom predviđeno je mješovite otpadne vode s područja predmetnih naselja dovesti do lokacije cestovnog mosta preko rijeke Bednje na cesti Lepoglava-Trakošćan putem tri osnovna odvodna kanala profila od DN 40 do 60 cm. Dalje se otpadne vode pomoću precrpne stanice i tlačnog cjevovoda transportiraju do predviđenog Kolektora 2 kojim se odvođe na planirani zajednički uređaj za pročišćavanje otpadnih voda Grada Lepoglave.

Kanal 1 predviđen je od krajnjeg jugozapadnog dijela naselja Purga, uz cestu Lepoglava – Trakošćan, sve do cestovnog mosta preko rijeke Bednje. Predmetni kanal profila DN 50 cm prihvaća otpadne vode sa južnog sliva naselja Purga putem sekundarnih kanala.

Kanal 2 položen je od najvišeg vrha u sjevernom dijelu naselja Purga Lepoglavska do lokalne ceste Lepoglava – Viletinec i nastavno uz istu sve do završetka Kanala 1. Isti je predviđen kombiniranog profila DN 50 i 60 cm, a u njega se ulijeva sekundarni kanal kojim se dovode otpadne vode sa krajnjeg sjevernog dijela naselja i novopredviđeni Kanal 3. Istim se pomoću precrpne stanice dovode prethodno rasterećene otpadne vode iz dijelova naselja Vulišinec i Purga Lepoglavska. Kanal 3 predviđen je kombiniranog profila DN 40 i 50 cm.

Zbog topografskih prilika područja potrebno je prepumpavati otpadne vode dijela naselja Purga Lepoglavska i Vulišinec i to precrpnim stanicama.

Drugom varijantom idejnog projekta predviđeno je mješovite otpadne vode s područja naselja Purga Lepoglavska i dijela naselja Vulišinec zajedno rasteretiti u rijeku Bednju i pročistiti na zasebnom uređaju za pročišćavanje predviđenom na lokaciji uz zapadnu obalu rijeke Bednje. Predmetni uređaj nalazio bi se u sjeveroistočnom dijelu naselja Purga Lepoglavska, a projektom je predviđen uređaj kapaciteta od 3000 ES, temeljen na SBR postupku.

Ovom varijantom Kanal 1 vodi se istom trasom kao i u varijanti 1, s time da se nastavlja prema sjeveru uz cestu Lepoglava – Klenovnik i na istočnom rubu naselja

Purga Lepoglavska skreće prema lokaciji rasterećenja u rijeku Bednju. Kanalom 3 se u Kanal 1 dovode otpadne vode dijela naselja Vulišinec, uz prepumpavanje ispod korita vodotoka Dunaj.

Na širem području Grada Lepoglava može se s obzirom na topografske uvjete i karakter naselja formirati nekoliko samostalnih sustava odvodnje:

1. Sustav odvodnje Žarovnica

Odvodnja otpadnih voda dijela naselja Žarovnica smještenog u dolini potoka Sutinska predviđena je separatnim sustavom, tj. izgradnjom kanalizacije za prihvrat samo komunalnih otpadnih voda. Glavni sabirni kanal, u kojeg se bočno ulijevaju sekundarni kanali, predviđen je uz prometnicu Lepoglava – Višnjica u smjeru sjever-jug. Istim se otpadne vode odvođe na uređaj za pročišćavanje, lociran na krajnjem južnom dijelu naselja Žarovnica, sa ispustom pročišćenih voda u vodotok Kamenica. Na isti uređaj predviđa se dovesti otpadne vode središnjeg dijela naselja Kamenica smještenog u dolini istoimenog potoka i dijela naselja Crkovec. Kapacitet planiranog uređaja iznosi oko 1000 ES.

2. Sustav odvodnje Kameničko Podgorje

Obuhvaća područje dijela naselja Kameničko Podgorje smještenog u dolini potoka Črešnjevec i dijela naselja Žarovnica smještenog u dolini potoka Kamenica. Odvodnju se planira riješiti separatnim sustavom kanalizacije. Komunalne otpadne vode predmetnog područja odvoditi će se gravitacijski kanalima predviđenim u cestovnom pojasu prema uređaju za pročišćavanje.

Lokacija uređaja za pročišćavanje, kapaciteta oko 300 ES, predviđena je uz lijevu obalu potoka Kamenica u krajnjem zapadnom dijelu naselja Žarovnica, uz granicu s Kameničkim Podgorjem. Potok Kamenica predviđen je za recipijent pročišćenih otpadnih voda.

3. Sustav odvodnje Kamenički Vrhovec

Obuhvaća južni dio naselja Kamenički Vrhovec uz cestu Lepoglava – Klenovnik. Odvodnju je predviđeno riješiti separatnim sustavom kanalizacije. Predmetno područje gravitira prema vodotoku Dunaj uz čiju je lijevu obalu predviđena lokacija uređaja za pročišćavanje (južni dio naselja Kamenički Vrhovec). Kapacitet predviđenog uređaja iznosi oko 120 ES. Predmetni je vodotok predviđen za recipijent pročišćenih otpadnih voda.

4. Sustav odvodnje Viletinec

Predmetni sustav obuhvaća dijelove naselja Viletinec smještene na istočnim obroncima lokalnih brežuljaka i dio naselja Vulišinec koji gravitira slivu potoka Viletinec.

Predviđen je separatan sustav odvodnje sa transportom komunalnih otpadnih voda na uređaj lociran uz navedeni potok, koji je ujedno i recipijent pročišćenih otpadnih voda. Lokacija uređaja za pročišćavanje kapaciteta oko 200 ES predviđena je na najnižem dijelu područja, uz desnu obalu potoka Viletinec.

5. Sustav odvodnje Donja Višnjica

Odvodnja središnjeg područja naselja Donja Višnjica, smještenog u dolini potoka Sutinska riješiti će se separatnim sustavom kanalizacije. Glavni sabirni kanal predviđen je uz cestu Trakošćan – Višnjica i odvodi komunalne otpadne vode na uređaj za pročišćavanje lociran na krajnjem južnom području naselja. Recipijent pročišćenih otpadnih voda je potok Sutinska, uz čiju je lijevu obalu predviđen smještaj uređaja kapaciteta oko 300 ES.

6. Sustav odvodnje Gornja Višnjica

Odvodnja predmetnog dijela naselja Gornja Višnjica riješiti će se separatnim sustavom kanalizacije. Glavni sabirni kanal predviđen je uz cestu Trakošćan – Višnjica i odvodi komunalne otpadne vode na uređaj za pročišćavanje, koji je lociran na istočnoj granici naselja. Recipijent pročišćenih otpadnih voda je potok Sutinska, uz čiju je desnu obalu predviđen smještaj uređaja kapaciteta oko 300 ES.

7. Sustav odvodnje Bednjica

Odvodnja otpadnih voda dijela naselja Bednjica smještenog ispod sjevernih obronaka Ravne Gore riješiti će se separatnim sustavom, sa gravitacijskim transportom komunalnih otpadnih voda na uređaj za pročišćavanje. Lokacija uređaja predviđena je uz zapadnu granicu naselja, sa dispozicijom pročišćenih voda u lokalni vodotok. Predviđeni kapacitet uređaja iznosi oko 200 ES.

8. Sustav odvodnje Zlogonje

Odvodnju dijelova naselja Zlogonje i Donja Višnjica, koji gravitiraju slivu vodotoka Klenovnik predviđeno je riješiti separatnim sustavom kanalizacije sa pročišćavanjem na zajedničkom uređaju. Lokacija uređaja predviđena je uz desnu obalu spomenutog vodotoka, koji je ujedno i recipijent pročišćenih voda. Predviđeni kapacitet uređaja iznosi oko 150 ES.

Uređaji za pročišćavanje otpadnih voda za sve navedene sustave odvodnje osim onog za grad Lepoglavu predviđeni su kao tipski budući da je riječ o manjim naseljima. Predviđeni su mehaničkobiološki uređaji koji za biološki stupanj pročišćavanja koriste SBR (sequencing batch reactors) tehnologiju razgradnje otpadnih tvari u vodi (pročišćavanje u obrocima), koja se u novije vrijeme koristi za manja naselja. Kao alternativni postupak pročišćavanja može se primjeniti biljni uređaj koji se temelji na uzgoju određenih akvakultura koje otpadne tvari iz vode koriste kao hranu. Za predmetni je uređaj potrebno osigurati određenu površinu zemljišta za uzgoj akvakulture.

Odvodnja oborinskih voda za naselja sa separatnim sustavom riješiti će se otvorenim jarcima sa dispozicijom u lokalne vodotoke.

Okolna naselja koja teritorijalno pripadaju Gradu Lepoglavi, uglavnom se nalaze na brežuljkastom terenu sa dispergiranom izgradnjom. Ovisno o navedenim čimbenicima, planiranoj urbanizaciji područja i raspoloživim recipijentima potrebno je odabrati optimalni način odvodnje otpadnih voda. Planom je odabran razdjelni sustav za manja naselja, dok će se kod dispergiranih brežuljkastih područja zbrinjavanje otpadnih voda morati rješavati pojedinačno ugradnjom tipskih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda za jedno domaćinstvo, odnosno skupinu domaćinstava ili primjenom palijativnih rješenja.

3.5.4. Energetski sustav

Građevine i vodovi energetskog sustava prikazani su na kartografskom prikazu br. 2a "Infrastrukturni sustavi i mreže - proizvodnja i cijevni transport plina, elektro-energetika" u mj. 1:25.000.

3.5.4.1. Elektroopskrba

Prijenosna 220 kV i 110 kV mreža

Razvojnim planovima Hrvatske elektroprivrede d.d. na području Grada Lepoglave nije predviđena izgradnja elektroenergetskih postrojenja nazivnog napona 110 kV i više.

Distributivna 10(20) kV mreža

Napajanje električnom energijom postojećih i budućih potrošača osigurano je iz TS 20/10 kV Lepoglava. Trafostanica ima ugrađena dva transformatora snage po 4 MVA.

Budući da se u distribucijskoj mreži Hrvatske elektroprivrede d.d., DP "Elektra" Varaždin na području Ivanca, Lepoglave i Bednje planira primjena distribucijskog napona 20 kV, sadašnja trafostanica 20/10 kV Lepoglava planira se kao rasklopište 20 kV. Time će se napajanje područja Grada Lepoglave vršiti na 20 kV naponskom nivou preko postojeće 10(20) kV mreže u kojoj treba izvršiti određene izmjene i rekonstrukcije elektroenergetske opreme. Dalekovod Lepoglava-Golubovec se planira razdvojiti kod novog rasklopišta TS Golubovec-Rudnik na tri grane kako bi se osigurali bolji uvjeti za pogon i održavanje.

Radi osiguranja napajanja postojećih i novih potrošača biti će potrebno graditi nove trafostanice 10(20)/0,4 kV, s pripadajućim 10(20) kV priključcima i niskonaponskom mrežom. Lokacije budućih trafostanica i trase 10(20) kV vodova osigurat će se kroz planove užih područja.

Niskonaponska mreža 0,4 kV

Niskonaponska mreža u naseljima će se graditi kao zračna, sa samonosivim kabelskim snopovima na betonskim stupovima, odnosno podzemnim kabelima u većim urbaniziranim naseljima. Javna rasvjeta će se izvoditi kao samostalna, izvedena na

zasebnim stupovima ili dograđivati u sklopu postojeće i buduće nadzemne niskonaponske mreže.

3.5.4.2. *Plinoopskrba*

Plinifikacija naselja na području Grada Lepoglave razvija se na temelju “Studije opskrbe prirodnim plinom Županije Varaždinske” (Coning inženjering), te izvedbene tehničke projektne dokumentacije, i to:

1. Distributivna plinska mreža naselja Lepoglava
2. Distributivna plinska mreža Žarovnica – Kamenica – Crkovec
3. Distributivna plinska mreža naselja Purga
4. Distributivna plinska mreža rubnih područja (Višnjica, Viletinec i drugo)

Projekti pod 1, 2 i 3 imaju građevne dozvole i prema njima se izvode radovi, dok za točku 4, tj. naselja Višnjicu i Viletinec treba tek izraditi projektну dokumentaciju. Ukoliko projektна dokumentacija ukaže na drugačija rješenja od idejnog rješenja iz grafičkog dijela Plana, primjenjivat će rješenja iz tehničke projektne dokumentacije.

Do sada izgrađena (ili projektirana) plinska mreža na području Grada Lepoglave u potpunosti zadovoljava tehničkim standardima, a instalirani kapaciteti dostatni su za naredno razdoblje.

Usvojena tehnologija za izgradnju plinskog sustava je tehnologija koja se kao najkvalitetnija i ekonomski opravdana koristi u svim razvijenim zemljama.

Dimenzioniranje plinskog sustava omogućava distribuciju plina do svih naselja na području Grada. Tempo izvođenja radova na budućim dionicama prvenstveno će ovisiti o financijsko-ekonomskim mogućnostima kako distributera tako i budućih korisnika.

U slučaju do sada nepredviđenog, većeg zahtjeva za potrošnjom, “usko grlo” može se pojaviti u MRS-Lepoglava, čije povećanje kapaciteta će rješavati distributer i “INA-Naftaplin” Zagreb.

3.6. POSTUPANJE S OTPADOM

Zakon o otpadu definira otpad kao “tvari i predmete koje je pravna ili fizička osoba odbacila ili odložila ili ih namjerava ili mora odložiti”.

Otpad se po mjestu nastanka dijeli na:

- **komunalni otpad** - otpad iz kućanstva, otpad koji nastaje čišćenjem javnih površina i otpad sličan otpadu iz kućanstava koji nastaje u gospodarstvu, ustanovama i uslužnim djelatnostima;
- **tehnoški otpad** je otpad koji nastaje u proizvodnim procesima u gospodarstvu, ustanovama i uslužnim djelatnostima, a po količinama, sastavu i svojstvu razlikuje se od komunalnog otpada. Po svojim svojstvima dijeli se na opasni i neopasni otpad.

Temeljni pristup u postupanju s otpadom, naveden Prostornim planom Županije obuhvaća:

- izbjegavanje i smanjivanje nastajanja otpada,
- odvojeno sakupljanje zbog iskorištavanja vrijednih osobina otpada,
- saniranje neprimjerenih odlagališta otpada i onečišćenih područja,
- nadziranje i praćenje mjera postupanja s otpadom,
- opredjeljenje spram načina zbrinjavanja otpada.

Jedinica lokalne uprave tj. Grad Lepoglava dužna je, u skladu s odrednicama Zakona o otpadu (N.N. 34/95.) osigurati provođenje mjera za postupanje s komunalnim otpadom. Više jedinica lokalne samouprave mogu sporazumno osigurati provođenje mjera za postupanje s komunalnim otpadom. Županija osigurava provođenje mjera postupanja s neopasnim tehnološkim otpadom, a postupanje s opasnim otpadom smatra se djelatnošću od interesa za Republiku Hrvatsku. Mjere za zbrinjavanje opasnog otpada na razini Države predviđaju da se u Županiji uspostavi jedno skladište i tri prikupljališta opasnog otpada koja se ne nalaze na području Grada Lepoglave. Lokacije za trajno odlaganje opasnog otpada ne predviđaju se na području Županije i odrediti će se na razini Države.

Do usvajanja opredjeljenja o principima gospodarenja komunalnim i tehnološki neopasnim otpadom na razini Županije, za privremeno odlaganje otpada na području Grada Lepoglave koristiti će se postojeće odlagalište u Jerovcu (izvan obuhvata ovog Prostornog plana), uz prethodno propisano uređenje, a prema odredbama Pravilnika o uvjetima za postupanje s otpadom, NN 123/97.

3.7. SPREČAVANJE NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

Mjere sprečavanja nepovoljnih utjecaja na okoliš obuhvaćaju skup aktivnosti usmjerenih na očuvanje okoliša u naslijeđenom, odnosno prvotnom ili pak neznatno promijenjenom stanju.

Nepovoljne utjecaje na okoliš na području obuhvata Plana potrebno je mjerama zaštite koje su propisane Zakonom o zaštiti okoliša (NN br. 82/1994.) i drugim propisima svesti na najmanju moguću razinu.

Prostornim planom se određuju kriteriji zaštite okoliša koji obuhvaćaju zaštitu tla, zraka, vode, te zaštitu od buke i mjere posebne zaštite.

3.7.1. Zaštita tla

Prostorni raspored šumskog tla te poljoprivrednih površina prikazan je na kartografskom prikazu br. 1 "Korištenje i namjena površina" u mj. 1:25.000 i br.1a "Korištenje i namjena površina - prikaz izdvojenih namjena unutar građevinskog područja naselja", u mj. 1:25.000.

Šume i šumska zemljišta pokrivaju oko 50% ukupne površine Grada. Stoga je zaštita šuma i šumskog zemljišta od izuzetne važnosti, a određuje se slijedećim mjerama:

- pravilnim održavanjem i gospodarenjem održavati postojeće šumske površine, a sve zahvate izvoditi u korist autohtonih vrsta drveća,
- očuvati šume od bespravne i nekontrolirane sječe,
- povećati zaštitu šuma od nametnika i bolesti,
- u zaštitnim šumama i šumama posebne namjene vršiti samo sanitarnu sječu,
- kod eventualnog pošumljavanja voditi računa o održavanju stabilnosti šumskog ekosustava, a prednost dati prirodnom pomlađivanju u cilju postizanja stabilnih šuma.

Prednost u korištenju **poljoprivrednog tla** treba dati tradicionalnim poljoprivrednim granama, a naročito treba poticati i usmjeravati proizvodnju zdrave hrane.

Zakonom o poljoprivrednom zemljištu zabranjeno je korištenje poljoprivrednog zemljišta I-V bonitetnog razreda u nepoljoprivredne svrhe (posebno građevinske) jer su to najvrijednija tla koja se štite i namjenjuju primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji.

Preporuka (na nivou Županije) jest da se zapuštene poljoprivredne površine u nizinskom dijelu privedu poljoprivrednoj proizvodnji, a u brežnom dijelu preporuča ih se pošumiti.

Posebnu pažnju treba posvetiti zaštiti tala jer ona predstavljaju jedino prirodno tijelo u kojem dolazi do pročišćavanja vode filtracijom te povremenog ili trajnog vezivanja štetnih tvari. Isto tako postoje stalni gubici tla erozijom i odnošenjem njenog najplodnijeg oraničnog dijela, zato je potrebno:

- unapređivati i proširivati poljoprivrednu proizvodnju na postojećim i novim površinama pogodnim za tu svrhu, koje nisu onečišćene,
- štititi poljoprivredne prostore od raznih oštećenja zbog smanjenja zagađivanja i općeg unapređenja kvalitete tla, vode i zraka.

Pitanje prenamjene tala smo dotakli prilikom obrade svake kartirane jedinice tla. Opće je pravilo da treba čuvati najbolja tla od trajnog gubitka, a to je u ovom slučaju prvenstveno P2 kategorija tla.

Pitanje onečišćenja je najdelikatniji problem kontrole i monitoringa sadržaja kovina i drugih štetnih tvari u tlu. Prihvaćanjem i uvođenjem ekološke poljoprivrede dužni smo kontrolirati stupanj onečišćenosti tala i kontrolu kvalitete hrane koja se proizvodi, pa zato savjetodavne poljoprivredne službe točno trebaju odrediti lokalitete kontrole, radi utvrđivanja stanja onečišćenosti tala i kvalitete hrane koja se na njima proizvodi.

Istakli smo da je erozija prisutna u svim brežuljkastim i brdovitim prostorima i zato treba primjenjivati protuerozijske mjere konzervacije tla putem pošumljavanja, zatravljanja, terasiranja i konturne obrade (agrotehničke operacije koje doprinose manjem odnošenju najplodnijeg oraničnog sloja tla s proizvodne parcele).

3.7.2. Zaštita voda

3.7.2.1. Zaštita podzemnih i površinskih voda

Mjerama zaštite treba sačuvati vode koje su još čiste, te osigurati njihovo racionalno korištenje, a time i skladan i postojan razvoj. Zaštita izvorišta voda za piće je prioritetna.

Zone sanitarne zaštite izvorišta na području Grada, na Ravnoj Gori, određene su “Odlukom o vodozaštitnim zonama izvorišta”, a prikazane su na kartografskom prikazu br. 3b “Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora (II)”.

Zaštita podzemnih i površinskih voda određuje se:

- mjerama zabrane i ograničenja izgradnje (što se regulira određivanjem zona sanitarne zaštite),
- mjerama za sprečavanje i smanjivanje onečišćenja. Pri tome je od velike važnosti izgradnja sustava za odvodnju i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

Zaštita podzemnih voda provodi se prvenstveno smanjivanjem onečišćenja tla - kontrolom upotrebe vrste i količine zaštitnih sredstava koja se koriste u poljoprivredi, saniranjem nekontroliranih odlagališta otpada i rješavanjem odvodnje otpadnih voda naselja.

Zaštita vodotoka obuhvaća i zaštitu vodnih ekosustava u inundacijskom pojasu, tj. širem vegetacijskom pojasu, unutar kojeg je potrebno preispitati svaki namjeravani zahvat (nove regulacije vodotoka, ili drugi hidrotehnički zahvati).

Vezano na zaštitu vodotoka, treba težiti da Bednja s postojeće III. kategorije, sustavnim mjerama zaštite, postane vodotok II. kategorije.

3.7.2.2. Zaštita od štetnog djelovanja voda

Prema “Idejnom rješenju vodnog sistema slivova Bednje i Plitvice” navedenom u Polazištima, na području Grada Lepoglave predviđeni su radovi na obrani od brdskih voda i nanosa te uređenje vodotoka koji se odnose se na izgradnju 3 retencije, i to na potoku Sutinska *Donja Višnjica i Prečni Brijeg* te na ušću potoka Črešnjevec u Kamenicu *Kameničko Podgorje*, na području širem od onog označenog simbolima R1, R2 i R3 na kartografskom prikazu br.2b.

Realizacija tih retencija danas nije objektivno moguća, jer se na istom prostoru već nalaze nasljeđeni elementi, odnosno postojeća izgradnja (građevine stambene namjene, prometnice i dr). Također, u nizvodnom dijelu tih planiranih retencija danas je uređeno korito rijeke Bednje, na način da je u mogućnosti prihvatiti i bitno veće vodne valove.

3.7.3. Zaštita zraka

Osnovna je svrha zaštite i poboljšanja kakvoće zraka očuvati zdravlje ljudi, biljni i životinjski svijet, kulturne i materijalne vrijednosti, te spriječiti ili barem smanjivati onečišćenja koja utječu na promjenu klime.

Područje Lepoglave, s izuzetkom predjela uz kamenolom Očura, nije značajnije ugroženo onečišćenjem zraka, te je takvo stanje potrebno i nadalje održavati.

Osnovni izvori onečišćenja zraka su:

- kamenolom Očura,
- industrijski pogoni, uređaji i građevine iz kojih se onečišćujuće tvari ispuštaju u zrak (stacionarni izvori),
- prijevozna sredstva,
- uređaji, površine i drugi difuzni izvori odakle se onečišćujuće tvari slobodno šire zrakom bez određena ispusta ili dimnjaka.

Temeljna mjera za postizanje ciljeva zaštite zraka jest smanjenje emisije.

Za zaštitu zraka propisuju se slijedeće mjere:

- ograničavati emisije i propisivati tehničke standarde u skladu sa propisima EU i njemačkim propisima;
- visinu dimnjaka za zahvate za koje nije propisana procjena utjecaja na okoliš, do donošenja propisa treba određivati u skladu s pravilima struke;
- zahvatom se ne smije izazvati 'značajno' povećanje opterećenja, gdje se razina "značajnog" određuje temeljem procjene utjecaja na okoliš, a povećanjem opterećenja emisija iz novog izvora ne smije doći do prelaska kakvoće zraka u nižu kategoriju u bilo kojoj točki okoline izvora;
- najveći dopušteni porast imisijskih koncentracija zbog novog izvora onečišćenja o ovisnosti o kategoriji zraka određen je posebnim propisom o preporučenim i graničnim vrijednostima kakvoće zraka;
- stacionarni izvori (tehnološki procesi, uređaji i objekti iz kojih se ispuštaju u zrak onečišćujuće tvari) onečišćenja zraka moraju biti proizvedeni, opremljeni, rabljeni i održavani na način da ne ispuštaju u zrak tvari iznad graničnih vrijednosti emisije, prema zakonu i posebnom propisu o graničnim vrijednostima emisije onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora;
- prelazak na bezolovni benzin i stimuliranje korištenja vozila sa manjim specifičnim emisijama štetnih tvari;
- ložišta na kruta i tekuća goriva koristiti racionalno i upotrebljavati gorivo s dozvoljenim postotkom sumpora (manje od 0,55 g/MJ).

Korisnik površine za eksploataciju mineralnih sirovina Očura obavezan je mjeriti emisije i imisije onečišćujućih tvari u zrak, te rezultate mjerenja i godišnja izvješća na propisanim obrascima dostavljati Županijskom uredu nadležnom za poslove zaštite prirode i okoliša i Gradu Lepoglavi.

U skladu s odrednicama Zakona o zaštiti zraka (NN 48/95.) Grad Lepoglava dužna je uspostaviti područnu mrežu za praćenje kakvoće zraka na svom području, odrediti

lokacije postaja na područnoj mreži i donijeti program mjerenja kakvoće zraka. Podaci o kakvoći zraka objavljuju se godišnje u glasilu jedinice lokalne samouprave.

3.7.4. Zaštita od prekomjerne buke

Područje Grada Lepoglave nije ugroženo prekomjernom bukom.

Unutar građevinskog područja naselja dopušta se izgradnja manjih obrtničkih i proizvodnih pogona uz uvjet da ne stvaraju buku veću od 55 dBa danju i 45 dBa noću.

Potrebno je inicirati praćenje pojave buke, uz kriterije za određene subjekte koji je proizvode.

3.7.5. Mjere posebne zaštite

3.7.5.1. Sklanjanje ljudi

Do donošenja novih propisa o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti potrebno je u suradnji s nadležnim državnim tijelom primjenjivati Pravilnik o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora ("Narodne novine" br. 29/83., 36/85., i 42/86. u dijelu koji nije u suprotnosti sa važećim odredbama Zakona o unutarnjim poslovima), te osobito uvažavati činjenicu da se prostor Grada Lepoglave ubraja u VII° seizmičnosti (po MCS).

Do donošenja Zakona o civilnoj zaštiti kojom će se detaljnije riješiti problematika zaštite i sklanjanja ljudi i materijalnih dobara, u slučaju izgradnje skloništa u skladu s prostornim planovima zaštite i spašavanja potrebno je primjeniti slijedeće mjere:

- Za sklanjanje ljudi i materijalnih dobara potrebno je osigurati skloništa po opsegu zaštite:
 - dopunske zaštite otpornosti 50 kPa,
 - osnovne zaštite otpornosti 100 do 300 kPa.
- Sva skloništa moraju biti projektirana i izvedena u skladu s propisom o tehničkim normativima za skloništa:
 - skloništa planirati ispod građevina kao najniže etaže,
 - osigurati potreban opseg zaštite (50 do 300 kPa),
 - osigurati rezervne izlaze iz skloništa,
 - osigurati lokacije za javna skloništa,

Sva skloništa osnovne zaštite moraju biti dvonamjenska i trebaju se koristiti u mirnodopske svrhe u suglasnosti s Ministarstvom unutarnjih poslova, a u slučaju ratnih opasnosti trebaju se u roku od 24 data osposobiti za potrebe sklanjanja ljudi.

Broj sklonišnih mjesta u skloništimu treba odrediti prema vrsti:

- za porodična skloništa za najmanje 3 osobe,
- za kućna skloništa i skloništa za stambeni blok prema veličini građevine odnosno skupine građevina, računajući da se na 50 m² razvijene građevinske (brutto) površine građevine osigura sklonišni prostor najmanje za jednog stanovnika,
- za skloništa pravnih osoba za dvije trećine ukupnog broja djelatnika, a pri radu s više smjena za dvije trećine broja djelatnika u najvećoj smjeni u vrijeme rada,

- za javna skloništa prema procijenjenom broju stanovnika koji se mogu zateći na javnom mjestu i broju stanovnika za koje nije osigurano kućno sklonište za stambeni blok u polumjeru gravitacije tog skloništa (250 m).

3.7.5.2. *Zaštita od požara*

Mjere zaštite od požara temelje se na procjeni ugroženosti od požara i planu zaštite od požara.

Obzirom na gustoću izgrađenosti, požarno opterećenje i međusobnu udaljenost građevina provoditi prema kriterijima utvrđenim propisima, pravilnicima i normativima. U cilju zaštite od požara potrebno je:

- graditi građevine većeg stupnja vatrootpornosti,
- graditi protupožarne zidove,
- izvoditi dodatne mjere zaštite - vatrodojava, pojačan kapacitet hidrantske mreže i dr.

3.7.5.3. *Zaštita od potresa*

Protupotresno projektiranje kao i građenje građevina treba provoditi sukladno zakonskim propisima o građenju i prema postojećim tehničkim propisima.

Do izrade nove seizmičke karte Varaždinske županije, protupotresno projektiranje treba provoditi u skladu s postojećim seizmičkim kartama.

Projektiranje, građenje i rekonstrukcija važnih građevina mora se provesti tako da građevine budu otporne na potres, te će se za njih, tj. za konkretnu lokaciju obaviti detaljna seizmička, geomehanička i geofizička istraživanja. Važne građevine su sve veće stambene građevine i građevine društvene i gospodarske namjene, energetske građevine i sl.